

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

To the Editor of the Utkal Dipika.
Sir,

I beg to take exception to the process of reasoning by means of which you arrive at the conclusion in your editorial of the 17th. December last, that the Joint Inspector of schools Orissa Division, deserves credit for passing this year a larger per-centage, than usually, of candidates in the Orissa Minor and Vernacular scholarship Examinations. Personally I have the highest regard for Babu Radhanath Rai, but for the sake of Justice and Fair play I am compelled to say that when the Joint Inspector himself fixes the text-books for the said examinations, appoints examiners who are mostly his subordinates or place-hunters, when the Joint Inspector has a voice almost potential in the framing of the question-papers—often times directing an examiner who happens to set a little too stiff or other than ordinary questions, to alter such questions according to his own fancy and occasionally exercising his best influence over the examiners to allow liberal marks to candidates, and when the same Joint Inspector is said to have his own discretion in giving grace marks to candidates at the time of preparing result papers, that officer should not fairly be entitled to any credit in showing up his own arbitrary doings.

Yours obediently

X.

24-12-81.

ମାନ୍ୟବର ଉତ୍କଳ ପାଠିକା ଅତିଶୟ ମହାଶୟେଷୁ ମହାଶୟ !

ଏକମୁମୁକ୍ଷୁଣିତ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାନଦାନ ଦେଲେ ବାଧ୍ୟତା ଦେଖି ଚଳଇ ମାସ ତା ୩ ରଖର ଅପରାଧ ବ୍ୟୟାଧି ପରିକାରେ ଆମ୍ଭେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଯେ—ମାନ୍ୟ ଅଧିକାରୀ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଉପାଦାନକୁ ବିବାଦ ଦେବା ନିକଟା ଅଭ୍ୟନ୍ତାସାର୍ଯ୍ୟକୁ ଦୋଷ ଲେଖିଥିବୁ ଏବଂ ଦେଖିବୁ ଆମ୍ଭ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ (ତେ-

ଲକ୍ଷ୍ୟ କମା ବ୍ରାହ୍ମଣ) ଅପରା ଉପାଦାନକୁ ବିବାଦ ଦୋଷ ଅଭ୍ୟନ୍ତାସାର୍ଯ୍ୟରେ କାଳକ୍ଷେପ କରୁଅଛନ୍ତି ତେଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେଖିଲେ ତେଲକ୍ଷ୍ୟ କାଳ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏ କଥାଟା ବି ଅସ୍ପର୍ଯ୍ୟ । ଇତି । ତା ୧୨ ରଖ ଉପର ୧୮୮୧ ମସିହା

ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ବଡ଼ଜେନା ସାମନ୍ତ ।

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀମୁଖ ଉତ୍କଳପାଠିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମାପେଷୁ ।

ମହାଶୟ !

ନିମ୍ନଲିଖିତ କେତେକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାନଦାନ ନ କରି ଅପରାଧ ପରିକାରେ ସ୍ଥାନ ଦେଇ ବାଧ୍ୟତା କରା ଦେବେ ।

କମିଶ୍ନର ସାହେବ ବାଳିକ ଗଣ୍ଡ କରବାକୁ ଅଧିକା ସୁବରୁ ଏଠାରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀର ନାନାପ୍ରକାର ଆୟୋଜନ ହେଉଥିଲା ଉଦ୍ଧରେ କାଠର ଅବଶ୍ୟକ ଥିବାରୁ ଉଦ୍ଧରଦାର କରେଇର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଗୋଟିଏ ସୁବହୁ କଣ୍ଠା ଆମ୍ଭଗଣ କଟାଇ ଦେଲେ । କେହି କାରଣ କଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ ଉକ୍ତ ଅମ୍ଭଗଣ ଯେତେବେଳେ ଶବ୍ଦ କରି ତୁମ୍ଭରେ ନିପକ୍ଷ ହେଲ ତେତେବେଳେ ଅନେକଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟାଶାକ ଭୂଲ୍ୟ ବାଧ୍ୟତା ଦୋଷକୁ ଚର୍ଚ୍ଚିକାରେ କାଠର ଦୋଷାନ ଥିଲା ଏବଂ ଶବ୍ଦ ଗୋଷ୍ଠକାଠ ତମପତାରୁ ବିକ୍ରୟ ଦେବାପାଇଁ ପ୍ରକୃତ ଚର୍ଚ୍ଚିକାକୁ ଅସୁଅଛୁ ଉଦ୍ଧରଦାର ବିକ୍ରୟ ଥିଲେ କାଠର ଅଧ୍ୟ ବନୋବସୁ ସହଜରେ କରି ପାରି ଥାନ୍ତେ ତାହା ନ କରି ସାଧାରଣଙ୍କ ଉପକାଶ ସୁବିଧାଧି ଆମ୍ଭଗଣ କଟାଇ ଦେଇ ସହସାଧାରକର ନିତାନ୍ତ ଅପ୍ରୀତିକର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଗଛ କଟାଇଥିଲେ ତେତେ ଦୁଃଖ ଦୁଆନ୍ତା ନାହିଁ ଏହି ଘଟଣାରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖ ଉପକାଶ ଦୋଷଅଛି ଏହା ଉଦ୍ଧରଦାରଙ୍କ ସୁବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତିପୋଷକତା କରୁ ନାହିଁ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ତାହାକୁ ଏଥିର ମହତ୍ତା ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ତୁମ୍ଭ ଅବଶ୍ୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତ କଠିନ ହୋଇଥିବ ଅଟା ! ଏହି ଅମ୍ଭ ଦୁଃଖରେ ସୁଲଭ ବାଳକମାନେ ଅନନ୍ଦର ସହଜ ଉପାଦାନ କରି ପୁସ୍ତାକୁ ଅମ୍ଭ ଉପାଶ କରୁଥିଲେ କେତେ ମନୁଷ୍ୟ କେତେ ପଶୁ ପକ୍ଷୀ ଅବାଧେ ସୁସ୍ଥାଦ ଫଳ ଉପାଶ କରି ସନ୍ତୋଷ ଲଭ କରୁଥିଲେ । ଏ ବର୍ଷ ଅମ୍ଭ-

ଦିନେ ସେହି ଅମ୍ଭପୂର୍ବ ସେମାନଙ୍କର ନିଃଶ୍ୱାସ ପ୍ରଖରରୂପେ ପ୍ରବାହିତ ହେବ ଆମ୍ଭେମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁ କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରରେ ଏମନ୍ତ ସୁଦୃଶ୍ୟ ସୁଲଭ ଏପରି ଉପକାଶ ଓ ମନୋହର ହଜା ଆମ୍ଭଗଣ କଦପି କଟା ଯାଇ ନ ଥାନ୍ତୁ । ଯାହା ହେଉ ଆମ୍ଭଗଣ କଟା ହୋଇ ବେଠିଆ ଯୋବା ଓ ଶଅରକଦ୍ୱାରା ଚରା ଯାଇ ପକ୍ଷତାକାରରେ ଏତେ କାଠ ଜମା ହେଲା ଯେ ଇହିଁରେ ଦୁଇ ଭିନିଅର କମିଶ୍ନରଙ୍କ ଗଣ୍ଡ ଚଳିପାରେ ମାତ୍ର କମିଶ୍ନରଙ୍କ ଗଣ୍ଡ ଉତ୍ତରୁ ସେହି କାଠଦ୍ୱାରା ଅନେକ କର୍ମଗୁଣଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀଭାବେ ପୁଣି ହେଲା । ଆମ୍ଭେମାନେ ବୋଲୁ ଏ ସବୁକାଠ ନିଲମନ ହେବ କାହିଁକି ? ଯେଉଁମାନେ କାଠ ନେଇ ବସାରେ ସାଲ-ଭଲେ ସେମାନେ ବି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କର ସୁଖ-ସୁଚ ? ।

। ନ । ଶ୍ରୀ—

NOTICE.

The Cuttack Academy founded by the late lamented Baboo Piari mohan Acharyya will re-open on the 23rd January, 1882. The students of the institution are requested to be present on that date, the 23rd.

Every effort is being made to re-constitute the Academy on a permanent basis. It is particularly requested that the pupils, friends and admirers of the late Babu Piari mohan will co-operate with the undersigned in keeping alive the institution which for upwards of seven years he maintained.

Cuttack,

30-12-81.

Dinonath Banerjee.

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ବିକୋନା ଫେବ୍ରୁୟାରୀ ।

ଏହା ନୂବେଦନରେ ବୁଦ୍ଧାଦିବର ପରବର୍ତ୍ତରେ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ବୋଇ ବ୍ୟବହାର । ବରଦତାର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଦେଶୀୟ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମରେ ବହୁ ବୃତ୍ତ । ବରଦତା କୋଷାଗର ବାର୍ତ୍ତନର ସୁବିଧାଦେଶ୍ୟକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଚଳାଇବାର ଦରରେ ମିଳିପାରେ ସାଧ୍ୟ—

ତାଙ୍କମାନଙ୍କ ସହଜ * ଅଧ୍ୟୟନ ୧୭୩ । ୮ ଅନୁବନ୍ଧ ୧୧୧ କା । ୧୨ ଅନୁବନ୍ଧ ୧୨୦ ମୂଲ୍ୟ ମତ୍ତ ।

ଉତ୍କଳପାଠିକା ଦେଖ ।

[The page contains extremely faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the document. The text is arranged in several columns and is mostly obscured by noise and low contrast.]

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଶୁକ୍ର ୧୭ ଶ

ତା ୧୪ ଉପ ମାସେ ସାମ୍ବାଦ ସମ୍ପାଦନା ପତ୍ରିକା । ମୁ । ମାସ ୦ ୨ ୪ ୧୨୮୧ ସାଲ ପତ୍ରିକାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫୦
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୪୨୦
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସଲ ୪୧୫୦

ସ ୨ ଶ୍ୟା

ମାନ୍ୟକ ପ୍ରଦେଶରେ ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପଞ୍ଚମା ନିମିତ୍ତ ଅଭେଦପତ୍ର ବାଳକା ପ୍ରାର୍ଥୀ ହୋଇଥିଲେ ତହିଁରୁ ପ୍ରାୟ ୫ ୧୭୦୩ ବାଳକା ଉପସ୍ଥିତ ହେବାକୁ ଅନୁମତି ପାଇଲେ । ମାନ୍ୟକରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରୁ ଅଳ୍ପ ପାଠକମାନେ ଏଥିରୁ ବୁଝି ପାରନ୍ତେ । ମାନ୍ୟକ ଶ୍ରୀକ ସ୍ଵାଧୀନତା ଏଥିର ମୂଳବୋଲି ଅନୁମାନେ ଅନୁମାନ କରୁ ଅଛୁ ।

ବାବୁ ବ୍ରଜକୃଷ୍ଣ ଦତ୍ତ କୃଷି ବିଦ୍ୟା ଅଧ୍ୟୟନ ସଫଳେ ବିଲ୍ଲଭକୁ ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବାକୁ ଗାହାକ ସ୍ଥାନରେ ବାବୁ ବ୍ୟୋମକେଶରକବର୍ତ୍ତୀ ଏମ, ଏ, ମନୋନାଥ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ ମହାଶୟ ଦାବତା ଲକ୍ଷ୍ମିନୟନ କଲେଜର ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପକ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ ବିଲ୍ଲଭକୁ ଯିବାକାରଣ ସମ୍ପର୍କ ହୋଇ ଅଗାମୀ ସପ୍ତାହରେ ଯାଣ କରବାର ସ୍ଥିତି କରି ଅଛନ୍ତି ।

ଭଲହରୀର ବିଲ୍ଲଭବର୍ତ୍ତନ ଗତ ସପ୍ତାହରୁ ଅଭ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ବନ୍ଦୁପ୍ରଦେଶର ବିଲ୍ଲଭର ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଧିକ ଥିଲେବି ଭଲଭବର୍ତ୍ତନ ଅଜ୍ଞାନ୍ୟସ୍ଥାନରୁ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ପ୍ରକାର କ୍ରବ୍ୟ ଅସ୍ତି ଅଛି । ସଦାସାଧାରଣ ସେ ସମସ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖୁ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିର ପ୍ରକାଶନ ଏ ପରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ଏଠାରୁ କେହି ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ଏଭେବେଳେ ମଧ୍ୟ ଯାଇ ନିମ୍ନ

ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଅସିପାରିଲୁ । ଏପ୍ରକାର ପ୍ରକର୍ଷକ ସତରଂଗର ଭେଟ ପଡ଼ିଲ ନାହିଁ ।

ଜଣେ ପଞ୍ଚମଶ୍ରେଣୀର ଲେଖି ପଛନ୍ତି କି ଏଠାରେ କିପ୍ରକାର ମଦକୁମାର ଜଣେ ଅମଳ ସାମାନ୍ୟ ଦୋଷରେ କର୍ମଦୃଷ୍ଟ ହୋଇ ଥିଲ । ଅପିଲରେ ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦ ଜେନରଲ ଗାହାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ବୋଲି ବ୍ୟକ୍ତି କଲେ କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର କଲେକ୍ଟର ପରିସାଦେବ ଗାହାକୁ କର୍ମ ଦେବାକୁ ପ୍ରଥମେ ଅଜ୍ଞା ଦେଇ ସୁଦ୍ଧା ପସ୍ତାତ ଗାହା ରହିବ କଲେ । ଯେବେ ଏପରି ହୋଇ ଥାଏ ତେବେ ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟେ । ପରିସାଦେବ ଏଭେ ଦୟାକୁ ହୋଇ ଯାହା ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଅପଣା ଦାନାରୁ ବଞ୍ଚାଇ ଦେଲେ । ସୁଖି ଅପଣା ଅଜ୍ଞା ଯେସରି ନେବା ଅତୁର ମନ ଅଟେ ।

ଗତମାସ ଡାକ୍ତର ରଞ୍ଜନ ଚୂମିକମ୍ପ ମାନ୍ୟକରେ ୩୨୫ ମିଲିଟିଠାରେ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେଠାରେ ଚୂମିକମ୍ପର ବଳ ଅଧିକ ଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରାୟ ୫ ମିଲିଟି ରହିଥିଲା । କୋକିଳଦା ଲକ୍ଷ୍ମୀକପଟନ ଗୋପାଳପୁର ପଶ୍ଚିମେଷ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଘଟଣା ଘଟଣା ନାନା ସମୟରେ ଅନୁଭୂତ ହୋଇ ଥିଲା ଏବଂ ବୌଦ୍ଧପିଠାରେ ମି ୩୨ ନିଟରୁ ଅଧିକ ନ ଥିଲା । ବନାରସର ପଶ୍ଚିମରେ ଏ ଚୂମିକମ୍ପ ଜଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ବୋଧ ହୁଏତ ଯେ ଭାରତସାଗରର

ବୌଦ୍ଧପି ସ୍ଥାନରେ ଏହା ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପୁରୀରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ଏହାର ବିକ୍ରମ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା ।

ରଞ୍ଜନରୁ ଅସିଥିବା ଏକ ଚାରିପଦାଦରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ବ୍ରଜକୃଷ୍ଣ ସଜା ଥିବାକ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ବିଷୟରେ ବଡ଼ ସନ୍ଦେହ ପଡ଼ିଅଛି । କେହି ବୋଲନ୍ତି ସେ ମର ଯାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେହି ବୋଲନ୍ତି କି ସେ ବାଉଁଳ ହୋଇ ମରଣାପନ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛନ୍ତି । ଗୁଜପ୍ରାସାଦ ଗୁରୁପାଠରେ ସଜି ପହଞ୍ଚି ବସିଅଛୁ ଏବଂ ମହିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମକହେତ ପଡ଼ି ଯାଇ ଅଛି । ଗୁଜା ଥିବ ଗୁଜ୍ୟ ପାଇ ଯେ ପ୍ରକାର ଅଭ୍ୟାଗର ଏବଂ ନିଶ୍ଚୁରତା ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଗାହାକର ପାର୍ଥସୁ ଦେବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଗାହାକ ଦଶରେ ଗୁଜା ଦେବାକୁ ଏକା ଭଲବତାକୁ ପକାଇ ଅସିଥିବା ଗଜପୁତ୍ର ଅଛନ୍ତି । ସଦାଦେବ ସତ୍ୟ ଦେଲେ ଶୀଘ୍ର ଗୋଟିଏ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଲାଗିବ ।

ଏ ଜଗରରେ ପ୍ରାପିତ ହୋଇଥିବା ନୁହେଁ ସୁସ୍ଥବାଳୟର ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଭଲଭବିତ ମହାଶୟମାନେ ଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ୪ ୧୦୦
ଡାକ୍ତର ଶ୍ରୀଧରୀଶ ଶାହେବ ୪ ୧୦୦
ବିମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଚୁକର ସେନାଧ୍ୟକ୍ଷ } ୪ ୧୦୦
ବାବୁ ଅକ୍ଷୟଚନ୍ଦ୍ର ଚୁକ୍ତ୍ୟା

ବାବୁ ଦେଶବନ୍ଧୁ ମହାପାତ୍ର ଟ ୨୯
 ମୁନସି ମହାନ୍ତ ମଜଦର ଟ ୧୯
 ବାବୁ ଗୁମସ୍ତାଦ ବସୁ ଟ ୧୦୯

ପତ୍ରିତ ଉତ୍କଳରତ୍ନ ବିଦ୍ୟାସାଗର ପୁସ୍ତକ ଖଣ୍ଡ
 ପୁସ୍ତକାଳୟର ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ସହିତ ଅମ୍ଭେ-
 ମାନେ ଏ ମହାଗ୍ରନ୍ଥମାନଙ୍କୁ ଅନୁରକ୍ତ ଧର୍ମଦାନ
 ଦେଉଅଛୁ । ଭବିଷ୍ୟ କରୁଁ ଅପର ଦେଶରୁ-
 ଚିତ୍ରିମାନେ ଏହିପ୍ରକାର ବିଦ୍ୟାଳୟଦ୍ୱାରା ଏ
 କରମର ଗୋଟିଏ ଅତି ଲକ୍ଷ୍ମକର ଅଭାବମୋ-
 ଚନ ପଛକୁ କାରଣ ଦେବେ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମହାପାତ୍ରପତି ମାନ୍ୟ ନଗରକୁ ଅମ-
 ଦିତ ହୋଇ ଯାଇଥିବା ସମ୍ବନ୍ଧ ଏଥିପ୍ରକାରେ
 ଅମ୍ଭେମାନେ ଲେଖିଥିଲୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବଗତ
 ହେଲୁ ଯେ ସେଠାରେ ଉତ୍କଳର ବିଶେଷ
 ସମ୍ପାଦନ ହୋଇଅଛି । ବିକଳନଗର ମହାଶକ୍ତି-
 କର ଉକ୍ତ ନଗରରେ ପ୍ରାୟତଃ ବାଳକାବିଦ୍ୟାଳ-
 ଯୁକ୍ତ ପାରିଭୋଗିକ ବିଭାଗ ଯଥା ବିଦ୍ୟାଳୟ
 ସ୍ୱରରେ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ମାନ୍ୟ ନଗର ମହାମାନ୍ୟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସାହେବ ସମ୍ମତରେ ଅସଳ ପ୍ରଦାନ
 କରୁଥିଲେ । ଅନାମ୍ୟ ଇତିହାସୀୟ ଏବଂ
 ଦେଶୀୟ ସମ୍ପାଦନା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମହାଶକ୍ତି
 ଅନୁଗ୍ରହମତେ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ
 ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସାହେବ ବାଦାହର ଓ ବିକଳନଗ-
 ରର ମହାଶକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ଚାହାଙ୍କର ଅନାପ
 ହେଲା । ଗଜାଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକୁ
 ବଡ଼ସେନା ସାମନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ସକଳ ଅନୁର
 ଦେଇଥିଲେ । ସବୁର କାର୍ଯ୍ୟ ଅରମ୍ଭ ହେଲେ
 ବିକଳନଗରର ମହାଶକ୍ତି ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ରାୟ ଟ
 ପାଠ କଲେ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସାହେବ ବାଦାହର
 ପାରିଭୋଗିକ ବିଭାଗ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରି
 ବିଦ୍ୟାଳୟର ଫଳରେ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଥିବାର
 ବ୍ୟକ୍ତି କଲେ । ଏ ଉକ୍ତ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଗଜା
 ସାହେବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସାହେବଙ୍କ ଉପରେ
 ଚାହାଙ୍କର ସାକ୍ଷାତ ଲାଭ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ଅନାମ୍ୟ ସହରେ ସମାଜତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଉକ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ମଦକ୍ଷମାନଙ୍କରେ
 ଯେତେ ପାଠ୍ୟ ଶକ୍ତି ଉପଲବ୍ଧି ହୋଇପାରେ
 କାରଣ ସେଥିଲକ୍ଷେପ ନାମରେ ଗୋଟିଏ ସର୍-
 ଦାସ ଗ୍ରନ୍ଥାଳୟ ଅଛି । ଦେଶୀୟ ଲେଖକଙ୍କୁ
 ବ୍ୟବସାୟ କରିବାରେ ଉତ୍ସାହ ଦେବା ଉଦ୍ଦେ-
 ସରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେହିପାଠ୍ୟ ସମସ୍ତ ସରକାରୀ

ଗ୍ରନ୍ଥାଳୟରେ ନି ଉପାଦାନ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷର ଗ୍ରନ୍ଥ-
 ଶାଳୀକୁ କିମ୍ପା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଥିଲେ
 ଏବଂ କେତେକ ଗ୍ରନ୍ଥାଳୟର ଅଧିକାରୀ ମଧ୍ୟ
 ଫର୍ଦ୍ଦ ଦାଖଲ କରୁଥିଲେ । ଏସମସ୍ତ ଫାରମ
 ଗ୍ରନ୍ଥା ଓ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସରକାରଙ୍କର ପ୍ରତିବର୍ଷ
 ପ୍ରାୟ ଟ ୧,୧୦,୦୦୦ ଟା ପତଳ ମାତ୍ର ମଧ୍ୟ
 ଫର୍ଦ୍ଦ ଅନୁସାରେ ଖର୍ଚ୍ଚା ଅଧିକ ପଡ଼ିଲା । ଅତିଏବଂ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉକ୍ତ ଦରରେ ସମ୍ମତ ନ ହୋଇ
 ପୁନର୍ବାର ଅଜ୍ଞା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି କି ସରକାରୀ
 ଦର ଯାହା ପଡ଼ୁଅଛି ସେହି ଦରରେ ଯେ
 କେହି ବ୍ୟକ୍ତି ବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉକ୍ତ ପାଠ୍ୟମାନ
 ଗ୍ରନ୍ଥା କରି ଯୋଗାଇ ପାରିବେ ତାହାଙ୍କ ଏହା-
 ବେଳକେ ଦଶବର୍ଷ ନିମିତ୍ତ ଠିକା ଦିଆଯିବ
 କାରଣ ଦାୟିତ୍ୱକାରୀ ଠିକା ପାଇଲେ କି
 ଲକ୍ଷ୍ୟାଦି ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ବ୍ୟୟାଦିରେ ପ୍ରଥମେ
 ଯେଉଁ ଅଧିକାରୀ ହେବ ତାହା ଅଦାୟ
 ହୋଇଯିବ । ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ବ୍ୟବ ସମ୍ପାର୍ଥ
 ଅଟଇ ବଳୁ ଦୁର୍ଘର ବିଷୟ ସେ ବଙ୍ଗଳା
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସମସ୍ତଫାରମ କଲେ ପ୍ରେସରୁ
 ଯୋଗାଇବାର ବ୍ୟକୋବସ୍ତୁ କରି ଏକ ଚକ୍ର-
 ରେ ଯେ ଗୋଟିଏ ମୁଦ୍ରାଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହେଉ
 ଥିଲା ତହିଁର ଦାଟ ବନ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଫାକ୍ସଅର୍ଟିସ ଓ ପ୍ରବେଶିକା ପଞ୍ଚମାଠ ଫଳ ।
 ଫାକ୍ସଅର୍ଟିସ ପଞ୍ଚମାଠରେ ଗରବର୍ଷ ୩୯୮ କ୍ରମ
 ଉଦ୍ଘାଟି ହୋଇଥିଲେ ଏବର୍ଷ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ
 ୪୦ ୨୪ରେ ୧୪୦ ଏବଂ ଉଚ୍ଚମ୍ଭରେ ୧୨୫
 ସହସ୍ରକା ୩୯୮ ଉଦ୍ଘାଟି ହୋଇଅଛନ୍ତି । ପଞ୍ଚ-
 ମାଠୀଙ୍କ ସମ୍ପାଦନା ଉଦ୍ଘାଟି ପ୍ରାୟ ସମାନ ଅର୍ଥରୁ
 ଏକସହସ୍ରରୁ ବୃଦ୍ଧି ଉଣା ।

ପ୍ରବେଶିକା ପଞ୍ଚମାଠରେ ଗରବର୍ଷ ପ୍ରାୟ
 ୮୦୦ ଗ୍ରନ୍ଥ ମଧ୍ୟରୁ ୧୨୭୪ ଉଦ୍ଘାଟି ହୋଇ-
 ଥିଲେ ଏବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ୩୦୦୦ ଗ୍ରନ୍ଥ ମଧ୍ୟରୁ ୧୧
 ଶ୍ରେଣୀରେ ୨୦୮, ୨୪ରେ ୨୫୭ ଏବଂ ୩୪ରେ
 ୪୧୪ ଅର୍ଥରୁ ସହସ୍ରକା ୧୩୧୧ ପାସ କରି-
 ଅଛନ୍ତି । ଅତିଏବଂ ଉଦ୍ଘାଟି ପଞ୍ଚମାଠ ମୋଟଫଳ
 ଗରବର୍ଷାପେକ୍ଷା ସାମାନ୍ୟ ଜଣା ହୋଇଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଫାକ୍ସଅର୍ଟିସର ଫଳ ଉତ୍କଳ
 ହୋଇଅଛି । ୨୮ ଶ ଗ୍ରନ୍ଥ ମଧ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଚଜଣ
 ପାସ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉଚ୍ଚମ୍ଭରୁ ଉତ୍କଳ
 ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରାୟ ପାଇଅଛନ୍ତି । ରେବକ-
 ସାକଲେକ ପକ୍ଷରେ ଏହା ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରଶଂସାର
 ବସ୍ତୁ ଅଟଇ । ଗରବର୍ଷର ଫଳ ମଧ୍ୟ ଉତ୍କଳ

ହୋଇଅଛି । ଯୋଗ୍ୟତାମୁତାରେ ଏ କଲେଜ
 ୨୦ ପ୍ରାୟ ପାଇଅଛି ।

ପ୍ରବେଶିକା ପଞ୍ଚମାଠର ଫଳ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରକ
 ଗୁରୁକର ହୋଇ ନାହିଁ କାରଣ ଅଦୌ କେହି
 ୧୧ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରାୟ ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ଗରବର୍ଷ
 କଟକ ଏକାଡେମୀ ଏହା ଏଥିର ଟେକ ରହି-
 ଥିଲା ଏବର୍ଷ ତାହା ନାହିଁ ।

କଟକ ଏକାଡେମୀରୁ ୩୮୩ ଗ୍ରନ୍ଥ ପଞ୍ଚମାଠ
 ଦେଇଥିଲେ ଏକଜଣ ମାତ୍ର ପାସ କରୁଅଛି ।
 ଏହା ମଧ୍ୟମ ଫଳ ଅଟଇ ।

ରେବକସା କଲେଜ ସ୍କୁଲର ୧୪ ଜଣ
 ମଧ୍ୟରୁ କି ୭ ଶ ମାତ୍ର ପାସ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ
 ଫଳ ମୋଟଫଳ ଏବଂ ଗରବର୍ଷ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବଡ଼
 ମତ ହୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ କଲେଜ
 ଏପର ଫଳ ଜାତ ଭରବା ଅଧ୍ୟାୟ ଅପ୍ରାପ୍ତିକର
 ଅଟଇ ଏହା ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରବାକୁ ହେବ ।

ଅପେକ୍ଷାକୃତ ବାଲେଶ୍ୱରର ଫଳ ଉତ୍କଳ
 ହୋଇଅଛି କି ୧ ଶ ଗ୍ରନ୍ଥ ମଧ୍ୟରୁ କି ୨ ଶ
 ପାସ କରୁଅଛନ୍ତି । ଉପାଦାନ ଗରବର୍ଷ ଫଳଠାରୁ
 ଉଣା ପଡ଼ୁଅଛି କାରଣ ଗରବର୍ଷ ଜଣ ମଧ୍ୟରୁ
 ଏହା ୨୪ ଶ୍ରେଣୀରେ ୨ଜଣ ପାସ କରୁଥିଲେ ।

ପୁରୀର ଗରବର୍ଷ କି ୪ ଶ ପାସ କରୁଥିଲେ
 ଏବର୍ଷ କି ୫ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କି ୪ ଶ ପାସ କରି-
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ୨୪ ଶ୍ରେଣୀରେ ଗରବର୍ଷ ୨ ଜଣ
 ପୁଲେ ଏବର୍ଷ ୩ ଜଣ ଅଛନ୍ତି । ଏ ବିଦ୍ୟା-
 ଲୟର ଫଳ ଅବଶ୍ୟ ଉତ୍କଳ ହୋଇଅଛି ।

ଲକ୍ଷ୍ମଣନାଥ ସ୍କୁଲରେ ଗରବର୍ଷ ଏକ ଜଣ
 ପାସ କରୁଥିଲା ଏବର୍ଷ ୨ ଜଣ ପାସ କରୁ-
 ଅଛନ୍ତି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏହାର କମଖ ଉତ୍କଳ ସ୍ୱରୂପ
 ଅଟଇ ।

ବାକି ।

ମହାମାନ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସାହେବ ସ୍ୱରୂପର ସ୍ୱକ୍ଷ
 ବାକି ବିଷୟ କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଅନୁଗତ କରବା
 ଅଭିନ ପ୍ରକାର କରୁଥିବା ବିଷୟ ଶାଠକମାତେ
 ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ
 କମିଟିର ସାହେବ ଏଥିରେ ଶାପକ୍ତି କରବାକୁ
 ଲେଖନୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସାହେବ ଉକ୍ତ ଦେଇ-
 ଅଛନ୍ତି କି ବାକି ଶ୍ରୀ କଟକ ଅନୁଗତ ଦେଲେ
 ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟରେ କିପରି ସମ୍ପର୍କା ଦେବାର
 ଜଣାଇଲେ ସେ ଉକ୍ତ ଅଭିନ ରହିବରେ
 ବାକିରୁ ପୁଣି ଜିଲ୍ଲା ଅନୁଗତ କରବା କାରଣ
 ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସାହେବଙ୍କୁ ଅନୁସ୍ତେଷ କରବେ । ଅମ୍ଭମାନ

ନବ ବିଦେଶରେ ବାସ କରନ୍ତୁ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦେଲେ ସାଧନକାର୍ଯ୍ୟରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ନ ହୋଇ ବରଃ ସୁବିଧା ହେବ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏ ବିଷୟରେ ଏଥିପ୍ରକାର ସୁନିଶ୍ଚିତ ଲେଖି ଅଛୁ ଓ ବାସିବାସିମାନେ ଏହା ଅପଣା ଅବେଦନରେ ସ୍ପଷ୍ଟଭାବେ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ମଧ୍ୟ କଟି ସାହେବ ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟଭାବେ କୋଲି ଦେବା କରୁଅଛନ୍ତି ଯଥା କର୍ମରେ ସାହେବଙ୍କର ଭ୍ରମ ଲୁଚି ନାହିଁ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ଭାବନା । ବାସି ପୁଣ୍ୟ କଲ୍ୟାଣକର୍ମ ହେଲେ ସାଧନ କାର୍ଯ୍ୟରେ କଟକ ଅପେକ୍ଷା କି ଅଧିକ ସୁବିଧା ହେବ ? ସାଧନର ସୁବିଧା କରୁଥିବା ସଙ୍ଗେ ପ୍ରକାଶର ସୁବିଧା ଓ ହିତାହତ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବାର ଅବଶ୍ୟକ ବାସି ପୁଣ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ ହେଲେ ସେ ପ୍ରକାଶର ଅସୀମ ଅସୁବିଧା ଓ ବନ୍ଧୁ ହେବ ଏଥିରେ ଲେଖନୀ ସମେତ ନାହିଁ ଓ ଏହା ସେମାନଙ୍କ ଅବେଦନରେ ଏବଂ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରକାଶରେ ଉତ୍ତମଭାବେ ଦର୍ଶିତ ହୋଇଅଛି । କଟକ ସହିତ ବାସିର ସମସ୍ତ ପୁସ୍ତକ ରହିଅଛି । ପୁସ୍ତକ ବାସିର ଯେତେ ଥର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇଅଛି ସେତେ ଥର ଏହି କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଓ ଏଠାର ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟରଙ୍କଦ୍ୱାରା ହୋଇଅଛି ଓ ସେ ସମସ୍ତ କାରକପତ୍ର ଏଠା କଲେକ୍ଟରଙ୍କରେ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଛି । ବାସିରୁ କଲକା ଅନେକ ବଡ଼ ଓ ଅଳ୍ପ ଗଣ୍ଠଗୋଳ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା । କଟକ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରମାନେ କଲକାକୁ ସୁଧାର ସେ କଲକାକୁ ଉତ୍ତରୁ ମୁକ୍ତି ଓ ଜମା ପ୍ରାପ୍ତି ଦୁଇଗୁଣ ବୃଦ୍ଧି କଲେ ଓ ଇଞ୍ଚର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନକରଣ ମତେ ତଳାଇ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ କି ସ୍ମୃତି କରା ବାସିର କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମଭାବେ ତଳାଇ ନ ପାରିବେ ? ଅତଏବ ଅମ୍ଭେମାନେ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ସାହେବଙ୍କ ଅପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖୁ ନାହିଁ । ତେବେ ଭାବ କଥା ନ ରହି ଶୁଣ ବାସିବାସିଙ୍କ କଥା ରହିଲ ଏଥିପାଇଁ ତାଙ୍କର କି ହୋଇଅଛି ? କିମ୍ବା ବାସି କଟକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ହେଲେ ଉତ୍ତର ଖର୍ଚ୍ଚ କିଛି ଅଧିକ ପଡ଼ିବ ଏହାର ଭାବ ମନକୁ ବଡ଼ ଦେନ ଅଛି କି ? ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିଦେଶରେ ଉତ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ ମଧୁର ଓ ସୁକ୍ରିୟତା ବା କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରର ଉତ୍ତମତ୍ତମ ନୁହେଁ । ଅତଏବ ଅମ୍ଭେମାନେ ତାଙ୍କୁ ଅନୁସ୍ତେଷ କରୁଅଛୁ ଯେ ବାସିବାସିଙ୍କର

ପ୍ରତି ଆଶ୍ରା ଓ ସେମାନଙ୍କ ହିତ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି କରି ଉଚ୍ଚକର୍ମାପେକା ଆପତ୍ତିରୁ ସାନ୍ତ ରହନ୍ତୁ ।

ଅନୁଗ୍ରହ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୁପରିଷଦେଶ୍ୱେଷ ସାହେବ ଗତ ତ-ସମ୍ବତ ମାସ ତା ୩୧ ରଖରେ ଅନୁଗ୍ରହ କଳା ପୁରୁଣାଗଡ଼ଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଦି ୩ ନ ମହାମ କଲେ । ସାହେବ ମହୋଦୟ ଏ ବର୍ଷ ପୁସ୍ତକ-ପେକ୍ଷା ଅନେକ ସମ୍ପଦ ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଅନୁଗ୍ରହ ଅନେକ ପ୍ରକାରରେ ଉଦ୍ଭବ ହୋଇଅଛି । ତତ୍ତଦ୍ୱିକରେ ସତ୍ତ୍ୱକମାନ ନିର୍ମୂଳ ହୋଇ ଯାତାୟତର ଅନେକ ସୁବିଧା ହୋଇ ଅଛି । ଦେଉଳବନ୍ଦ ନାମକ ଏକ ବୃଦ୍ଧ ପୁସ୍ତକ-ରଖି କି ମହିର ଜଳ ନିତ୍ୟାନ୍ତ ଅସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର ଥିଲା ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଖୋଲା ହେବାରୁ ଇଞ୍ଚର ଜଳ ସଫଳ ବ୍ୟବହାର ହେଉଅଛି । ନାନାସ୍ଥାନରେ ବନ୍ଦ ଓ ସତ୍ତ୍ୱକ ନିର୍ମୂଳ ଏବଂ କରନାଳ ଖନନ ଲଭ୍ୟାବରେ ଏକା ସମ୍ବତ ମହାମ ତାହିକ ସମସ୍ତ ଅନୁଗ୍ରହର ଶ୍ରୀକ୍ଷି ହେଉଅଛି । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଜୟ ପଟ୍ଟନାୟକ ଉତ୍ତର-ଲଦାଉରଙ୍କର ଏକାଦଶ ଶ୍ରମ ସ୍ୱୀକାର ଓ ଲେକ-କର ସୁଖସୁନିତା ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଲିପନ କରି ସୁଦ୍ଧା ନାନାବିଧ ଉପାୟ ଖୋଜି ବୁଲିବାରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନୁଗ୍ରହ ହୋଇଅଛୁ ଏବଂ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବାବୁଙ୍କୁ ଶରଥର ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛୁ ।

ଅନୁଗ୍ରହର ଅଧିକାଂଶ ସରବସ୍ତୁକାର ପଧାନ ଓ ଉତ୍ତୁଲ୍ଲେକମାନେ ତଳଭାଗ ତା ୨ ରଖ ସଫଳା ସମୟରେ ସୁଲ ଗୃହରେ ଏକ ସଭା ରଚନା କରି ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କୁ ଅମଳଣ କରିଥିଲେ । ସଭାରେ ଏକ ଅବେଦନପତ୍ର ପାଠ କଲେ ଇଞ୍ଚର ମର୍ମ ଏହି ବ ସେମାନେ ଏକଦଳାର ଟଙ୍କା ହେବା କରି ଉଦ୍ଦାମ ବାସିକ ଟ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ସୁଧ ଅଧିକ କରିବାର ପ୍ରିୟ କରି ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ପୁରୁଣାଗଡ଼ ସୁଲର ଗୁରୁଜଣ ଶ୍ରୀ କଟକରେ ପଢ଼ିବା ନିମନ୍ତେ ମାସିକ ଟ ୪ ଟଙ୍କା ଲେଖିବ ବୃତ୍ତି ପାଇବେ । ସୁତରାଂ ଏଥିରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଟ ୧୯୨୦ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ବାସି ଯାହା ଟ ୮୮ ଟଙ୍କା ବଳିବ ଇଞ୍ଚରେ ଗୋଟିଏ ମେତେଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସମସ୍ତ ଗଡ଼ଜାତରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀବୃତ୍ତି ପଞ୍ଚାଙ୍ଗରେ ପ୍ରଥମ ଦେବ ତାହାକୁ ଦିଅ ଯିବ ଏବଂ ଉକ୍ତ ବୃତ୍ତି ଓ ମେ-ତେଜ 'ସୁ ଅଧିକ ବୃତ୍ତି' ଓ 'ସୁ ଅଧିକ ମେତେଜ'

ନାମରେ ଅଭିହିତ ହେବ । ଗଭବର୍ଷ ପୁରୁଣାଗଡ଼ ସୁଲର ଗୋ ୨ ଟଙ୍କା ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀବୃତ୍ତି ପଞ୍ଚାଙ୍ଗରେ ପାସ କରି ସୁଦ୍ଧା ଉପାୟାତ୍ତରୁ ଅଧିକ ପଢ଼ି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏଥି ନିମନ୍ତେ ଏପରି ଗୁଣା ସଂଗୃହୀତ ହୋଇଅଛି । ଅବେଦନପତ୍ର ପାଠ ହେଲା ଉତ୍ତରୁ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଗୋଟିଏ ସାରଗର୍ଭ ସ୍ମୃତି ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଦାନ କଲେ ଏବଂ ଗଭବର୍ଷମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଏ ବର୍ଷ ଅନୁଗ୍ରହର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତ ଦେଖି ଅନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ ପୁସ୍ତକ କହିଲେ କି "ଗଭବର୍ଷ ବାଲକମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀନାବସ୍ଥା ଦେଖି ସେ ଏତାବତ୍ତ ଲୋକେ ଏକବାକ୍ୟ ହୋଇ ଅପଣା ମଧ୍ୟରେ ଟ ୧୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ଗୁଣା ଉଠାଇ ଏପ୍ରକାର ଉନ୍ନତ ସାଧନର ଚେଷ୍ଟା କରିଅଛନ୍ତି ଏଥିରୁ ସେମାନଙ୍କର ଦେଶର ହିତାକାଞ୍ଚାର ପରମପୁ ମିଳୁଅଛି । ସରକାରରେ ଏ ଟଙ୍କା ଜମା କରିଥିଲେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଚରପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇ ପାରନ୍ତା ମାତ୍ର ଇଞ୍ଚରୁ ଏକେ ଅଧିକ ସୁଧ ମିଳନ୍ତା ନାହିଁ ଯଥାତ ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ତମମାନେ ସମସ୍ତେ ଅପଣା ସୁଖ ଏ କାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିଅଛୁ ଇଞ୍ଚରେ ସେତଳ ଆଶଙ୍କା କରିବାର ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଆମ୍ଭେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ ଏବଂ ଭରସା କରୁଁ ଏହା ଚର-ପ୍ରାପ୍ତି କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତେ ଯତ୍ନ ସ୍ୱୀକାର କରିବେ" ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନୁଗ୍ରହବାସିଙ୍କର ଏ-କାଦୁଶ ସତ୍ତ୍ୱକତା ଦେଖି ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନୁଗ୍ରହ ଦେଲୁ ଏବଂ ଭରସା କରୁଁ ସମସ୍ତେ ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ମତରେ ଯିବ୍ୟ ହୋଇ ଏ ବୃତ୍ତିକୁ ଚରପ୍ରାପ୍ତି କରିବା ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ତ-ଯୋଗୀ ହେବେ ।

ସାମ୍ବାଦିକସଂବାଦ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ସାହେବ ଗତ ଗଭବର୍ଷ ଏଠାରେ ପ୍ରଦେଶ ଡୋକ୍ଟରେଟ୍ । ଅଗାମୀ ମଙ୍ଗଳବାର ଡୋକ୍ଟରାତ ଶିବେ ଓ ଗୋଠାରେ ଡେଇଁ ଏଠାରେ ଦେବେଦବର ରହି ବାଲେଶ୍ୱର ଓ ମୁକୁନ୍ଦରାଜ ଶିବେ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଅପତ୍ର କଲ୍ୟାଣ-କର୍ମ ଶିବେ ଓ ଗୋଠାରେ ବସବତ ରହି ସାଧନର ନିତ୍ୟାତ ଶାନ୍ତ ହିବେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେ ବର୍ଷମାନର ଦିଗ୍ଗୁର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦମସ୍ତ ସା-ହେବ ଏଠା ଅପତ୍ରକ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଅଭିଯୋଗୀତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅପତ୍ରକ ଅପତ୍ରକ କରୁଥିବା ମନୋମୋହନ ଚଣ୍ଡୀ ଲେଖିବାକୁ ଏଠା କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରର ଅପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇ-

ଅ ଚ ର ଲ୍ପ ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ଓ ୧୪ ଉତ୍କଳ ମହେ ଜାନୁଆରୀ ସନ ୧୮୮୨ ମସିହା ।

ପୁ ର ସ୍ତ୍ରୀ ର ର ନୋ ଟି ସ ।

ଗତ ଉପର ମାସ ତା ୨୭ ରଖ ସୋମବାର ରାତ୍ର ପ୍ରଭାତ ସମୟରେ ସେନ୍ଦ୍ରସ୍ତ
ଦତ୍ତେଶ୍ଵରୀ ଘରେ ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଦାନ କରବା ଇଚ୍ଛାରେ ନଅ ଲଗାଇ ଦେଇଅଛୁ ସେ
ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଯେତେବେଳେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଧରାଇ ଦେବା ବିଷୟରେ ବିଶ୍ଵାସଯୋଗ୍ୟ ସମ୍ବାଦ
ଦେବ ତାକୁ ଟ ୨୫୦ ଟଙ୍କା ଓ ସେ ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀବ୍ୟକ୍ତି ସଜା ପାଇଲେ ଅତୁଳ
ଟ ୨୫୦ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ଦିଆଯିବ ।

Cuttack Magistrate's Court
The 12th January, 1882. }

R. H. PAWSKY.
Magistrate.

ସନ ୧୮୮୧ ମସିହାର ଫାଲ୍ଗୁଆର୍ଷ୍ଟସ୍ ଓ
ପ୍ରବେଶିକା ପଞ୍ଚାସାରେ ଉଦ୍ଘାଟି
ଦୋଳସୁବା ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ନାମ ।
ଫାଲ୍ଗୁଆର୍ଷ୍ଟସ୍
୧ମ ଶ୍ରେଣୀ
ଓଦାସ ଥର । ଗଣପତି ଦାସ
୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ
ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦତ୍ତ । ଜଗମୋହନ ଗୋଷ
୩ୟ ଶ୍ରେଣୀ
ମଣିଚରଣ ମହାପାତ୍ର
ପ୍ରବେଶିକା
କଟକ ଏକାଡେମୀ
୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ—ଉଗବାନ ମାହାପାତ୍ର
ରେବନସା କଲେଜ ।
୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ
ହାର୍ଦ୍ଦୟ ଗୋଷ । ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖାର୍ଯ୍ୟା
୩ୟ ଶ୍ରେଣୀ
ରମାନାଥ ଗୋଷ । ନେତ୍ରମୋହନ ଗୋଷ

ନାଳମଣି ମିଶ୍ର । ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖାର୍ଯ୍ୟା
ବାଲେଶ୍ଵର
୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ
ଭୁବନେଶ୍ଵରୀ ମହାପାତ୍ର । ସତ୍ୟନାଥ ମିଶ୍ର
୩ୟ ଶ୍ରେଣୀ
ଭୋଲନାଥ ଦାସ । ହୃଦୟଚନ୍ଦ୍ର ଦେ
ଉଗବାନରଣ ଗୁପ୍ତ । ଗୋପୀମୋହନ ଶର୍ମା
ଲଲମୋହନ ସେନାପତି ।
ପୁରୀ
୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ
ମୁଗାଧରଚନ୍ଦ୍ର ଚୌଧୁରୀ । କୁଞ୍ଜଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର
ଗୋପାଳଚରଣ ବାନୁର୍ଯ୍ୟା ।
୩ୟ ଶ୍ରେଣୀ
ଜଗନ୍ନାଥପ୍ରସାଦ ବୋଷ
ଲକ୍ଷଣନାଥ ।
୩ୟ ଶ୍ରେଣୀ ।
ଉତ୍କଳଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର । ହୃଦୟନାଥପୁର ଗୁପ୍ତ ।
ହଃ ମୁଦପତ୍ର ଦେଶ ।

1934
MAY 10 1934

RECEIVED

TO THE DIRECTOR
INDIAN BUREAU OF
FOREST RESEARCH
AND
TRAINING
MADRAS

FROM THE
DIRECTOR
INDIAN BUREAU OF
FOREST RESEARCH
AND
TRAINING
MADRAS

ଉତ୍କଳ ବିକାଶ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଶ୍ରୀ ୧୭ ଗ
ଦ୍ୱିତୀୟା

କା ୨୧ ଉପ ମାସେ କାରୁବର ସନ ୧୮୮୨ ମସିହା । ମୁ । ମାସ ୧୦ ୧୨ ୧୮୮୧ ସାଲ ଗଣକାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୧୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୪ ୨୯
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ୪ ୧୩

ଓଡ଼ିଶା ବିଭାଗରେ ଚଳିଥିବା ଶତ୍ରୁମାନେ
ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀର ୨ ଯୁ ବର୍ଗର ବୃତ୍ତି ପାଇଅଛ-
ନ୍ତି । ଏ ବୃତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ୪ ୨୦ ୯ ଅଟଇ ।—
ଓଡ଼ିଶା ଅଞ୍ଚଳ ।
ଗଣପତି ଦାସ ।
ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦତ୍ତ ।
ଏ ବୃତ୍ତିମାନ ବଡ଼କ ଭେଦନ୍ତୁ କଲେଜ-
ରେ ଶିକ୍ଷା ଦୋଇଅଛୁ ।—

ଏ ବର୍ଷଟା ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦଶେକ ନିମିତ୍ତ ବଡ଼
ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୋଇଥିବାର ଜଣା ଯାଏ । ବର୍ଷମାନ
ଏବଂ ଦେବଦାର ଅଭିଷେକମାନ ଦୋଇଗଲ ।
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚୋରାପତ୍ତରେ ମହାସୁଦାନ ଅଭିଷେକ
ଅଗାମୀମାସ ଚାତୁର୍ଥରେ ଦେବାବଦ୍ଧ ହୋଇ
ଲୁଣ୍ଠି ସମାପେଦ ସହଜ ଉଦ୍ଦୋଗମାନ ଅଛୁ ।
ମାନ୍ୟବର ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସମ୍ମାନଜନ
ସାହେବଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱରେ ଏ ଶୁଭକାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ
ହେବ ।

ଓଡ଼ିଶା ବାଦି ଅରଜ ପ୍ରଚଳିତ ସାଧ୍ୟ ହୋଇ
କଟକ ଚଳ ସଙ୍ଗେ ମିଶିବାର ଅରଜ ଗର ତି-
ସର ମାସରେ ବ୍ୟବକ ହୋଇଥିଲା । ଏହା
ସନ ୧୮୮୧ ମସିହାର ୨୫ ଅରଜ ଅଟଇ ।
ଅଗ୍ନେମାନେ ଗର ସାପ୍ତକରେ ବାଦିର ପ୍ରସ୍ତାବ
ଲେଖିବାବେଳେ ଲୁମବଣର ପାଠକମାନଙ୍କ ଏ
କଥା ଜଣାଇ ପାର ନ ଥିଲୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉକ୍ତ

ଲୁମ ସଂଗୋଧନ କଲୁ । ଉକ୍ତ ୨୫ ଅରଜ
ଅଗାମୀ ଅପ୍ରେଲ ମାସ ତା ୧ ରୁଖଠାରୁ ପ୍ରଚଳ-
ଇ ହେବ ।

ଗର ପାଖୁଅର୍ଦ୍ଧସ ଏବଂ ପ୍ରବେଶିକା ପଞ୍ଚାଶ-
ରେ ଦେବଲ ଏକ ଜଣ ବାଉଡ଼ା କୁମାରୀ ତ
ଏବଂ ପାଖୁଅର୍ଦ୍ଧସ ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାସ କରି
ଅଛନ୍ତି ଏଥର ଏ ପଞ୍ଚାଶରେ ବଳାଲୁଣୀଦେବ
ନାହାନ୍ତି । ପ୍ରବେଶିକା ପଞ୍ଚାଶରେ କୁମାରୀ
ଅବଳାଦାସ, କୁମୁଦିନୀ ସେନ, ପି ଜନସୁନ, ମେ-
ର ମିତ୍ର, ନିର୍ମଳବାଳା ମୁଖାର୍ଯ୍ୟା, ଲ ପରବସ ଏବଂ
ଏଲ ଗୁପ୍ତ ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଏବଂ ବ୍ୟୁତ୍ପାଦକ
ଓ ପ୍ରିୟତମା ଦତ୍ତ ୩ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାସ କରି
ଅଛନ୍ତି ବଳାଲରେ ଶ୍ରୀ ଶିଖାର ବନ ଭନ
ଉତ୍କଳ ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରାଢ଼ିକର ଅଟଇ ।

ଜେଲଖାନାକୁ ବାଗଜ ବନ ଅଧିବା ସବା-
ଦ ଏଥିପୂର୍ବ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲୁ ।
ଉକ୍ତ ଲନ ବସି ବର୍ମ ଦେବା ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅ-
ଛୁ ଏବଂ ଅଗ୍ନେମାନେ ଜେଲରଘଠାରୁ ଏକ
ଖଣ୍ଡ ବାଗଜ ନମୁନା ସ୍ୱରୂପ ପାଇଅଛୁ । ଏ ନ-
ମୁନା ଦେଖି ଏକକ ଜଣା ଯାଉଅଛୁ କ ଏ
କିଲରେ ମସଲ ବଲ କୁଟା ଦେବାରୁ ପୂର୍ବର
ଖବରପତ୍ର ବାଗଜ ପରବର୍ତ୍ତରେ ଚିତ୍ରଣ ପ୍ରକ୍ୟ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି ବନୁ ନମୁନା ବାଗଜ ଅଛ
ପାଉଳ ଏବଂ ପହିରେ ହାନି ଦୂର ଯାଉଅଛୁ ।

ବାଲି ବାଗଜକୁ ଅଦର୍ଶ କରି ପ୍ରଥମେ ପ୍ରତ୍ୟ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ଉଚିତ ପଦ୍ଧତିକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ଭଲ ଦେଲେ ଆନୁର ସୁଖର ବସୟ ହେବ ।

ଗୁରୁବର୍ଣ୍ଣୀୟ ଅଦାଲତର ଜଣେ ବର୍ଣ୍ଣ-
କର୍ତ୍ତା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି କ କେହି ଗୁଡ଼ା
ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଗାରେ ଯୋଗାଣକର୍ତ୍ତା ଦେଲେ ଯଦ୍ୟପି
ଭାବାର କଥା ସ୍ତୁତିକଥା ସଙ୍ଗେ ମେଳ ନ
ହେବ ତେବେ ଚହିତାଣି ସେ ଦାୟତ୍ତପ୍ର ହେ-
ବ ନାହିଁ କାରଣ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଗା ଏମନ୍ତ ଅଦ୍ୟନ୍ତରି-
କ ଦୋଷରେ ପରପୂର୍ଣ୍ଣ ସେ ଚହିରେ ଜଣପୂ-
ରୁପେ ସତ୍ୟକଥା କହିବା ଅସମ୍ଭବ ଅଟଇ ।
ଏପରି ସୁକ୍ଷ୍ମବର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଗାରେ
ଯୋଗାଣକର୍ତ୍ତା ଦେଇ ଯେତେ ଲୋକ ମିଥ୍ୟା
ସପଥ ଅପରାଧରେ ଦଣ୍ଡ ପାଇ ଅଛନ୍ତି ସେମାନ-
ଙ୍କୁ ମୁକ୍ତି ଦେବା ଉଚିତ । ଅଗ୍ନେମାନେ ବୋଧକ-
ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଗାରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁଣାପେକ୍ଷା ବଡ଼ା-
ଶିୟା କଥା କହିବାର ବଶେଷ ସୁବିଧା ଅଛୁ
ଏବଂ ଭାବାର ଦେଖି ବର୍ଣ୍ଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଉପର-
ଲିଖିତ ଭାବ ଉଦୟ ହୋଇଅଛୁ ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଥିତ ଦୁଅର ସେ ମହାମାନ୍ୟ
ଲର୍ଜି ଶ୍ରୀମତ ସାହେବ ଲନକମ୍ ଠାକୁ ବସାୟ-
ବାର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ମନରୁ ଅନୁର କର ଅଛନ୍ତି ।
ଉକ୍ତ ଗୁଣିତ ଠାକୁର ଅନୁକାମିତା ଲର୍ଜି
ଶ୍ରୀମତଙ୍କପରି ସୁଦୃଢ଼ ବ୍ୟକ୍ତି ବୃତ୍ତି ନ ପାରିବେ

ଏହା ଅସମ୍ଭବ । ତାହାଙ୍କର ଏହି ସ୍ୱପ୍ନଦୃଶ୍ୟ
 ଅଧ୍ୟାୟ ସମ୍ପର୍କର ଅଟଇ । ଅତୁର କଥା
 ଦୁଅଇ ଯେ ଲଭିବେନ୍ନ ଟାକୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀର
 ଲୋକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବିପ୍ରାର କରବାର ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ
 ମଧ୍ୟ ଅମୃତମାନଙ୍କର ଧନମତୀ ଅନୁମୋଦନ କରୁ
 ନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଅମୃତମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ
 ଏକକ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହଇ । ଏହି ସାକ୍ଷାତ୍ ଟାକୁକୁ
 ମଧ୍ୟ ଉଠାଇ ଦେବାର ଉଚିତ ତାହା ନ
 ଦେଲେ ପ୍ରଜାଙ୍କର ନିତିକୁ ଦେବାର ଉପାୟ
 ନାହିଁ । ଲାଭିବେନ୍ନ ଟାକୁ ଏଦେଶରେ ତଳାଇ
 ବା କେମନ୍ତ କଠିନ ଏବଂ ଅସମ୍ଭବ ତାହା ଗତ
 ବାର୍ଷିକ ବିଜ୍ଞାପନାରେ ଅମୃତମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଣୀକଟ
 ସାହେବ ସ୍ୱୟଂ ସ୍ୱୀକାର କରି ଅଛନ୍ତି । ସେ
 ପକ୍ଷରେ ଅନ୍ୟ ଦେଉଁ ଦର୍ଶାଇବା ଅନାବଶ୍ୟକ
 ଅଟଇ । ବାସ୍ତବରେ ଏ ଟାକୁ ଅଭିନୟ ଉଦ୍ଦେ-
 ଶ୍ୟ ମତେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଅଧିକାଂଶ ସ୍ତଳରେ
 ଅସମ୍ଭବ । ଦୃଢ଼ମବଶେଷ ଅପଣା ମିଜାଜ
 ଅନୁସାରେ କୌଣସିଠାରେ କତା ଏବଂ
 କୌଣସିଠାରେ ବୋହନ ଜମା ବସାନ୍ତି ଓ
 ପ୍ରଜାମାନେ ଯେତେ ରତି ବୋକାଳ ଦିଅନ୍ତି
 ତେହେ ମୁଣନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟାଳୀ ।

ସନ ୧୮୮୦-୮୧ ମସିହାର ଓଡ଼ିଶା ଗଜ-
 ଚାର ମହାଲମାନଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ଗଜନିୟମ
 ମଞ୍ଜୁରୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବାହାରଅଛି ଏବଂ ତହିଁରେ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟାଳୀର ପ୍ରସଂସା ତଳଲିଖିତ ପ୍ରକାର
 ହୋଇଅଛି ଯଥା ;—

ମେନେଜର ବାଟୁ ଶ୍ରୀ ବନମାଳୀ ସିଂହ ଯନ୍ତ୍ର
 ଓ ପରିଶ୍ରମ ସହକ ନୂତନ ପ୍ରଣାଳୀରେ କଠେଣ
 ଲଭ୍ୟାକ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ସମ୍ପାଦନ ଓ ପ୍ରସଂସାଜନକ
 ସୁଖନାମରେ ନିର୍ବାହ କରି ଅଛନ୍ତି । ଏ କକ୍ଷର
 ବିନୋକସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଅତି ସୁନ୍ଦର ହୋଇଅଛି ।
 ଗୋ ୨୫ ହୁ ବସ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋ ୧୦ ହୁ ବସର
 ବିନୋକସ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରୁ
 ଜଗାସାଏ ଯେ ୫ ୨୫୨୮୫ ଟାକୁ ୫ ୨୦୧୨
 ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁକି ହୋଇଅଛି । ମଧ୍ୟ ଏହାର
 ବାଗଜପତ୍ର ବିତରଣରୂପେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।
 ଏଠାର ବିଦ୍ୟାର ତର୍କା ସଂକୋଳିତ୍ୱ ଅତି
 ସିଦ୍ଧାବିଶେଷର ଶୀଘ୍ର ସାଧନ ନିମିତ୍ତ ସମ୍ପାଦ-
 ନକର ଉପାୟ ବସ୍ତୁ ଯାଇଅଛି । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟାଳୀ
 କେବଳ ସିଦ୍ଧାବିଶେଷର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲାଭ ପକ୍ଷରେ
 ସେ ସବୁଗୁଣାକାର ଅପେକ୍ଷା ଶେଷ୍ଟ, ଏହା

ନଦେ, ଅତୁର ମଧ୍ୟ ବାରମାସୁରୀ ଲଲକା
 ଥିବାରୁ ସଦୃଶ ଓ ବଜ ଲଭ୍ୟାକ ଯୋଗେ
 ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ସୁଖ ସୁବିଧା ଦାନକ୍ରମେ
 ବୁକି ହେଉଅଛି । ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବହୁତ
 ଅନେକ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟିତ ହୁଅଇ । ଅତୁର ମଧ୍ୟ
 ଏହି କକ୍ଷର ଗଜ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ
 ଚିହ୍ନାଳୟ ଥିବାରୁ ଏକଦା ସୁଦେଶୀ ଓ
 ବିଦେଶୀମାନଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଲାଭ ପକ୍ଷରେ ଯଥେଷ୍ଟ
 ସୁବିଧାଜନକ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରାୟ ୮୦୦୦ ରୁ
 ଅଧିକଗୋଷ୍ଠୀ ଉପସେବକ ଭର ଅସ୍ତେଶ୍ୟାଳୀ
 କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ବାର୍ଷିକ ୫ ୪୦୦
 ବ୍ୟୟ ହୋଇ ଅତିଶୁଦ୍ଧ ସର୍ଜନକ୍ରମେ କାର୍ଯ୍ୟ
 ନିର୍ବାହ ହୁଏ । ଏ କକ୍ଷର ଉପକ୍ରମେ ମେନେ-
 ଜର ମହାଶୟକ ଅନୁରକ ସହଦାୟ ଉଦ୍ଦେ-
 ନାଳ ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲାଭ କରିଥିବାର
 ସ୍ପଷ୍ଟ ପରିଚୟ ମିଳିଅଛି । ଏଥିନିମିତ୍ତ ମହାମାନ୍ୟ
 ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଅଭିଶପ୍ତ ସମ୍ପ୍ରୋଷଣରୁ
 ବରାଧିକ୍ଷିତ ଇତି ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଦେବାନା ।

ବାବୁ ସୁଧାନାଥ ରାୟଙ୍କର ମୟୂରଭଞ୍ଜରୁ ଯିବା
 ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯେମନ୍ତ ଖଣ୍ଡିଏ ପକ୍ଷ ଅପେକ୍ଷାନେ
 ଏଥିପ୍ରକ୍ଷେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ବାବୁ ନନ୍ଦକିଶୋ-
 ର ଦାସଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ସେହିପରି ଖଣ୍ଡିଏ ପତ୍ର
 ପାଠଅଛି । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପକ୍ଷର ଲାଭ ଏକପ୍ରକାର ଏବଂ
 ଶେଷଲିଖିତ ପତ୍ରଖଣ୍ଡି ଶର୍ତ୍ତ ଥିବାରୁ ପ୍ରାକାଶ-
 କରୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାରୁ ସାନ୍ତ ହେଲୁ । ପକ୍ଷର
 ମର୍ମ ଏହି କି ଲଳକିଶୋର ବାବୁ ଦେବାନା
 ପ୍ରଦତ୍ତ କଲେ ତାହାଙ୍କର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଗଣା ଦେବ
 ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାବାସିକର ତାହାଙ୍କଦ୍ୱାରା ସେ ସମସ୍ତ
 ଉପକାରର ସୁଯୋଗ ଅଛି ତହିଁରୁ ସେମାନେ
 ବହୁତ ଦେବେ ।

ଅପେକ୍ଷାନେ ଏପ୍ରକାର ଅବଦିରୁ ଅସାର
 ବୋଲି ଜ୍ଞାନ କରୁ । ଅମୃତମାନଙ୍କର ମତରେ
 ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ ଯଥାର୍ଥରୂପେ
 ପ୍ରତିପାଳନ କରଇ ତାହାର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବଜଇ ।
 ସାମାନ୍ୟ ଜନିତାରର ନାଏବ ସୁଦ୍ଧା ଅପଣା
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଶେଷ ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖାଇଲେ
 ସର୍ବସାଧାରଣ ତାହାକୁ ମାନ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଯେ-
 ଶିମାନେ ମନେ କରନ୍ତି ତ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଦେଲେ
 ମାନ୍ୟ ହୁଅଇ ସେମାନେ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ତ ତାହା
 ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ଅଥବା ସ୍ୱାର୍ଥ ଲାଭପାଇବେ କୃତ୍ରିମ

ଭାବ ଦେଖାନ୍ତି । ଅତୁ ଓଡ଼ିଶାର ଉପକାର
 ସମ୍ପର୍କରେ ବିକ୍ରମ୍ୟ ଏହି କି ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଓଡ଼ିଶା-
 ର ପ୍ରଧାନ କକ୍ଷ ଅଟଇ । ମହାରଜା ଅପଣା
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ ଅନୁକ୍ରମେ କର ପାରୁ ନ ଥିବାରୁ
 ତାହାଙ୍କ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ ।
 ପ୍ରଧାନ କକ୍ଷର ଶାସନପ୍ରଣାଳୀ ସର୍ବାଙ୍ଗସୁନ୍ଦର
 ଦେଲେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଜକାର ପକ୍ଷରେ ତାହା
 ଅଦର୍ଶ ଦେବ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣରୂପେ
 ଓଡ଼ିଶାର ଉପକାର ଦେବ । ଏପରି ମୟୂରଭଞ୍ଜର
 ଯେମନ୍ତ ଅଧିକାରୀର ସମ୍ପାଦନା ଅଛି ମହାରଜା
 ସଦୃଶ୍ୟ କରିବାକୁ ସିଦ୍ଧା କଲେ ଯେ ତଦ୍ୱାରା
 ଓଡ଼ିଶାର ଶେଷ ରହିବ ଏକଥା ବୋଲିବା
 ହାତୁଲ୍ୟ । ଅବଦେବ ଏମନ୍ତ ମହାରଜା ଅପ୍ରଦ
 ସହକ ଯେଉଁ ଯୋଗ୍ୟବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଲେଖିବେ ଗବ-
 ଶ୍ଟିମେଣ୍ଟଙ୍କର ତହିଁରେ ବାଧା ଦେବାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ନୁହଇ କାରଣ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ସୁଶାସନ ସକାଳେ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥ ଜଡ଼ିତ ରହିଅଛି । ସୁଧା-
 ନାଥ ବାବୁ ବନ୍ଦା ନନକିଶୋର ବାବୁ ଅପଣା
 କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ମୟୂରଭଞ୍ଜରେ ଖୁବ୍ ଗଭୀର ଓ-
 ଓଡ଼ିଶାର ଗଭୀର ଦେବ ବୋଲି ଯେ କେହି ଅ-
 ଶଙ୍କା କରନ୍ତି ଅମୃତମାନଙ୍କର ତହିଁରେ ସତ୍ୟା-
 ରୁତ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ଏମାନେ ଅପଣା କାର୍ଯ୍ୟ
 ପ୍ରସଂସା ସହକ ଅନୁଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଏହା ବୋଲି
 ଓଡ଼ିଶାରେ ସେହିକ ଯୋଗ୍ୟଲୋକ ଅଛୁ ନାହିଁ
 ଏମନ୍ତ ହୋଇବା ନିତନ୍ତ ଅଭିରକ୍ତ ଅଟଇ ।
 ଅମୃତମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ଏହି ଯେ ପ୍ରାକାଶ୍ୟ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ-
 ମାନେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଉପସେବ ଦାନ ବିଷୟରେ
 ନିତାନ୍ତ ଉପାସାରୁ ଅଟନ୍ତି ତାହା ନ ଦେଲେ
 ଅଭିଶପ୍ତକେ ତେଜେକଣ ଓଡ଼ିଆ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟାଳୀ
 ଲୋକର ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁଚି ଅପଣ ପ୍ରଦତ୍ତ କର ଓ-
 ଓଡ଼ିଶାକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲାଭ ପାଇବେ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ନପ୍ରେ-
 ରକମାନଙ୍କର ଦବାସ ଦେବାର କୌଣସି ନା-
 ରଣ ନ ଥାନ୍ତା । ଅପେକ୍ଷାନେ ବିନୋକସ୍ତଙ୍କରେ
 ଉଚିତକାର୍ଯ୍ୟ ମିଳିବ ଏବଂ ବିନୋକସ୍ତଙ୍କଠାରେ
 ଏକକ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ତ ସେମାନେ ଏକା-
 ନ ବୋଲି କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଗୋମ୍ୟ ଓଡ଼ିଆକୁ
 ଉପସେବ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ତାହା ନ ଦେଲେ
 ଓଡ଼ିଶାର ତଥ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା କରମୋଦନ ବାବୁ-
 ରି ସେନାପତି ତଳ ନକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବ
 ଏବଂ ନନ୍ଦକିଶୋର ବାବୁ ପ୍ରାକାଶକର ଦେଲେ
 ଅଛୁ ତାହାକୁ ଦେଖି ଓଡ଼ିଶା ଗୌରବାନ୍ୱିତ
 ଦେବ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ରେଲବାଟି ।

ଓଡ଼ିଶା ରେଲ ଏକେକାଳ ସ୍ୱପ୍ନର ବିଷୟ ଥିଲା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗଜକର୍ମଶୂନ୍ୟ ଏଥି ପକ୍ଷରେ ଦୁଃଖି ପଡ଼ିଥିବାରୁ ଆଶା ହେଉଅଛି ଯେ ଏ ବଟି ଅଳ୍ପ ବଳମରେ ଫିଟିଯାରେ ପୂର୍ବ ଗବର୍ଣ୍ଣିତ-ମାନଙ୍କର କଥା ଥିଲା ଯେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ନାମ ଦିଅଁ ବଳ ଅଛି ରେଲର ଅବଶ୍ୟକ କି ? ଏକେ-ବେଳେ ଗବର୍ଣ୍ଣିତମେଣ୍ଡ ସେ ନିଷ୍ଠୁର ବଚନ ଶୁଣି ଦେଉଁ ମାର୍ଗରେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ରେଲବାଟି ଫିଟିବା ଅଧିକ ସୁବିଧାଜନକ ଭଣ୍ଡାର ବିଶ୍ୱର କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଥିର ଅନୁସନ୍ଧାନ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ଅଛି । ଏ ସମୟରେ ଅନୁମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେ ଦେଉଁବାଟି ଓଡ଼ିଶା ପକ୍ଷରେ ଅଧିକ ମଙ୍ଗଳ-ପ୍ରଦ ହେବ ତାହା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକୁ ଜଣାଇବା ।

ପାଠକମାନଙ୍କର ସ୍ମରଣ ଥିବ ଯେ ସନ ୧୮୭୪ ସାଲରେ ଯେତେବେଳେ ସେ ସମୟ-ର ଲେପନୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣିତ ସର୍ବ ରାଜ୍ୟପତିଙ୍କ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଶୁଭାଗମନ କରି ଥିଲେ ତେଣେବେ-ଲେ ଏ ନଗରରେ ସମବେତ ହୋଇଥିବା ଗୁଜା ଜମିଦାର ଏବଂ ଅପର ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସମ୍ବଲପୁର ବାଟେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ରେଲ ଫିଟାଇବା ନିମନ୍ତେ ତାହାଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକ ଅବେଦନ-ପତ୍ର ଉପସ୍ଥିତ କରାଥିଲେ । ଯଦ୍ୟପି କି ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଭଣ୍ଡାର କିଛି ସାକ୍ଷାତ୍ ଉତ୍ତର ଦେଇ ନ ଥିଲେ ମତ୍ର ସେ ଅବେଦନପତ୍ର ଅବଧି ଗବର୍ଣ୍ଣିତମେଣ୍ଡ ଆଦେଶରେ ଥିବ କାରଣ ସେ ତାହା ସଙ୍ଗରେ ଶେନ ସିଦ୍ଧା ପକ୍ଷରେ ଦେଲା କରି ନ ଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଅବେଦନପତ୍ରରେ ସମ୍ବଲପୁରଠାରୁ ଓଡ଼ିଶାକୁ ରେଲ ଦେଲେ କି-କି ଫଳ ହେବ ତାହା ବିସ୍ତରରେ ଲେଖା ଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଅବେଦନ ପୂର୍ବ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୭୪ ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସର ଏକଶ୍ରୀ ଉକ୍ତ ଘାଟିକାରେ ଅନୁମୋଦନ ସେ ସମୟ ପ୍ରତି ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ମନ ଆକର୍ଷଣ କରୁଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଅଠବର୍ଷ କାଳ ଗତ ହୋଇ ଗଲା କିନ୍ତୁ ସେ ସମୟ କାରଣରୁ ତେଣେବେଳେ ସମ୍ବଲପୁର ବାଟର ଉପଯୋଗିତା ଅଧିକ ପରି-ମାଣରେ ଦେଖା ଯାଇଥିଲା ଅଧିକ ସେହି କାରଣମାନ କର୍ତ୍ତୃମାନ ରହିଅଛି । ବାସ୍ତବରେ ସେ ସମୟ କାରଣ ଦେଶର ପ୍ରାକୃତିକ ଅବସ୍ଥା ସଙ୍ଗରେ ସମ୍ବଲ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଭବ ଉତ୍ତର ପର-ତ୍ୱ ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦନ ଅନନ୍ତ ସହିତ ଅନିଗତ ହେଲୁଁ ସେ ଓଡ଼ିଶାର ଜଣେ ଅଧି-

ପ୍ରାଚୀନ ଏବଂ ଦୟାଦର୍ଶୀ ଲଞ୍ଜିନସ୍ତର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବଣ୍ଡୋପାଦେବ ଏହି ମାର୍ଗର ଯୋଗକର୍ତା ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ଅନୁମାନଙ୍କର କର୍ମସୂତ୍ର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୁଅଧ୍ୟାପକେବ କ ସେ ଗଜକାନ୍ତମାନ ଦୁଇଭାଗ-ଅର ବୁଲି ଦେଖି ଉତ୍ତମ ବିଶ୍ୱର କରବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେଉ ଅଛନ୍ତି ଏହି ମାର୍ଗର ଅନୁମୋଦନ କରିନି । ଫଳ କଥା ଏହି କି ଯେବେ ରେଲ-ବାଟିଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରକୃତ ଉପକାର ହେବ ତେଣେ ତାହା ଓଡ଼ିଶାର ଗଜକାନ୍ତମାନ ହେବ କରି ନ ଗଲେ କଦାଚ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ନିକଟରେ କଟକଠାରୁ କଲିକତାକୁ ରେଲ ଫିଟାଇ କେବଳ ଏକପାଖିଆ ବାଟଟିଏ ହେବ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନ ଅଂଶ ଗଜକାନ୍ତର ସୁନାକସ୍ତ୍ରା କୌଶସିରୁପେ ପରିଗଣ ହେବ ନାହିଁ । ମୁଗଲବନ୍ଧରେ ଯେ ପରିମାଣରେ ପଶ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଅଇ ତହିଁପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୁଦ୍ରବାସ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଟଇ ଏବଂ ମୁଗଲବନ୍ଧରେ ଶୁଣହୁମି ପ୍ରାୟ ପଡ଼ିଯା ନାହିଁ ଯେ ଏଣିକି ଅଧିକ ଫସଲର ଆଶା ହେବ । କିନ୍ତୁ ଗଜକାନ୍ତରେ ସୁଯୋଗ ବିହୁରେ ସଦୃଶ ମାଣ ରୁମି ପଡ଼ିଯା ପଡ଼ି ରହି ଅଛି । ଏବଂ ସେ ସମୟରେ ଏକେ ମୁଲ୍ୟବାରୁ ଫସଲ ହୋଇ ପାରେ କି ଯାହା ମୁଗଲବନ୍ଧୀ ପକ୍ଷରେ କୌଶସିରୁପେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଏପରି ଗଜକାନ୍ତ ଜଣିକ ଓ ଉତ୍ତର ସଦାର୍ଥରେ ପରି-ପୂର୍ଣ୍ଣ । କେବଳ ବାଟର ସୁଧାଧା ନ ଥିବାରୁ ବ୍ୟବସାୟିଲୋକଙ୍କର ଦୁଃଖରୁ ଅନ୍ତରେ ରହି ଅଛି । ଏ ସମୟ ବ୍ୟବସାୟରେ ଲାଗିଲେ କେତେ ଲୋକର ଉପକାର ହେବ ଏବଂ ତାହାକୁ ଓଡ଼ିଶାର ବିପରମାଣରେ ସାଧାରଣ ଧନ ବୁଦ୍ଧି ହେବ ତାହା ଅନାୟାସରେ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ବ୍ୟକ୍ତି-ମାନେ ପ୍ରକାଶ କରି ପାରନ୍ତେ । ଗଜକାନ୍ତଲୋ-କମାନେ ଅଧ୍ୟକ୍ତ କଲିଷ୍ଟ ଏବଂ ସାଦୃଶୀ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ସେ ସେମାନେ ବ୍ୟବସାୟ ନ ପାଇବାରୁ ନିମନ୍ତେ ଅନୁପଥ ଦୋର ଯାଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେତେକେକ ଗୁଜାକ ଅବଶ୍ୟର ଯୋଗୁଁ ଧନ ଅର୍ଜନ କରିବାକୁ ସୁଦ୍ଧା ହସ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ଏମାନ-ଙ୍କ ପୂଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ରେଲବାଟି ଫିଟିଲେ ଏହାଙ୍କ ପରିଶ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ ବଢ଼ିବ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେଉଁ ଅଭିଜ୍ଞତା ଶ୍ରେଣୀ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ତାହା ହିତ ହେବ ତାରଣ ଗୁଜାମାନେ ଦୁର୍ଦ୍ଦେୟ ଗଜା ମଧ୍ୟରେ ବସିଅଛନ୍ତି ସେହି ଜିଣିକତା-ରେ ଯେଉଁ ଅଧ୍ୟାୟର କରବାକୁ ସାହସ କଲାନୁ ତାହା ଅଛି ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ଏହିରୂପେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସମ୍ବଲପୁର ବାଟଟି ଅଧ୍ୟକ୍ତ ବାହ୍ୟମାୟ ଏବଂ ସକାଶ୍ରେ ତାହା ଫିଟାଇ-ଇବାର ଉଚିତ । ଏ ଉକ୍ତରୁ ଯେବେ ଦେଖାଯିବ କି ମୋଗଲବନ୍ଧୀ ବାଟରେ ରେଲ ଫିଟିଲେ ମଧ୍ୟ ଲାଭ ଅଛି ତେଣେବେଳେ ସେ ବାଟ ସୁଦ୍ଧା ଫିଟି ପାରେ ଏବଂ ଦେଶରେ ଯେତେ ରେଲବାଟିର ବିସ୍ତାର ହେବ ତେଣେ ଉପକାରର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏଠା ଭଦ୍ର ପ୍ରଭାତରେ ବାହୁ ବରଦାବାନୁ ମନୁମୋ-ର ସୁନ୍ଦରୀ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଏକ ମାସର କୁଟି ଘାତ ଗତ ହେଇନାବର ସୁଦେଶକୁ ଘାତଗ୍ରସ୍ତ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କର୍ମସୂତ୍ର ସାଦେବ ଦେବୀନାମରୁ ବାହୁ ଫେରୁ ଅସିଅଛନ୍ତି । କାଲେସକ ସିଦ୍ଧା ସମୟରେ କେତେପତା, ପତ୍ରପୁର ଭଦ୍ରକ ଗବର୍ଣ୍ଣିତମାନ ଦେଖି ଯିବେ ।

କଟକର ନୂତନ ଏକଟି କଳ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଓଡ଼ିଶାକ ସାଦେବ ଗତ ଯୋଗଦାର ବନ୍ଧରେ ଏଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ମନ୍ଦ-ଲମ୍ବାର ଗ୍ରାହକାକରେ ଗୁର୍ତ୍ତ ନେଲେ ଏବଂ ସେହିକଳ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବକ୍ତବ ସାଦେବ ବନ୍ଧବତାକୁ ଯାହା କଲେ । ସେ ଦେଉଁ ତଦ୍ୱୟ ପ୍ରବେଶ ହେବେ ନିଷ୍ଠୁ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ପଦ୍ମକ ରହି ଓ ଦୁରକାର ସୁନ୍ଦର ସପ୍ତସର ତଦ୍ୱୟ ମତେ ହାକିତରେ କର୍ମାହୋଇ ଏ ମାସ ତା ୧୮ ରିଷ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପଦ ସେତ ସୁନ୍ଦର କରଣ କି ପଦ୍ମକାର ସେ ମାତେ କାମିନିଦେ ଓଦସ ହୋଇପଦଗ୍ରସ୍ତ ।

କଟକ ଶ୍ରେଣୀକ ପରଷା କରି ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଦାନ ଦୁଃଖି ଏବଂ ଦୁର୍ଦ୍ଦମ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଗ୍ରହ ଏବଂ ଓଡ଼ିର ଦୁଃଖରୁ ଅଧିକ ଉପକାର ଅଟଇ । କିନ୍ତୁ ସର୍ବସାଧାରଣ-କର ଏସବୁ କି କଲ ? ଦୁଃଖୀ ହାକିତ ଗ୍ରହପର ସୁନ୍ଦର ନୁହନ୍ତି ।

କର୍ମସୂତ୍ରର ମହାବଳୀ ଅପଣା ପରବାହର୍ଷ ମହୁତ ବାର୍ତ୍ତ କରି କୁହୁଅଛନ୍ତି । ତାହାକ ସଙ୍ଗରେ ଗ୍ରାସ୍ତ ଏକସପ୍ତସ୍ତ ଦେବ ଅଛନ୍ତି । ମହାବଳୀ ଏହାମାସର ଦରକାର ସଙ୍ଗରେ ବରଦାବାକୁ ବକ୍ତମାନ ହେବେ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଅଭିଷେକ ଉପଲକ୍ଷରେ ସର ମାତ୍ୟା ଓଡ଼ି ବରମାତା ମହାଦେବୀ ସମୁଦାୟାଦିତାକୁ ଘୋଷିତ ଶ୍ରୀପଦ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରାଣ୍ଟ କର୍ମକ୍ରମକଠାରୁ କଟକ ଗ୍ରହପର ହେଲା ପାଦପୋଷକ ପାଦପତ୍ର ।

କଦ୍ଦାର ବଦ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ ବଜ୍ରମାଣ ଭୁମିର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ବର୍ଷକ୍ରମ ଗ୍ରହ ୪ ୫ ହୋଇଅଛି । ବ ୫ ୬ ଦେବ ଏହି ମୂଲ୍ୟରେ ଏବଂ ମାନ କର୍ମସୂ ହେଉଅଛି ।

କଟକର ମହାମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣିତମେଣ୍ଡର ମୋହର ଗୁମନ ବଦ୍ଧସଦା ବାଲରେ ତାହାକର ସଦୃଶିଣୀ ଘୋଷିତ ସନ୍ତାନ ପ୍ରସବ କରି ସେହି ବନ (କଟକ ମାସ ତା ୮ ରିଷ) ରେ ଓଡ଼ିକଠା ଦେବରେ ତାହାପ୍ରସ୍ତ ହେଲେ । ପିତାକ ଘେବ ପ୍ରଦାପଦେ ଅଠମାଗରେ କି ହୁ ଦୋରଗ୍ରସ୍ତ । କେତେ ପରଦୁର୍ଦ୍ଦମ ମୂଲ୍ୟ ମାଧ୍ୟାଦେ ଘୋଷକ ସପ୍ତସ୍ତ ହୋଇଅଛି । ସମ ବାହାରକୁ ସୁନ୍ଦର ଭାଗ ଦେଇ ନାହିଁ । ସୁନା କରଣର ଦିନସପ୍ତାଦିତ ମନୁଷ୍ୟ ଦଣ୍ଡାରେ ଦେଉଁ

କେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅନ୍ତୁ ତାହା କେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଯୋଗ୍ୟ
ରାଜ୍ୟ । ସମସ୍ତ ନିୟମଦ୍ୱାରା ଯେ ବସ୍ତୁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବ
ସବୁ ଯୋଗ୍ୟ ।

ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ମୋକଦ୍ଦମା ଯୋଗ୍ୟତାରେ ଅତି
ସ୍ୱଳ୍ପ ହେଉଥିବାର ଯୋଗ୍ୟ । ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ଯେ
କେବଳ । ମୋକଦ୍ଦମା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବସ୍ତୁସମ୍ପର୍କରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କ ରଖାଯାଏ ।

ଏକ ଦୁର୍ଗମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ପର୍କରେ
ଅନୁଭବ ଯୋଗ୍ୟ ।

କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ମହାତ୍ମ୍ୟା ଯେ ମୁଖ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ବାହାରି
ଯାଏ । ମାଲିକ, ବସ୍ତୁ, ବ୍ୟବସାୟ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯାହା
ମାତ୍ର ପରିଷ୍କାର ହେଉଥିବାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କ ରଖାଯାଏ ।

କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଷ୍କାର ହେଉଥିବାର ସମ୍ପର୍କରେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ଅବସ୍ଥାରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ସମ୍ପର୍କରେ ମୋକଦ୍ଦମା ମାତ୍ର ପଦ୍ଧତିରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ । ଅବସ୍ଥାରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ମଧ୍ୟ
ସମ୍ପର୍କରେ କେବଳ ଯୋଗ୍ୟ । କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

ପ୍ରଦର୍ଶନ ଯୋଗ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ । ଏହି ଯୋଗ୍ୟରେ
କେବଳ ଯୋଗ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

ପ୍ରକାର ପଦ ।

ମାନବର ଶ୍ରେଣୀ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ
ମହାତ୍ମ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ।

ସମ୍ପର୍କରେ ମହାତ୍ମ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

ସମ୍ପର୍କରେ

କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ	୧
କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ	୨
କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ	୩
କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ	୪

କେବଳରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ । କେବଳରେ ଯେ
ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ।

ଅତିରିକ୍ତ

ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ଚା ୨୧ ରଖ ମାତ୍ରେ ଜାନୁଏରୀ ସନ ୧୮୮୨ ମସିହା ।

ନି ନ ବା ନା

ନାଟକାଳୟ ।

ମାତୃଦାସ ବଜାର ବାବୁ କାଳୀପଦ କନ୍ୟା-
ପାଠାୟକ କୋଠା ନକଟ ବାବୁ ଦାଶ୍ୟନ
ଦେଶକ କୋଠାରେ ଫେରୁଏଣମାସ ଚା ୪
ରଖ ଶନିବାର ସଫ ନଅ ଘଣ୍ଟା ସମୟରେ
ଏ ନୂତନ ଓଡ଼ିଆ ନାଟକର ଅଭିନୟ ଦେବ ।
କଳା ଟିକଟରେ କେହି ଦେଖି ପାରନ୍ତେ ନାହିଁ
ଟିକଟ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍ ସଭାଳୟରେ ଅତି
ଅଭିନୟ ଦନ ଅଭିନୟ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।
ସୁନାଦାତାମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପୁସ୍ତକ ଟିକଟ ପଠା
ଦିବ ।

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ଟ ୧୯

ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ଟ ୦୫

୧୯୧୨
୨୦/୧/୮୨

}

ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ
ସମ୍ପାଦକ

ADVERTISEMENT.

Wanted an experienced Head
Pundit for the Cuttack Hindu Girls,
School on a salary Rs. 15 a month,
He shall be on probation for sometime,
and if during that period he can give
satisfaction, he shall be confirmed.
Candidates are requested to state their
age. All applications to reach the
undersigned before the 31st January.

CUTTACK } RAMDAS CHUCKURBURY
Secretary Cuttack
9-1-82. } Hindu Girls School.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଗ୍ରାହ୍ୟମାନଙ୍କ ବିପତ୍ତିଗତ ସାମ୍ବେଦକ ରତ୍ନକ ରତ୍ନକ
ରେ ସମ୍ପାଦକର ନିକଟରେ ସଦା ଉପାସନାପୂର୍ବକେ ଅସଂଖ୍ୟ
ସୋମକାର ହନ ପ୍ରାଦେଶୀକ ଏକ ସମ୍ପାଦନାପୂର୍ବକେ ପ୍ରତ୍ୟେକ
ପାସନା ଦେବ ।

କଟକ
ସୁକ୍ତକାର ୨୦/୧/୮୨

ଶ୍ରୀ ମଧୁସୂଦନ ଦତ୍ତ
ଉତ୍କଳ ଗ୍ରାହ୍ୟମାନଙ୍କ ସମ୍ପାଦକ

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିକ୍ରେନା ଫେରୁଥିଉଛି ।

ଏହା ନୂତନରେ ଭୁବନାରନର ପରବର୍ତ୍ତରେ ରତ୍ନକ
ଜିଣ୍ୟ ବୋଲି ବ୍ୟବହାର । ବରଦଦାର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ
ଇନଭେଷ୍ଟମେଣ୍ଟ ଓ ଦେଶୀୟ ଜିଣ୍ୟାଳୟରେ ବନ୍ଧୁକ ତୁଅଇ ।
ବରଦଦା ଦେଶୀୟକର ଗାର୍ଜନର ସୁପରିଞ୍ଚେଣ୍ଡେଣ୍ଟଙ୍କ ନିକ-
ଟରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ପଦରେ ମିତପାରେ ଯଥା,—

ଭାବମାସରେ ସହର ୪ ଅଭିନୟ ୪୭୩ । ୮ ଅଭିନୟ
୪ ୧୧ ବା । ୧୭ ଅଭିନୟ ୪ ୨୦୫ ମୂଲ୍ୟ ନବଦ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ କୃଷିଶିକ୍ଷାସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଥମ ପସ୍ତକର
ଯେଉଁ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଯେଉଁ ବିଷୟ ଲେଖି-
ବାକୁ ଦେବ ତାହା କଲେ ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ।
ଯଥା,

ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଗୁଣର ବ୍ୟବହାର ଓ ତ-
ହିଁର ଫଳଦାୟକତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଓ ଏଦେଶର
ବ୍ୟବହାରକମିତ୍ତ ସାଦା ନିତ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ଲାଭ
ଅପେକ୍ଷା ଅର୍ଥ ଫସଲ ଉତ୍ପନ୍ନ କରବାର ବାସ୍ତବ
ମାୟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ପେଦ ବିବରଣ ଲେଖିବାକୁ
ଦେବ, କାରଣ ଅଳ୍ପ କାଳ ସମୟରେ ବାଟଗାଟ
ସୁବିଧା ଦୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାମ ଉପାଗ-
ର ପ୍ରଧାନ କେନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ବିକାଶଯୋଗ୍ୟ

ସ୍ଥାନର ଅନ୍ତର୍ଗତ ପଦ୍ମପୁରୀରେ ସେହି ଫସଲ-
ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍କଳର ପ୍ରାପ୍ତିର ନିତ୍ୟ ସମ୍ପା-
ଦନା ।

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରୁ ଉପକାଶରୂପେ ଲେଖା ଯାଇ
ତାହା ଦୁଇ ପୃଷ୍ଠାରୁ ଅଧିକ ଦେବ ନାହିଁ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଗୁଣର ଉତ୍ପତ୍ତରଣ ।

ସତସତର ଗୁଣର ଯେଉଁ ଅସଂଖ୍ୟ ବ୍ୟବ-
ହାର ଦେଉଥାଏ ତାହା ଯେପରି ଉତ୍କଳ ଗୋର
ପାରେ ତାହା ସବୁ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲେଖିବାକୁ
ଦେବ ବାସ୍ତବ ଦଳ ଓ ସେହିପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଗୁଣ ସମ୍ପର୍କୀୟ ବିଦେଶୀୟ ଅସଂଖ୍ୟ ବି ଯାହା
ପାଠକେ ରୁଚି ପାରିବେ ନାହିଁ ସେହି ସବୁ
ବିଷୟରେ ସଦେଶୁକା ଲେଖିବାର ପ୍ରୟୋ-
ଜନ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ଅସଂଖ୍ୟ ସବୁ ଏହି
ପ୍ରଦେଶରେ ବ୍ୟବହୃତ ଦେଉଅଛି ତାହା ସବୁ
ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାର ବ୍ୟବହୃତ ଅସଂଖ୍ୟ
ସଙ୍ଗେ ତୁଳନା କର ପ୍ରଦେଶର ଉତ୍କଳର
ଦେଖାଇବାକୁ ଦେବ ।

ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ମୃତ୍ତିକାର ପ୍ରକୃତି ଓ ସେ-
ଣାବନ୍ଧନ ଓ ପ୍ରସ୍ତର ଓ ଲାଟର ଉତ୍ପତ୍ତରଣ
ଏବଂ ଉତ୍ପତ୍ତରଣ ମୃତ୍ତିକା ଓ ତଳର ଜୀବନ
ଉପରେ ନିମ୍ନ ପ୍ରକୃତିର ଯେଉଁ ଦଳ ଏହି
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ପେଦ ବିବରଣ ଲେଖିବାକୁ ଦେବ
ଏକ ଗୁଣ କମିତ୍ତ ପ୍ରକୃତ ବିଭାଗ ଓ ମୃତ୍ତିକା ଓ
ପ୍ରାକ ଓ କଳପେତ ଓ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ

ଓ ହୃଦ ବାଜବା ଓ ପାଣିନିତ୍ୟିକା ଦୃଷ୍ଟିରେ
 ଯେଉଁ ଫସଲ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇ ପାରେ
 ତାହା ଲେଖିବାକୁ ହେବ, ମଧ୍ୟ କାଳକ୍ରମ କମ୍ପା
 ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ମଜାଭବା କଲ ସାହାଯ୍ୟରେ
 ଫସଲ ସବୁ କପର ଶୀଘ୍ର ଚୁଣା ହାଇ ପାରିବ କ
 ଯେପରି ଗୋର ଦୃଷ୍ଟି ସମୟରେ କଲ ଗଛ
 ସବୁ କିନ୍ତୁ ହୋଇ କ ପାରିବ ଏହା ସବୁ ଦେ-
 ଖାଇବାକୁ ହେବ । ପ୍ରକୃତ ବଦନ ଚୁଣିବାକୁ ଓ
 କଲ ରୁଆଇବାକୁ ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗୁଣ ଭୁଲନା
 କରିବାକୁ ହେବ ।

ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ନାନାବିଧ ସାର ଓ ଚାହିଁ ର ପ୍ରକୃତ ଓ ଗୁଣ
 ଏକ ପ୍ରୟୋଗରୁ କଥା ।

ଜାନ୍ତୁକସାର, ଅର୍ଥାତ୍ ଜନ୍ତୁମାନଙ୍କ ମଳ
 ମଂସ ଓ ମସୂର ଓ ଚରଣା, କେଶ, ଶୁଙ୍ଖ, ପତ୍ର,
 ଦାନ୍ତଗୁଣ୍ଡିପ୍ରକୃତ ।

ଉର୍ଲି ବସାର ଅର୍ଥାତ୍ ହଳ ହୋଇ ଗୁଣ୍ଡି
 ସପ୍ତ ଯାଇଥିବା ଶାକଗବଳ ଓ ଘାସପ୍ରକୃତ ଓ
 କଳକାବ ଦଳପ୍ରକୃତ, ପିଡ଼ିପୁ, ପତ୍ର ଓ ସସ୍ୟର
 ମୂଳପ୍ରକୃତ ।

ପିଞ୍ଜିରସାର, ଅର୍ଥାତ୍ ଗଡ଼ସା ବା ନିଘର
 ପକ୍, ସାମୁଦ୍ରିକ ପକ୍ପ୍ରକୃତ ।

ଉପଶେଳୁ ସାର ଉତ୍ତା ଖଇ ଓ ଦୁନ ଓ
 ପଥର ଓ କାଠୁଅ ଓ ପତ୍ର ଏହା ସବୁ ସାର
 ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ କେଉଁ
 ସମୟରେ ଓ କେଉଁ ନିୟମରେ ଓ କେଉଁ ପ-
 ଉପାସରେ ଓ କପର ସାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି
 ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ହେବ ତାହାପୁଣ୍ୟା ଲେଖି-
 ବାକୁ ହେବ ।

ଉପଶେଳୁ ସାର ବିଷୟ ସକଳ ଉପଲକ୍ଷରେ
 ସାଧାରଣ ବିବରଣ ଲେଖିଲ ଉତ୍ତରେ ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନରେ ଯେଉଁ ସାରର ବ୍ୟବହାର ହେଉଅଛି
 ତହିଁର ବିବରଣ ଓ ତାହା କପର ଆହୁରି ଉତ୍ତ-
 ମରୂପେ ସମୟ ହୋଇ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇପାରିବ
 ତାହା ଲେଖିବାକୁ ହେବ । ମଧ୍ୟ ଅର୍ଥ କେଉଁ
 ସଦର୍ଥ ସବୁ ଗ୍ରାହକଗଣରେ ମିଳି ସାରପ-
 ରୂପେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ପାରିବ ତାହା
 ସବୁ ବ୍ୟବହାର ବିବରଣ ନିୟମ ଏହି ବସ-
 ଯୁକ୍ତେ ବହୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ ।

**ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟ ।
 ଫସଲର କୃଷି ।**

ଦେଶର ଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଯେଉଁ ସସ୍ୟ
 ସବୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଅଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଫସଲ ପକ୍ଷରେ
 କେଉଁ ମୁତୁକା ଉତ୍ତମରୂପେ ଉପଯୋଗୀ ଅଟଇ
 ଓ କାହିଁକି ।

କେଉଁ ଫସଲ କ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ଫ-
 ସଲର କୃଷି ହେଉ ନାହିଁ ସେହି ଫସଲର କୃଷି
 ଉତ୍ତମରୂପେ କେଉଁଠାରେ ହୋଇ ପାରେ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଚଳିତ କୃଷିର ପ୍ରାଣନୀ ଓ ଭିନ୍ନ
 କି କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ଓ ଦୃଷ୍ଟକମାନଙ୍କର
 ସ୍ତବା ସଙ୍ଗତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାହା କି ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋ-
 ଲ ପାରେ ।

ଧାନ୍ୟାଦି ଖାଦ୍ୟ ଫସଲ ।—ଧାନ, ଗହମ,
 ଯଅ, ଓଟନାମକ ସସ୍ୟ (ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ ପ୍ରକାର
 ଇଂଲଣ୍ଡୀୟ ଯଅ), ମକ୍କା ଓ ବାଜେର, ଭିନ୍ନ
 ପ୍ରକାର ତାଳ ଫସଲପ୍ରକୃତ । ଓଟସ୍ୟାର ପ୍ରଧାନ
 ଶସ୍ୟସବୁରୂପେ ଧାନ୍ୟ ଫସଲର କୃଷି ଅର୍ଥାତ୍ ବଅ-
 ନୀ, ଶାରଦ ଓ ଦାଲୁଅ ଏହି ଭଳି ଫସଲର
 କୃଷିବିଷୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣ ପୃଥକ୍ କରି
 ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ପରିଅନ୍ତ ପ୍ରକୃତ ଫସଲ ।—ବାଇଗଣ,
 କଦଳୀ, ଦେଶୀଅଳୁ, ପଟୋଳ, ସାରୁ,ଗୋଲ-
 ଅଳୁ, ମୂଳା, ସାଲଗମ, ଗାଜର, କଟ, ଦଳଗା,
 ପିଆଜ, ଲଉ, କଞ୍ଚାରୁ, କାକୁଡ଼ା, ଫୁଟୀ, ବୋକ,
 ଅଗରୁଟ, ଅଦା, ଅଖୁ, ଲଙ୍କାକରତ, ପାଳ, ଧୂ-
 ଅ ପତ୍ର ପ୍ରକୃତ ।

ତୈଳକ ଫସଲ ।—ସୋରାଷ, ଗୁଣ୍ଡି,ପେଟି
 ଗବପ୍ରକୃତ ଫସଲର କୃଷି ବିବରଣ ।

ଫୋଟ ଫସଲ ।—କଟା, ନଳୀତା, ଘିଣ୍ଟପଟ,
 ଧନଶୁପ୍ରକୃତ ଫସଲର କୃଷି ବିବରଣ ।

ରବୀ ସଦାଶେ ଯେଉଁ ଫସଲ ହସ
 ଯାଏ ।—ଅହି, ଚୁମ୍ପମ, ମଳପ୍ରକୃତ ଫସଲର
 କୃଷି ବିବରଣ ।

ପଶୁମାନଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ଘାସପ୍ରକୃତର ଫସଲର
 କୃଷି ବିବରଣ ।

ଜାଳିବା କାଷ୍ଠୀର ଫସଲର କୃଷି ବିବରଣ ।

ଫଳ ଚୁଷାବର କୃଷି ।—ନଡ଼ା, ଅମ୍ବ, ପ-
 ଶପ୍ରକୃତ ।

ସୁଧା ସୀର ଦେଖିବା ସଦାଶେ ଏଠାରେ
 ଗୋଟିଏ ନରୁଣା ଦେବାକୁ ହେବ ଯେ ତହିଁରେ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଫସଲର ଚୁଣିବା ଓ କାଟିବାର ସମୟ
 ସଂକ୍ଷେପରେ ଦେଖାଇବାକୁ ହେବ ।

ଷଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ବହଳକୁ ମନୋନୀତ ଓ ରକାକରବା ଓ ସସ୍ୟ
 କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥିବା ସମୟରେ ଅଥବା ତାହା ଅମା-
 ରରେ ଥିବା ସମୟରେ ଯୋକ ଲଗିଲେ ସେହି
 ଯୋକ କେଉଁ ଉତ୍ତମ ଉପାୟଦ୍ୱାରା ନଷ୍ଟ
 ହୋଇ ପାରିବ ଏହି ସବୁ ବିଷୟ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ-
 ରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଫସଲମାନଙ୍କର ପରବର୍ତ୍ତନ ।—ଭିନ୍ନ ଅବିଭ
 ଓ ଯୋଗକ ଅଭିବିଶିଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟସବୁ କପର ଓ କେ-
 ତେ ଅଂଶରେ ମୁତୁକାର ଶକ୍ତି ଦ୍ୱାପ କରିଣ୍ଡି
 ଓ ଏକ ସସ୍ୟ ପରେ ଅନ୍ୟ ସସ୍ୟ ବସନଦ୍ୱାରା
 କେଉଁ ଉତ୍ତମ ଉପାୟରେ ସେହି ମୁତୁକାର
 ଶକ୍ତି ଦ୍ୱିପ ନିବାରଣ ହୋଇ ପାରିବ ଏହି
 ବିଷୟ ସବୁ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ଅଷ୍ଟମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟର ଉପଯୋଗୀ ସମ୍ପା ।—ଅର୍ଥାତ୍
 ବଳଦ ଓ ମହୁ ଶୀ ଏହିମାନଙ୍କର ଭିନ୍ନ ଜାତି
 ଓ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତମ ଗୁଣ ଓ ଦୋଷାଦିର
 ଲକ୍ଷଣ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଅପକୃଷ୍ଣତାର କାରଣ
 ଓ କେଉଁ ଉତ୍ତମ ଉପାୟଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ
 ବସ୍ତ୍ରର ଉନ୍ନତ ହୋଇ ପାରିବ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ
 ଉତ୍ତମ ଅଦାର ଦିଆ ଯାଇ ଏକ ଉତ୍ତ-
 ମସ୍ଥାନରେ ରଖାଯାଇ ପାରିବ ଏହି ବିଷୟ
 ସବୁ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ଶ୍ୱେଗ ସମୟରେ ହୃତାକ୍ରମ ଓ ତତ୍ତ୍ୱାର
 ନିୟମ ।—ଫାଟୁଅ ଶ୍ୱେଗର ଚିକିତ୍ସାସମ୍ବନ୍ଧରେ
 କୁର୍ବିକା ସାଦେବକ ଚିକିତ୍ସା ଓ ପଶୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ-
 ରେ ତି ଅଶ୍ୱେଗ ଉପଶ୍ରୁତ ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ
 ପୃଥକ୍ କରି ରଖିବାର ଉପହାରତା ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି
 ଉଣ୍ଡି ବିଷେଷରୂପେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି ଲେଖିବାକୁ
 ହେବ ।

କରକ୍ରମ ବ୍ୟାକରଣ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପଢ଼ିବା

୧୭୩

ଓ ୨୮ ଉପ ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ସହ ୧୮୮୨ ମସିହା । ମୁ । ମାତ୍ର ୧୨୭ କ ସହ ୧୮୮୧ ସାଲ ଉପକାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୨୯
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷାନ୍ତେ ୨୯	
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାଗୁଲ	ଟ ୧୫୪

ଏକର୍ଷ ପ୍ରସ୍ତାବର କମ୍ପୋଜିଟରେ ପ୍ରାୟ ଦଶ-
ଲକ୍ଷ ଯାତ୍ରୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଇତର ସୀମା ନାହିଁ
ଏକ ନିର୍ବାଚନରେ ଏକ ନଗର ବସିଅଛୁ ମେଳା-
ର ନାନାକିନ୍ଦା ମଧ୍ୟରେ ବୈଶ୍ୱରୀଙ୍କର ସମାବେଦ
କଳ ସ୍ତମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ତଳେ ମାସ ଛା ୧୯
ଉପରେ ବୈଶ୍ୱରୀମାନେ ଦାଢ଼ା ଗୋଡ଼ା ପତା-
କା ଲବ୍ୟାଦ ନେଇ ସକଳ କରବାକୁ ବାଦାଗଲେ
ପ୍ରଥମେ ଜାଗା ଚର୍ଚ୍ଚି ପରେ ବୈଷ୍ଣବ ଚର୍ଚ୍ଚି ପରେ
ଉଦାସୀ ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିଉତ୍ତରୁ ନିର୍ମଳମାନେ ଥିଲେ
ନାଗାଙ୍କ ଦଳ ପ୍ରାୟ ଏକ ସହସ୍ର ଦେବ ଏବଂ
ଭାଦ୍ରାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକସହ ଲୋକ ଶକ୍ତି ଏକୌ-
ପୁତ୍ର ସୁଦ୍ଧା ଚିତ୍ତ ନ ଥିଲେ । ଆଉ ଏକଦଳ
ନଙ୍ଗୁଳ ବାବାଜୀଙ୍କ ସଖ୍ୟା କ ୫୦ ଶ ହୋଇ-
ଥିଲା ।

ତଳେ ମାସ ଛା ୧୭ ଉପରେ ନିଶ୍ଚା ଲକ୍ଷ୍ମିୟା
ରେଇ ଦାଢ଼ରେ ସିକୋ ଅବାଦଠାରେ ଗୋଟି-
ଏ ଚାପୁଳର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ହୋଇ ଯାଇଅଛି ।
ପିତୃମଳୁ ସିଦ୍ଧା ମେଲଟ୍ରେନ ସଙ୍ଗେ ପୂର୍ବକୁ ଆସୁଥିବା
ମେଲଟ୍ରେନର ଧକ୍କା ଲାଗିବାରେ ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା
ହୋଇ ଥିଲା । ଶ ୧୨ ଶ ଗାଡ଼ ବସେଇ
ଅପାର ପାଇ ଅଛି ଏବଂ ଦୁଇ ଗାଡ଼ ଲବ୍ୟାଦ-
ରେ ବାଟ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇ ଥିବାରୁ ସତର-
କରରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ବାଟ ଚିତ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁ ଅଛି । ନ ୧୨ ଶ ଦେଖାପୁଲେକ
ମଞ୍ଚପଡ଼ିବାର ଏବଂ ୧୯ ଶ ଅପାର ପାଇ-

ବାର ଜଣା ଯାଇ ଅଛି । ଦୁଇ ଏକ ଅହର
ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଖ୍ୟା ଏଥିରୁ ବିସ୍ତର ଅଧିକ ଥିବାର
ଅନୁମିତ ହୁଅଇ କାରଣ ଶ ୧୨ ଶ
ଗାଡ଼ରେ ଅନୁଷ୍ଠ ୧୨୦୦ ଶ ଆସେଇ ଥିବେ ।

ବୁଢ଼ିଦେଶର ସଜା ଥିବକର ମୂଲ୍ୟ ସବାଦ
ମିଥ୍ୟା ଦେଲ ଏକ ଭାଦ୍ରାଙ୍କର ସୀତା ମଧ୍ୟ
ସେମନ୍ତ ସାବାଜିକ ଅନୁମାନ ହୋଇ ଥିଲା ସେ
ପ୍ରକାର ନ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଅଭେଦ୍ୟ
ଲହ କର ବାଣ୍ଟକୁ ବାହାର ଆପଣା ସେନା
ଦର୍ଶନ କରି ବୁଲୁ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଆପଣା ସିଦ୍ଧ୍ୟ-
ର ଅନେକ ବାଣିଜ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ଦାଢ଼ିୟା କରି
ଦେବାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଚୁର ଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ଏଥିରେ ଲାଭକ ଅଧିକ ବୁଢ଼ି ସିଦ୍ଧ୍ୟର ବଣି-
କକର ବିସେଷ ଅସୁବିଧା ଦେଉଥିବାରୁ ସେ
ବସନ୍ତରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମିୟା ରାହାଙ୍କ ନିକଟ-
କୁ ଏକ ପ୍ରତିବାଦ ପତ୍ର ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଥି-
ର ଉତ୍ତର ଅସିବାର ସମୟ ହେଇ ନାହିଁ ।
ସଜା ସଚୁର ଦେଲ ନ ପାଇଲେ ଏବଂ
ସକର ନିୟମ ଲିପିକ କରି ଥିଲେ ଗଣ୍ଡଗୋଳ
ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ।

✓ ଓଡ଼ିଶାର ଚଳଇତ୍ତିବ ପ୍ରମାଣେ ସୁନ୍ଦର
ଅର୍ଥତ୍ତ ନିମ୍ନପେଶୀର ଶୁକରୁଡ଼ି ପାଇ ଅଛନ୍ତି ଯଥା;
୨ ଯୁ ଶ୍ରେଣୀ ।
ମୁଦାବର ଶୟ ଚୈଧୁଷ ସୁଗଜଲ ସୁଲ

ସଦୁକାଥ ମିତ୍ର	ବାଲେଶ୍ୱର ସୁଲ
ଭଗବାନ ମହାପାତ୍ର	କଟକ ଏକାଡେମି
ହରଚାନ୍ଦ ଘୋଷ	ସବେନ୍ଦ୍ରୀ କଲେଜ
	୩ ଯୁ ଶ୍ରେଣୀ ।
କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର	ସୁଗଜଲ ସୁଲ
ଭଗବତ୍ପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର	ବାଲେଶ୍ୱର
ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ	ସବେନ୍ଦ୍ରୀ କଲେଜ
	କଟକ
ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ	ସୁଗଜଲ ସୁଲ
ଶରଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ	ସବେନ୍ଦ୍ରୀ କଲେଜ
	କଟକ
ଦେବମୁକାର୍ଯ୍ୟ ଶୟ	ଲକ୍ଷନାଥ ସୁଲ
ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସୁଗମୁଲ ଏଥର ଓଡ଼ିଶାରେ ସବୋଇପ୍ରାକ ପାଇଅଛି ଏହା କଡ଼ ପ୍ରଶଂସାର ବିଷୟ ଅଟଇ କିନ୍ତୁ କଟକ କଲେଜ ଏଟସୁଲ ଏବାବେଳେରେ ରାହାଜୀରେ ପଡ଼ି- ଯିବା ବଡ଼ ଦୁଃଖ ଓ ଆତ୍ମହତ୍ୟାର ବିଷୟ ଅଟଇ ଓଡ଼ିଶାର ସର୍ବପ୍ରଧାନ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଏଥର ଶୋଳମାୟ ଅବସ୍ଥା ବି ଦେହରୁ ସଫଳ ଚର୍ଚ୍ଚିର ବସେଇ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି ।	

କେଶବର ଶରଣା ସେନାର ଜମାଣି-କେନ୍ଦ୍ର-
ର ଶୟକ୍ର କେନ୍ଦ୍ରର ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ବାଦାଦ-
ର ଶରଣାଦାରୁ ପ୍ରାୟ କ ୨୦୦ ଶ ଲୋକ
ସମରବ୍ୟାପାରରେ ସରକରୀରେନ୍ତୁ ନାମକ
ଜାବାଜ ହତାହର ଗଜାସାଗର ଗର୍ଥ ଉତ୍ତାରୁ

ଚଳନ୍ତମାସ ତା ୧୩ ରଖରେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମକୁ
 ଅଧିଷ୍ଠାନ୍ତେ ଏବଂ ତା ୧୫ ରଖରେ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ
 କଲେ । କେପାଳର ଗୁଜୁଆନା ଖାଟମାଣ୍ଡୁରୁ
 କୌଣସି ଅଶୁଭକାର୍ତ୍ତା ଅଧିଷ୍ଠାକାରୁ ତାହାଙ୍କର
 ଖର୍ଚ୍ଚପାତ୍ରା ଚରଣରାୟା ଦେଲ । ଅଶୁଭକାର୍ତ୍ତା
 ଏହିକ ପ୍ରଧାନ ସୈନ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ରାଣୀ ବଂଶର
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟଲୋକ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ସତ୍ୟସତ୍ୟ
 ଦୋଳାୟୁକ ମାତ୍ର ବିଦୋହକ ମଧ୍ୟରୁ ଏକ ବ୍ୟ-
 କ୍ତି ସମ୍ପାଦ ଦେବାରେ କ୍ର ୨୧ ଶ ବିଦୋହୀ
 ଧରୁଥିଲେ । ଏମାନେ ସୈନ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ
 ଭୂବନେଶ୍ୱର ଗୋବିନ୍ଦରୁ ଥିଲେ । ସେମାନେ ସୈ-
 ନ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ ସହିତ ଅପର ଗୁଜୁକର୍ମଗୁଣକୁ ଏକା-
 ବେଳକେ ବଧକରବାର ସଙ୍କଳ୍ପ କରିଥିଲେ ।
 ତହିଁର ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ସେ ଅନୁଷ୍ଠାନକାରୀ ଦେଲ
 ଏବଂ ବିଦୋହମାନଙ୍କ ଅପରାଧ ପ୍ରମାଣ ଦେବାକୁ
 ଚଳନ୍ତମାସ ତା ୧୨ ରଖରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରା-
 ଶଦଣ୍ଡ ଦେଲ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭିହିତ ଗେଲ-
 ନାହିଁ । ତେବେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାଧନରେ ରୁଦ୍ଧିବା
 ନିମିତ୍ତ ନିଜ ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଲମ୍ବିତ ଦୋଳ-
 ଅକ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ପୁରୋହିତ ଏବଂ
 ଦରଦ୍ରୁକୁ ବିପୁର ଧନ ଦାନ ଦେଇଅଛ ।

ଦେଶୀୟ ମୁଦ୍ରାସକ ଅଭିଳାଷ ସମାଧି ।

ସନ ୧୮୮୮ ସାଲରେ ଦେଶୀୟ ମୁଦ୍ରାସକ
 ସମ୍ପର୍କୀୟ ୧ ଅଭିଳାଷ ରୂପରେ ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷଣ
 ଗୁରୁତ୍ୱବର୍ତ୍ତରେ ନିରୁପଦ୍ରବ୍ୟ କରିଥିଲ ଏବଂ ଯା-
 ଦାର ଉକ୍ତ ମୂର୍ତ୍ତୀ ଦେଖି ଗୁରୁତ୍ୱବିମାନେ
 ସୁଦେଶରୁ ବଳିତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶାହୁ ଡାକ ସତ୍ତ-
 ଥିଲେ ମତ ସପ୍ତ ବୃଦ୍ଧସମ୍ପର୍କର ତାହାର ବ-
 ନାଗ ପ୍ରାପ୍ତି ଦେଲ । ଏ ଶିକ୍ଷଣର କିନ୍ତୁ ମୁଦ୍ରା
 ବିପତ୍ତର ବ୍ୟାପାର ଅଟଇ । ଏହାର କିନ୍ତୁ ପ୍ରକ-
 ରୁ କେହି ଜାଣ ନ ଥିଲେ ସେ ଏପରି ଶିକ୍ଷଣ
 ଅବସ୍ଥାକୁ ଅବଶ୍ୟକ ଦୋଳ ସାଧାରଣ ମଙ୍ଗଳ
 ପ୍ରତି କରକ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱବର୍ତ୍ତର ସାଧନ ପ୍ରଣା-
 ନାର କଲକ ଦେବ । ଏହା ଶକ୍ତରେ ଏହାର
 ମୁକ୍ତି ଓ କିନ୍ତୁ ଦେଲ ଏବଂ କିନ୍ତୁ ମାତ୍ରକେ ମୁଦ୍ରା
 ବ୍ୟାପାର କରି ଦୁଇ ଏକ ପ୍ରଧାନ ସଂବାଦପତ୍ରକୁ
 ଗିର ସଂବାଦକ ଏବଂ ଅଭି କେତେ ପତ୍ରିକାର
 ଅଧିକାରକ କଲକର କରକ ଦୋଳ ମୁଦ୍ରା ବ୍ୟ-
 ଦାନ କଲ । ଏହାର ଏପରି ପ୍ରତିଶ୍ରୁ ମୂର୍ତ୍ତୀ ଦେ-
 ଶି କରବାଦା ଲିଖିତରୁ ସାଦେବ ସ୍ୱୟଂ ଶ୍ରୀ
 ଦୋଳ ମତା ହରିବରରେ ପଡିଲେ । ଏପରି
 ଅପରରୁ ଶାସ୍ତ୍ର ନାଶ ନ କଲେ ରକ୍ଷା ନାହିଁ

ଏହି ଧୂଳି ବିଲତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଦ୍ଧୃତ ଦେଲ କିନ୍ତୁ
 ଏପରି ଅପରକୁ ସହାର ଉତ୍ତରକୁ ସମର୍ଥ
 କିଏ ? ଦେବ ଅଂଶରେ ଗଠିତ ବ୍ୟକ୍ତି ବନା
 ସାମାନ୍ୟ ଲୋକର କାର୍ଯ୍ୟ ଏହା ନୁହଇ ।
 ଉଗ୍ରବାନ୍ ଦୟାବହ ମହାମାନ୍ୟ ଲିଖିତ-
 ପନଙ୍କୁ ଗୁରୁତ୍ୱବର୍ତ୍ତର ପ୍ରତିକ୍ଷୟ ପଦରେ
 ପଠାଇଲେ ଏବଂ ସେକେତେକ ଅବଶ୍ୟକ ଏ
 ଗୁରୁତ୍ୱର ଗୁରୁ ତାହାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟରେ ଅର୍ପଣ କର-
 ଦାରେ ସେ ଏମନ୍ତୁ ଧର୍ମନାୟ ଏବଂ ବିଚାର-
 ଦା ସହିତ ଅପରକୁ ନାଗକଲେ ସେ ତାହା-
 ଦେଖି ଗୁରୁତ୍ୱବିମାନେ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଅନନ୍ତର
 ଦୋଳ ଏକତାଳରେ ତାହାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ
 ପ୍ରଦାନକରି ତାହାଙ୍କର ସଂଗୋଗାନରେ
 ମତ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଲିଖିତପନଙ୍କ ଦୌଷଲରେ ଏ-
 ଦାର ମୁଦ୍ରା ସିମ୍ବଲସର କଳନପ୍ରାଳରେ ନବତ୍ତ
 ଗୁରୁତ୍ୱବର୍ତ୍ତର ଗୁଜୁଆନରେ ଦେଲ ଏବଂ ଏହା-
 କିନ୍ତୁର ଦୌରୁ ମୁଦ୍ରା ଦୋଳ ନାହିଁ । ଯେଉଁ
 ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ବଳେ ଏହାର କିନ୍ତୁ ଦୋଳଥିଲ
 ସେହିସମ୍ବଳରେ ଏହାର ମୁଦ୍ରା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯଥା
 ନିୟମରେ ପର୍ଯ୍ୟାଳରେ ଏମନ୍ତୁ ଗୁରୁରେ ଦେ-
 ଲ ସେ ସୁନଳକର ଲେଖମାତ୍ର ସମ୍ପାଦନା
 ରହିଲ ନାହିଁ । ମୁଦ୍ରାକାଳରେ କେହିକେଣେ
 ସୁଦ୍ଧା ତ ଲିଲେ ନାହିଁ ବରଂ ସମସ୍ତେ ଦର୍ଶ ପ୍ରକା-
 ଶ କଲେ ଏବଂ ମହାମାନ୍ୟ ଲିଖିତପନ ଏ ଅଭି-
 ନର କିନ୍ତୁ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ପ୍ରତିକ୍ଷ କଥା କହୁମାତ୍ର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରଣ ଅତି ସମ୍ବଳରୂପେ ଏକକ କହି-
 ଲେ ସେ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ଷୟ କାଳରେ ଏ
 ଅନନ୍ତର ଗୁରୁତ୍ୱବର୍ତ୍ତର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସଂକଳରୁ ଅନ୍ତର
 ଦୋଳଗଲ ଏକଥା ସେ ସଂବାଦା ଅଭ୍ୟକ୍ତ ଅ-
 ନନ ସହିତ ମୁଦ୍ରା କରୁଥିବେ ।

ଭୂବନେଶ୍ୱର ସମ୍ପ୍ରା ।

ପ୍ରାମଗ୍ନାମରେ ସତକ ବା ଗୁପ୍ତା ଦେବ ଓ
 ତଦ୍ୱାର ଲୋକମାନଙ୍କର ଗଭାଗୁରୁର ପୁବ୍ୟା
 ଦେବ ଏହି ଭୂବନେଶ୍ୱରରେ ପଥକର ଦୁଃଖିପ୍ରଜା-
 କଠାରୁ ମୁକ୍ତକ ଦେଲ ଅଛ ଓ ମଧ୍ୟ ଏଭୂବେ-
 ଶ୍ୟ ସାଧନ ନିମିତ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଦକୁ କେତେକ
 ଅଭି ଅଦେଶ ଦୋଳ ଅଛ କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ତାଂସ କହୁ ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ ଯେଉଁ ବର୍ଷ
 ପଥକର ପ୍ରଥମେ ପ୍ରବଣ ଦେଲ ସେ ବର୍ଷ
 ଲେଖନେଶ୍ୱର ଗବର୍ଣ୍ଣର ସାଦେବ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କର୍ମଗୁ-
 ମାନଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦେଲ ଥିଲେ ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ
 ପ୍ରାମରେ ପ୍ରାମ ଗୁପ୍ତାମାନ ସୁସମ୍ବଳଦାରୁ ଦେବ ।

ଏ କାର୍ଯ୍ୟ କର୍ମଦାର ବା ପ୍ରାମର ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟକ୍ତି
 ଦ୍ୱାର ଦେଲେ ଅନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚା ଲାଗିବ । ଏହା
 ଦେଲେ ପ୍ରଜାମାନେ ପଥକର ଦେବାର ଫଳ
 କୁହି ପାରିବେ । କିନ୍ତୁ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରାମସମ୍ପ୍ରା
 ସୁସମ୍ବଳଦାର ଦୁରେ ଆଉ କେତେକ ପ୍ରଧାନ
 ଗୁପ୍ତର ଅବସ୍ଥା ପ୍ରବକତୁ ମନ ରହି ଅଛ ଓ
 କେତେକ ପ୍ରଧାନ ସ୍ତାନକୁ ଅଦୌ ସତକ ବା
 ଗୁପ୍ତା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏଥିର
 ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଅମ୍ବେମାନେ ନିମ୍ନେ ଲେଖୁ
 ଅଛ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଭୂବନେଶ୍ୱର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ
 ସ୍ତାନ ସେଠାକୁ ଅନେକ ପାତ୍ରାକ ଗଭାଗୁରୁ
 ଦୁଃଖ । ଯାଣି ରୁଦ୍ଧ ଅନ୍ୟ ଲେଦେ ମଧ୍ୟ
 ଭୂବନେଶ୍ୱରର ସୁନର ମନକମାନ ଦେଖିବା
 ସକାଶେ ସେଠାକୁ ସଂବାଦା ଯାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ବ୍ୟ-
 ଦର୍ଷ ଦେଲ ପଥକର ପ୍ରତିକ ଦେବା ପ୍ରବ୍ୟସେ
 ଏପରି ପ୍ରଧାନ ସ୍ତାନକୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସତକ ବା
 ବଲକାଟ ଦେଲ ନାହିଁ । ବାଲିଅନ୍ତାଠାରୁ
 ସେଠାକୁ ଯିବାକୁ ଦୁଃଖ ସତକ ନ ଥିବାକୁ
 ଗାଡ଼ ଯିବାର ବଳ କହୁ । ବାଲିଅନ୍ତାଠାରୁ
 ଦେଲକେଣ ପଥରେ ସ୍ତାନେ ଶାଲ ଭୂତ
 ଥିବାରୁ ଗଡ଼ରେ ଯିବାର ଏକ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧାନ
 ସାଧନ ଅଟଇ । ବାଲିଅନ୍ତାକୁ ଭୂବନେଶ୍ୱର
 ଦେବକ ପାଠ ରୁଦ୍ଧ ମନର ପଥ ଏକକ ସତକ
 ଦେଲେ କିନ୍ତୁ ବ୍ୟୟ ନ ଲାଗିବ । ସତକ
 ନ ଦେଲ ଶାଲ ଭୂତକୁ ସମାନ କର ଦେଲେ
 ମଧ୍ୟ ଅନେକ ପୁବ୍ୟା ଦେବ । ଅମ୍ବେମାନେ
 ଗୁପ୍ତାକୁ ଯେତେଦେଲେ ଲକ୍ଷ ସାଦେବକର
 ସେଠାକୁ ଯିବାର କଥା ଦୋଳ ଥିଲ କେତେ-
 କେଲେ ଅଭେ ସେବାଟ ଓନାଲ ପଥ ଯାଉଥିଲ
 ମାତ୍ର ସେ ଦନ ଅଭିକ୍ଷ ପ୍ରତିକାଦାର ଦୁଃଖି ନ
 ପଡ଼ିବାରୁ କହିର ଅବସ୍ଥା ଏପରି ମନ ଦୋଳ
 ଅଛ । ଭୂବନେଶ୍ୱରକୁ ଶ୍ରୀଗଣେଶକୁ ଗାଡ଼ ଯିବାର
 ଭୂବନ ପଥ ନାହିଁ ସ୍ତାନେ ଶାଲ ଭୂତ ଥିବା-
 ରୁ ଗାଡ଼ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଅପୁବ୍ୟା — ଗୋଠାକୁ
 ମଧ୍ୟ ସତକ ବା ଦୌଳସ ପଥକ ଏ ପଥ ଅବଶ୍ୟ-
 କ । ପ୍ରସାର କଲେକିନ୍ତୁ ଓ ସେତେବେଳେ କିନ୍ତୁ
 କର ଏପରି ପ୍ରଧାନ ପଥପ୍ରତି ଦୁଃଖି ପଡ଼ି ନାହିଁ
 କିନ୍ତୁ ଅପର୍ଯ୍ୟର ଦୃଷ୍ଟି ମଧ୍ୟ ନିରାଶ୍ୱ ଅଟଇ ।
 ଏପରି ସ୍ତାନମାନଙ୍କୁ ସତକ ନ ଦେଲେ ଅଭି
 ଦୌଷ୍ଟାନକୁ ଦେବ । ଅଭବକ ଅମ୍ବେମାନେ
 ସୁସମ୍ବଳ କଲେଠାର ଓ ଦୈନିକ କ୍ଷେପରୂପେ
 ଅନୁଭେଷ କିନ୍ତୁ ଅଛ ସେ ବାଲିଅନ୍ତାଠାରୁ

ରୁକ୍ମିଣୀଙ୍କ ଓ ସେଠାରୁ ଶୁଣିବାରୁ ସତ୍ୟକ
୧୪ ସପ୍ତକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରଇ ଦେଉଛି ।

✓ ଓଡ଼ିଶାର ରେଭ ।

ଉଚ୍ଚ ମାସ ତା ୧୭ ରୁଖରେ ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେ-
ଶର ବାଣିଜ୍ୟ ସଭାର ପ୍ରାଣାଧିକ ଅଧିକାରୀ
ହୋଇଥିଲ । ସଭାପତି ଲେଲିସ୍ ସାହେବ
ସେହି ବକ୍ତୃତା କରୁଥିଲେ କହି ମଧ୍ୟରୁ ଅ-
ମ୍ବେମାନେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଅଂଶେ ଉକ୍ତ କଲୁ
ଯଥା:—

“କଲିକତାସ୍ତ୍ର ସାଧାରଣ ଲୋକମାନେ କଲି-
କତା ଏବଂ ବମ୍ବେର ସଦୃଶ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ
ସିଧା ରେଲବାଟି ଫିଟାଇବା ନିମନ୍ତେ ନିଜାନ୍ତ
ଇଚ୍ଛୁକ ଅଛନ୍ତି । ଗତ ନବମ୍ବର ମାସରେ ନାଗ-
ପୁର ଏବଂ ଭୁବନେଶ୍ୱର ରେଲବାଟି ନିର୍ମାଣ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ଦେବା ବର୍ତ୍ତମାନ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇ
ଅଛି ଏ ସହ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ
ଏ ବିଷୟ ଜଣାଇଥିଲେ । ଏହି ବାଟି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ
ଏବଂ ବିଳାସପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବା କାରଣ
ଇଚ୍ଛୁମିତ ଉତ୍ସାର ହୋଇଅଛି ଏବଂ ବିଳାସପୁର-
ଠାରୁ ବଙ୍ଗାପୁ ରେଲବାଟିକୁ ମିଶିବା ନିମନ୍ତେ
ବାଟ ଉତ୍ସାର ଦେବାର ବିଷୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ
ବାଟ ଉତ୍ସାର ଅଛି । କଲିକତା ଏବଂ ବିଳାସପୁର
ମଧ୍ୟରେ କେହି ବାଟେ ରେଲ ଗଠାୟାର
କରକ ତାହା ସ୍ଥିରକରଣ କାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଏହି ଶୀତକାଳରେ ମେଘମୟ ଏବଂ ବରଫର
ଏ ଭୂମିବାଟି ଇତ୍ୟାଦି ହୋଇ ମାସ ଦେଉଥିବାର
ଜଣାଯାଏ । ଏହି ରେଲବାଟି ମେଘମୟରୁ ମେଘ
ବରଫର ବାଟେ ଫିଟିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି ।
ସହ ବୃତ୍ତମନ୍ତ୍ର ହୋଇ ମେଘମୟର ବାଟ
ପସନ୍ଦ କରୁଅଛନ୍ତି କାରଣ ତାହା ବରଫର
ବଟିଠାରୁ ଏକପ୍ରକାର ମାଲିକ ଦମ୍ପୀ ଅଟେ ।
ଉତ୍ତମ୍ବ ବାଟି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନବଟରେ ଏକପ୍ରା-
ନରେ ପଦ୍ମସତ ମାତ୍ର ଦାବଜାଠାରୁ ବରଫର
ବାଟେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ୩୨ ମାଇଲ ଦେଉଥିବା
ସ୍ତରେ ଦାବଜାଠାରୁ ସେହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମେ-
ଘମୟର ବାଟେ କେବଳ ୨୧ ମାଇଲ ଦୂର
ଅଟେ । ମେଘମୟର ବାଟେ ନିଜାନ୍ତ ଅନଳ-
କମ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟ ନ ଥିଲେ ସହ ଏହି
ବାଟେ ରେଲ ଗଠାୟାର କରଣ ପରେ ସ୍ଥିର
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହୋଇ ରହିଅଛନ୍ତି ।”

ରେଲବାଟି ଫିଟାଇବା ସହସାଧାରଣଙ୍କ ବିଦେ
ଠକାରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି ।
କଲିକତା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ
ସେଠାରୁ କଲିକତାରୁ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ସମ୍ଭାବ
ଅସି ପାରେ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟର ଭେଦେ
ପୁରୁଷା ଦେବ ଫଳରା ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ ଦେଶର
ଲଭ ସଂଯୁକ୍ତ ଅଛି । ବିଳାସର ସମ୍ଭାବ ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ ବମ୍ବେରଠାରୁ ସବୁଲପୁର ଓ ଅଲହାବାଦ
ବାଟେ ଯେ କଲିକତାକୁ ଆସୁଅଛି ଏ ବାଟ
ରୁଲଣିୟା ଅଛି । ପ୍ରସ୍ତାବିତ ରେଲବାଟି ଫି-
ଟିଲେ ଇତ୍ୟାଦି ଏକଦିନ ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ସେ
ସମ୍ଭାବମାନ ବୋମ୍ବେରଠାରୁ କଲିକତାରେ
ପହଞ୍ଚିବ ଏବଂ ଏ ବାଟ ଯେ ଅଭିଶାସ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର
ଦେବ ଇତ୍ୟାଦିରେ ଅଛି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅମ୍ବ-
ମାନଙ୍କୁ ଯେତେଦୂର ଜଣାଅଛି ଏ ବାଟ ଫି-
ଟିବା ପରେ ଏହି କିଛି ବିଶେଷ ବ୍ୟବସାୟ
ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଦାବଜା ପଡ଼ିବ ତାହା ସଦ-
କରେ ଅଭିଜ୍ଞ ହୋଇ ପରେ ଏବଂ ତାହା
ଭେଦେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନଦେ । ମଧ୍ୟ
ପୂର୍ବରୁ ଏହି ବାଟେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯିବାର ବାଟ
ହୋଇଅଛି ସୁତରାଂ ଏ ବାଟ ଫିଟିଲେ ଓଡ଼ିଶାର
ଗୋଟିଏ ସୁମନ୍ଦର ଅଭାବ ଏକାବେଳକେ ଦୂଷ୍ଟ-
ହୁଏ ହୋଇ ଯିବ । ଦୁର୍ବତାଠାରୁ ମେଘମୟର
ବାଟେ ପଡ଼ି ଯେଉଁ ରେଲବାଟି ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଅଭାବ ଯିବ ତାହା ମୟୂରଭଞ୍ଜର ପଶ୍ଚିମାଂଶ
ଏବଂ କେଉଁଠି ଓ ପାଲଲହଜା ଗଠି ନିକଟ
ଦେଇ ଯିବ ସୁତରାଂ ଓଡ଼ିଶାରେ ରେଲବାଟିର
ଅଭାବ ଏକାଦାସ ଅସି କ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବ । ଏ
ବାଟ ଉତ୍ସାର ଦେଲେ ଯଦ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନ
ନଗରମାନ ଶାଖା ରେଲବାଟିଦ୍ୱାରା ସଂଯୁକ୍ତ
ହୋଇଯାଏ ତେବେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ଆଖ-
ିକାଳରୁପେ ଏକାବେଳକେ ଉତ୍ତର ଓ ପଶ୍ଚି
ଦେଶମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଶି ନିଜର ମସ୍ତକୋ-
ଲୋଳ କରିବ । ଏଥର ଓଡ଼ିଶାସାହିତ୍ୟ କା-
ଲେଖକ କଟକ ଓ ପୁରୀକୁ ଶାଖାରେଲମାନ
ଆଣିବାର ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଦେବ ବୋଧ ହୁ-
ଅଇ ଏକା ମୟୂରଭଞ୍ଜର ମହାଶକ୍ତୀ ବାଲେଶ୍ୱର
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଟ ଫିଟାଇ ଦେଇ ପାରିବ କଟକ
ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନ ନଗର ଏବଂ ଯାହାମାନେ
ଅଦୂରତ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶରୁ ଆସିବାର ଶୋ-
ଶୟର ବାଟେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଗମନ କରନ୍ତି ।
କେବଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେଠାରୁ ମହାନଦୀର ଉତ୍ତର
ପାର ବା ଦକ୍ଷିଣ ପାରରେ ରେଲବାଟି ନିର୍ମିତ

ଦେବ ଏକକ ମାମାଂସା କରିବାକୁ ଦେବ ।
ଦୂର ଏକମାସ ଯେତେଦୂର ଅନୁମାନ ବସ୍ତ
ଯାଇ ପାରେ ଉତ୍ତର ପାରର ବାଟରେ ଅଧିକ
ଲଭ ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା । ପୁଣି ପୁରୀ ମିଳିଲେ
କେଉଁଠି କମ୍ପା ଲକ୍ଷ୍ମୀକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଧାନ ନଗର
ସଙ୍ଗରେ ଯୋଗକର ଯାଇ ପାରେ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସଂବାଦ ।

ଅମ୍ବେମାନେ ଶୁଣିବୁ ବାବୁ ଗଜନାଥ ବାନର୍ଜୀ ଏଠା
ଶାସନାଦାୟ କଲୋକସ୍ତ୍ର ସଂଗ୍ରହରେ ଯେ ଅବେଦନ
ମହାମାନ୍ୟ ଇଟ ସାହେବଙ୍କ ଶମ୍ଭୁ ପଠାଇଥିଲେ ସେ
ବସ୍ତୁରେ ଶାନ୍ତକର୍ମକର୍ମକଠାରୁ ବସ୍ତୁସ୍ତ୍ର ଉଲ୍ଲ
ହୋଇଗଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ବସ୍ତୁ ସେ ଗଜନାଥଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ପସନ୍ଦ ଏ ସଂଗ୍ରହରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଲୁପ୍ତ ହୋଇଅଛି ।
ସେ ବର୍ଣ୍ଣମାନେ ଅବେଦନକୁ ବଙ୍ଗଳାରେ ରେଭି ଚଉଁ
ପଞ୍ଜେ ଘଟ ବର୍ଷର ଗଣେ ଇଂରେଜ ଦରଶାସ୍ତ୍ରର ହକଲ
ପଠାଇଥିଲେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେହି ନକଲକୁ ବଙ୍ଗଳା
ଦରଶାସ୍ତ୍ରର ଉତ୍ତରାଦ ରୁହି ଚଉଁ ସଂଗ୍ରହରେ ଉପୋକ୍ତ
ଠକର କରଣକାର ବୋଧ ହୁଏ । ବଙ୍ଗଳା ଦରଶାସ୍ତ୍ରରେ ଯେ
ବର୍ତ୍ତମାନର ଦୁଃଖ ଲେଖା ହୁଏ ତାହା ଉତ୍ତର । ବଙ୍ଗଳା
ଦରଶାସ୍ତ୍ର ଇଂରେଜରେ ଉତ୍ତରାଦ ହେଉ ବଙ୍ଗଳାଦେଶ
ଠକ ସହଜ ନାହିଁ । ଯାହା ଦେବ ଏହା ସଂଗ୍ରହରେ ହୋଇ
ପାରେ । କରୁପସନାକେ ଦୟା ସହଦ ସୁଦୂର କରେ ହୁଏ ।
ତତ୍ପାତ ଅଛି ଓ ତରକାର ମାମର ନିମ୍ନ ଯାଇ ଅଛି ଓ
ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇ ଅଛି । ସ ମମତରେ ଉତ୍ତର ପସରେ
ନକା ଓ ଲାଲ ଉତ୍ତର ହୋଇଥିଲେ ଓ ବର୍ତ୍ତ ସଙ୍ଗା ଏତେ
ଘଟକ ହେବ ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁର ଉପିବା ଭାରସ
ଘଟକା ଗାର୍ତ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ କେବେ ଦେବକରକ୍ଷକ ଓ ନିଂ
କରକର ନିମ୍ନ ହୋଇଥିଲେ ଓ କେତେଦୂର ଦେବେ
ଦୁଃଖ ବୁଝ ହୋଇଅଛି । ଦରକାର ସଂଗ୍ରହରେ ବରଫପତ
ହୋଇଛି ଏ ମାମତ ଦେବାଳ ସମର୍ଥସ୍ତ୍ର ଦବାଦ ଅଟେ
କୌଣସି ଚୈତ୍ୟାକ ଅପଦ୍ୟ ବହି ନାହିଁ, ତତ୍ପାତ ଅଛି
ପସରେ ହୋଇଛି ସେ ତାହା ସବୁ ସେ ସାମଗ୍ରୀ ଗ୍ରାସ୍ତ୍ର
ହୋଇଅଛି ତାହା ଦରକାରରେ ସତ୍ୟତର ମିତର ଓ
ତତ୍ପା ତତ୍ପାତ ଅଛି ନିଜ ସମିତି ହୋଇଥିବ ବସା
ଦରକାର ତାହାଠାରେ ଉପାଦ ସବ ସତ ବାବର
ଦେବକାର ତାହା ସବୁ ଅସିବା କରଣ ସମ୍ଭାବ
ଅଛି ନିଶ୍ଚେ କର କରିବା ପାଇଥିବ କରୁ ସେ ହର
ଜମା ବର ଦେଇଥିବାର ତାହାର ସଂଗ୍ରହରେ ସମ୍ଭାବ
ଦେବକାର ବରକୁ ସିଦ୍ଧରେ ଅବଶ୍ୟକ ପ୍ରକେଶ ଉପଦ୍ୟ
ପଞ୍ଚ ନାହିଁ । ଏ ବରଫ ମନ ହୁଏ ଯାହା ଦେବ ହର ଘଟି
ତତ୍ପାତ ଅଛି ଦରକାରରେ ପସନା ।
କେବେ ପସନେକ ରେଭି ଅଛି କ ଅପଦ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ-
୧୮୮୧-୮୨ ରେ କେବଳ ନ ୧୦ ସୁର ମରଦମା
ଦରକାର ମିଶରରେ ନାଦେବ ହୋଇ ନିମ୍ନ ଯାଇ ଅଛି ।
ବାଲବାଦ ଅର ହେ ନାହିଁ । ତାହାଦ୍ୱାରା ଯଦିଲେ ମାମତ
ଏକମୟର ସୁଦା ପଡ଼ି ନାହିଁ । ଏ ବସ୍ତୁ ସୁସରକ୍ଷେତ୍ର
ଶାହେବ ଶୁଣି ଶୁଣି ହୋଇଅଛି । ତେଣାକାଳରେ ଦୈନିକ
କ ୧୦୦ ସୁରୁ ବସ୍ତୁ ପୁରୁରେ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଦ-
କାଠରେ ଗ୍ରାସ୍ତ୍ର ଦୈନିକ ୩୨ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବସ୍ତୁ ବ ସଦା

କୋଷକର୍ତ୍ତା ଅନାଥ୍ୟ ବହୁତାଦ ଅପେକ୍ଷା ଅଠକଡ଼ରେ
କର୍ତ୍ତାବ ଓ କର୍ତ୍ତାବରେ ଶକ୍ତି ନିରାଣୁ ଅଛି ।

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥିତିରେ ଥିବା କୌଣସି ଲୋକ ଲୋକ
ପାଇଁ କୌଣସି କ୍ଷମା ଦେବା ଯଦି ତାହା ଏବେ ଅନୁପା
ଦେବ ନିକଟରେ କର୍ତ୍ତାବର ଲୋକେ ଉପକ୍ରମଣି ସେଠା
ହୁଅନ୍ତୁନାହିଁ ସାଧାରଣ କର୍ମରେ ଲୋକେ ଉପକ୍ରମଣି
କରି ଉପକ୍ରମଣି କର କୋଷକର୍ତ୍ତାବ ବିଳମ୍ବରେ ଉପକ୍ରମଣି
କରି ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କରି ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ

କୋଷକର୍ତ୍ତାବ କାରଣ ଅଧିକ ଗ୍ରହଣକର୍ତ୍ତା କଥା ସ୍ୱଳ୍ପ
ସମ୍ଭାଷଣରେ ଅନୁକୂଳ ହେବ । ଗ୍ରାହକରେ ତେବେ କୌଣସି
କୋଷକର୍ତ୍ତା କାରଣ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କାରଣ ଗ୍ରାହକ ସମ୍ଭାଷଣରେ ଉପକ୍ରମଣି କର ।
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ

ଅନୁକୂଳରେ ଶକ୍ତି ଅନୁକୂଳ ହେବ । ଲୋକେ
କୋଷକର୍ତ୍ତାବ କାରଣ ଅଧିକ ଗ୍ରହଣକର୍ତ୍ତା କଥା ସ୍ୱଳ୍ପ
ସମ୍ଭାଷଣରେ ଅନୁକୂଳ ହେବ । ଗ୍ରାହକରେ ତେବେ କୌଣସି
କୋଷକର୍ତ୍ତା କାରଣ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କାରଣ ଗ୍ରାହକ ସମ୍ଭାଷଣରେ ଉପକ୍ରମଣି କର ।
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ

କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ

କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ

ପ୍ରେମିକମଣି ।

To,
THE EDITOR OF THE UTKAL DIPICA
Sir,
In the supplement to the Utkal
Dipica of the 7th Instant there ap-
peared an English letter signed X.

The object of this correspondence so far as I have been able to gather from the context, seems to be no other than to cry down the brilliant results of the last Orissa vernacular and minor Examinations by casting imputations not only on the Joint Inspector but on other gentlemen also who honestly and independently conducted the said examinations.

Let us now see how far your correspondent X is reasonable in framing the charges against the Joint Inspector.

The first charge he brings forward is that the Joint Inspector fixes the text books for the English and vernacular middle Examinations. This is no doubt a very serious offence committed by the Jt. Inspector, for which he should be hanged six months. For the method which he has adopted regarding the selection of text books is not in vogue in any other Division.

With regard to the second count of your correspondent's indictment that "the Jt. Inspector appoints examiners who are mostly his subordinates or placehunters," I have to observe that the Jt. Inspector who is *de facto* the head of the Education Department in Orissa was certainly very wrong in selecting as Examiner persons who are residents of Orissa and hold service in the Education Department. He should have safely entrusted the conduct of those examinations to the hands of Telugus and Bhutiahs or have asked some of the officers of the Public Works Deptt. or Court of Ward's Estates (who are not his subordinates) to do that work. For, in Bengal and Behar, your correspondent must have seen, examiners are most generally selected from amongst those who serve in the customs, or the Forest Departments.

The third charge against the Joint Inspector is that in the framing of question papers "he has a voice almost potential in altering the questions according to his own fancy and

occasionally exercising his best influence over an examiner to allow liberal marks to candidates." This statement of your correspondent is utterly baseless and unworthy of belief. It is the duty of all the Inspectors to see whether the questions framed by an examiner are suitable for the examinees or not, and to suggest any modifications when seemed necessary. But so far as I have heard, this right is very sparingly exercised in this Division. There are circles, I know, where the Inspectors themselves or their assistants set the question papers. You, Mr. Editor, I know, were examiner for some years. Do you recollect having ever been influenced by the Jt. Inspector in the framing of question papers or awarding marks? I dare say you would indignantly repudiate so sinister a charge. I know of one instance in which the Joint Inspector had rejected the question paper of an Examiner who had got it transcribed in Uriya by another person not an examiner. Was he wrong in doing so?

Your correspondent X takes due care to fortify himself in a point where he thinks himself most vulnerable by saying that "personally I have the highest regard for Babu Radha nath &c.," whereas in matter of fact he is the very reverse of what he professes to be. In spite of his *incognito* he has betrayed himself, and I can assure your readers that he must personally be one of the bitterest opponents. He must, I fancy, either the one of the disappointed few whose solicitations for being an examiner were never attended to, or one of those who had the privilege of being an examiner before, but from whom that privilege has latterly been withdrawn to his great mortification.

20th January, } Yours faithfully,
1882 } Veritas.

କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ
କ୍ରମେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ ଲୋକେ

ଅତିରିକ୍ତ

ଉତ୍କଳ ଗପିକା ତା ୨୮ ରଖ ମାତ୍ରେ ଜାନୁଏରୀ ସନ ୧୯୨୨ ମସିହା ।

ବ ନ ବା ଲା

ନାଟକାଭିନୟ ।

ମାହତୀସ ବଜାର ବାବୁ କାଳୀପଦ ବନେନା-
ପାଆୟୁଙ୍କ କୋଠା ନିକଟ ବାବୁ ଦ୍ଵାରୀଧନ
ଦେବଙ୍କ କୋଠାଠାରେ ଫେବୃଏରୀମାସ ତା ୪
ରଖ ସନବାର ରାତି ନଅ ଘଣ୍ଟା ସମୟରେ
ଏ ନୂତନ ଓଡ଼ିଆ ନାଟକର ଅଭିନୟ ହେବ ।
କିମ୍ପା ଟିକଟରେ କେହି ଦେଖି ପାରନ୍ତେ ନାହିଁ
ଟିକଟ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଯନ୍ତାଳୟରେ ଅତି
ଅଭିନୟ ବିନ ଅଭିନୟ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।
ଗୁନାଦାତାମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପୂର୍ବରୁ ଟିକଟ ପଠା
ଦିବ ।

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ଟ ୧୯
ଦ୍ଵିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ଟ ୦୫

ପ୍ରକାଶ ଥାଇ କି ଅଭିନୟ ସ୍ଥଳରେ ଗୁଡ଼ି
ଦ ୧୦ ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟିକଟ ବିକ୍ରୟ ହେବ ;
କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତର ଦ୍ଵାର ବନ୍ଦ ହେବ । ସବୁଝାଆ-
ରଣଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ନିୟମିତ
ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ ।

୧୯୨୨ } ଶ୍ରୀ କୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ
୨୫/୧/୨୨ } ସମ୍ପାଦକ

ADVERTISEMENT.

Wanted an experienced Head Pundit for the Cuttack Hindu Girls School on a salary Rs. 15 a month. He shall be on probation for sometime, and if during that period he can give

satisfaction, he shall be confirmed. Candidates are requested to state their age. All applications to reach the undersigned before the 31st January.

CUTTACK } RAMDAS CHUCKURBURY
Secretary Cuttack
9-1-22. } Hindu Girls School.

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିକୋନା ଫେଲୁପିଉଜ୍ ।

ଏହା ନିରବେଶରେ ଭୁବନେଶ୍ଵର ପରବର୍ତ୍ତରେ ଉଚ୍ଚତମ
ଉଚ୍ଚତମ ବୋଲି ବ୍ୟବହୃତ । କରକଦାର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ
ଇନ୍ଦିୟାନ୍ ଓ ଦେଶୀୟ ଉଚ୍ଚତମରେ ବନ୍ଦୀ ହୁଅନ୍ତୁ ।
କରକଦା ବୋଧାତକରୁ ବାର୍ତ୍ତକର ସ୍ଵପ୍ନଦେଶରେ ନିବ-
ନ୍ଧରେ ତଳରୁ ଉପରେ ମିଳିପାରେ ଯଥା:—
ତାମାମ୍ବଲ ସହର ୪ ଅକ୍ଟୋବର ୧୯୨୨ । ୮ ଅକ୍ଟୋବର
୧୯୨୨ । ୧୭ ଅକ୍ଟୋବର ୧୯୨୨ ମୂଲ୍ୟ ୧୨୦ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ କୃଷିଶିକ୍ଷାସମ୍ପାଦକୀୟ ପ୍ରଥମ ପୁସ୍ତକର
ଯେଉଁ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଯେଉଁ ବିଷୟ ଲେଖି-
ବାକୁ ହେବ ତାହା ତଳେ ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ।
ଯଥା,

ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଗୃହର ବ୍ୟବହାର ଓ ଉ-
ଚ୍ଚତମ ଫଳଦାୟକତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଓ ଏଦେଶର
ବ୍ୟବହାରନିମନ୍ତେ ଯାହା ନିତ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ଚାହୁଁ
ଅପେକ୍ଷା ଅଛି, ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାର ବାଞ୍ଚ-
ନାୟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମସ୍ତ ବିବରଣ ଲେଖିବାକୁ
ହେବ, କାରଣ ଆଜି କାଲି ସମୟରେ ବାଟବାଟ
ସୁବିଧା ଦୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମ ରାସ୍ତା-
ର ପ୍ରଧାନ କେନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟଯୋଗ୍ୟ

ସ୍ଥାନର ଅନ୍ତର୍ଗତ ପତ୍ରପୁସ୍ତକରୁ ସେହି ଫସଲ-
ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉତ୍କଳର ପ୍ରାପ୍ତିର ନିତ୍ୟ ସମ୍ପା-
ଦନା ।

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରୁ ଉପକାସ୍ତରୁ ଲେଖା ଯାଇ
ତାହା ଦୁଇ ପୃଷ୍ଠାରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ ।
ଗୃହର ଉପକରଣ ।

ସତରଠର ଗୃହର ଯେଉଁ ଅଧିଗଣ୍ୟ ବ୍ୟବ-
ହାର ଦେଉଥାଏ ତାହା ଯେପରି ଉଚ୍ଚତମ ଦୋର
ପାରେ ତାହା ସବୁ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲେଖିବାକୁ
ହେବ ବାସ୍ତାବ୍ୟ ଦଳ ଓ ସେହିପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଗୃହ ସମ୍ପର୍କୀୟ ବିଦେଶୀୟ ଅଧିଗଣ୍ୟ କି ଯାହା
ପାଠକେ ବୁଝି ପାରନ୍ତେ ନାହିଁ ସେହି ସବୁ
ବିଷୟରେ ପଦେସୁକା ଲେଖିବାର ପ୍ରୟୋ-
ଜନ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ଅଧିକ ସବୁ ଏହି
ପ୍ରଦେଶରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଅଛୁ ତାହା ସବୁ
ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିଲାର ବ୍ୟବହୃତ ଅସ୍ଥାବ-
ସଙ୍ଗେ ତୁଳନା କରି ପ୍ରତ୍ୟେକର ଉଚ୍ଚତମ
ଦେଖାଇବାକୁ ହେବ ।

ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ମୃତ୍ତିକାର ପ୍ରକୃତି ଓ ଶ୍ରେ-
ଣୀବିଜ୍ଞାନ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ଚାହିଁର ଉତ୍ପାଦନ
ଏବଂ ଉପରସ୍ତ ମୃତ୍ତିକା ଓ ଚାହିଁର ଜୀବନ
ଉପରେ ନିମ୍ନସ୍ତ ମୃତ୍ତିକାର ଯେଉଁ ବଳ ଏହି
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମସ୍ତ ବିବରଣ ଲେଖିବାକୁ ହେବ
ଏବଂ ଗୃହ ଜମିର ପ୍ରକୃତ ବିଭାଗ ଓ ମୃତ୍ତିକା ଓ
ସ୍ଥାନ ଓ ଜଳସେଚନ ଓ ଭୂମିର ଚଉରସ କରିବା

ଓ ହୃଦ୍‌ବାଜିବା ଓ ପାଣିନିତ୍ୟିକା ଦୃଷ୍ଟିରେ
 ସେହିଂ ଫସଲ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇ ପାରେ
 ଶାନ୍ତା ଲେଖିବାକୁ ହେବ, ମଧ୍ୟ ନାଲଜଳ ବ୍ୟା
 ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ମତାଇବା ଜଳ ସାଦାସ୍ୟରେ
 ଫସଲ ସବୁ ବସର ଶୀଘ୍ର ବୃଦ୍ଧା ଯାଇ ପାରିବ କ
 ଯେପରି ଘୋର ବୃଷ୍ଟି ସମୟରେ ଭଲ ଗଢ଼
 ସବୁ ବନଖୁ ହୋଇ ନ ପାରିବ ଏହା ସବୁ ଦେ-
 ଖାଇବାକୁ ହେବ । ପୁନଶ୍ଚ ବହନ କୃଷିକାର ଓ
 ଭଲ ନୁଆଇବାର ଏହି ଦୃଷ୍ଟିର ଗୁଣ ଭୁଲନା
 କରୁବାକୁ ହେବ ।

ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ନାନାବିଧ ସାର ଓ ଚର୍ଚ୍ଚର ପ୍ରକୃତି ଓ ଗୁଣ
 ଏବଂ ପ୍ରୟୋଗର ବିଧି ।

ଜାଲୁବସାର, ଅର୍ଥାତ୍ ଜଳୁମାନଙ୍କ ମଳ
 ମାଂସ ଓ ମସୂର ଓ ଚରମା, କେଶ, ଗୁଳା, ପତ୍ର,
 ବାଜିଗୁଣ୍ଡିପ୍ରଭୃତି ।

ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଦସାର ଅର୍ଥାତ୍ ଦଳ ହୋଇ ଶୁଣି
 ସତ ଯାଇଥିବା ଶାକଶସ୍ୟ ଓ ଘାସପ୍ରଭୃତି ଓ
 ଜଳଜାଳ ଦଳପ୍ରଭୃତି, ପିତ୍ତୟା, ପତ୍ର ଓ ସମ୍ୟକ
 ମୂଳପ୍ରଭୃତି ।

ମିଶ୍ରିତସାର, ଅର୍ଥାତ୍ ଗତୟା ବା ନଦୀର
 ପକ୍, ସାମୁଦ୍ରିକ ପକ୍ପ୍ରଭୃତି ।

ଉପଗୋଳ ସାର ପ୍ରତା ଖଡ୍ ଓ ଚୂନ ଓ
 ପଥର ଓ କାଠୁଅ ଓ ପଟ୍ଟି ଏହା ସବୁ ସାର
 ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗ କରୁବାକୁ ହେବ ଏବଂ କେହି
 ସମୟରେ ଓ କେହି ନିୟମରେ ଓ କେହି ପ-
 ରମାଗରେ ଓ ବସର ସାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି
 ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ହେବ ତାହାସଦା ଲେଖି-
 ବାକୁ ହେବ ।

ଉପଗୋଳ ସାର ବସୟ ସକଳ ଉପଲକ୍ଷରେ
 ସାଧାରଣ ବିବରଣ ଲେଖିଲ ଉତ୍ତରେ ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନରେ ସେହିଂ ସାରର ବ୍ୟବହାର ହେଉଅଛି
 ଚର୍ଚ୍ଚର ବିବରଣ ଓ ତାହା ବସର ଅନୁର ଉତ୍ତ-
 ମରୂପେ ସଞ୍ଜୟ ହୋଇ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇପାରିବ
 ତାହା ଲେଖିବାକୁ ହେବ । ମଧ୍ୟ ଅର୍ଦ୍ଧ କେହିଂ
 ପଦାର୍ଥ ସବୁ ସ୍ଥାନବିଶେଷରେ ମିଳି ସାରସ୍ତ-
 ରୂପେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ପାରିବ ତାହା
 ସବୁ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ନିୟମ ଏହିଂ ବସ-
 ଯୁରେ ବର୍ଣ୍ଣା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ ।

ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଫସଲର କୃଷି ।

ଦେଶର ଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ସେହିଂ ସମ୍ୟ
 ସବୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଅଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଫସଲ ପକ୍ଷରେ
 କେହିଂ ମୂର୍ତ୍ତକା ଉତ୍ତମରୂପେ ଉପଯୋଗୀ ଅଟଇ
 ଓ କାହିଁକି ।

କେହିଂ ଫସଲ କ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହିଂ ଫ-
 ସଲର କୃଷି ହେଉ ନାହିଁ ସେହିଂ ଫସଲର କୃଷି
 ଉତ୍ତମରୂପେ କେହିଂଠାରେ ହୋଇ ପାରେ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଚଳିତ କୃଷିର ପ୍ରାଣୀ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚର
 କି କି ଉନ୍ନତର ଆବଶ୍ୟକ ଓ କୃଷକମାନଙ୍କର
 ଥିବା ସଙ୍ଗେ ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାହା କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୋ-
 ଲ ପାରେ ।

ଧାନୀୟ ଖାଦ୍ୟ ଫସଲ ।—ଧାନ, ଗହମ,
 ଯଅ, ଓଟନାମକ ସମ୍ୟ (ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ ପ୍ରକାର
 ଲଂଲଗ୍ରୀୟ ଯଅ), ମକ୍କା ଓ ବାଜେର, ଭିନ୍ନ
 ପ୍ରକାର ଜାଳ ଫସଲପ୍ରଭୃତି । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନ
 ସମ୍ୟସ୍ତରୂପେ ଧାନ ଫସଲର କୃଷି ଅର୍ଥାତ୍ ବୃଦ୍ଧ-
 ନା, ଶାରଦ ଓ ବାଲୁଅ ଏହି ଭଳି ଫସଲର
 କୃଷିବିଷୟକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣ ପୁଅକ୍ କର
 ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ପନଅନ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି ଫସଲ ।—ବାଇଗଣ,
 କଦଳୀ, ଦେଶୀଅଳୁ, ସଟୋଳ, ସାରୁ,ଗୋଲ-
 ଅଳୁ, ମୂଳା, ସାଲଗମ, ଗାଜର, ବଟ, ହଳଦା,
 ପିଅଳ, ଲଉ, ବଘାରୁ, କାକୁଡ଼ା, ଫୁଟା, କୋକା,
 ଅଗୁରୁଟି, ଅଦା, ଅଣ୍ଡ, ଲଙ୍କାକରତ, ପାନ, ଧୁ-
 ଅଂସହ ପ୍ରଭୃତି ।

ଚୈନକ ଫସଲ ।—ସୋରଘ, ଗୁଣି,ପେଣି-
 ଗହମପ୍ରଭୃତି ଫସଲର କୃଷି ବିବରଣ ।

ଝୋଟ ଫସଲ ।—କପା, ନଳୀତା, ଭଣପଟ,
 ଧନରୂପ୍ରଭୃତି ଫସଲର କୃଷି ବିବରଣ ।

ରଙ୍ଗ ସକାଶେ ସେହିଂ ଫସଲ କର
 ଯାଏ ।—ଅହ, କୁସୁମ, ନୀଳପ୍ରଭୃତି ଫସଲର
 କୃଷି ବିବରଣ ।

ପଶୁମାନଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ଘାସପ୍ରଭୃତିର ଫସଲର
 କୃଷି ବିବରଣ ।

ଜାଳିକା କାଷ୍ଠୀୟ ଫସଲର କୃଷି ବିବରଣ ।

ଫଳ ବୃଦ୍ଧାଦିର କୃଷି ।—ନଡ଼ା, ଅମ୍ବ, ପ-
 ଶସପ୍ରଭୃତି ।

ସୁନ୍ଦରୀ ପୀର ଦେଖିବା ସକାଶେ ଏଠାରେ
 ଗୋଟିଏ ନକ୍ସା ଦେବାକୁ ହେବ ଯେ ଚର୍ଚ୍ଚରେ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଫସଲର କୃଷିକା ଓ କାଟିବାର ସମୟ
 ସଂକ୍ଷେପରେ ଦେଖାଇବାକୁ ହେବ ।

ଷଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ବହନରୁ ମନୋମୋହ ଓ ରକ୍ଷାକରଣ ଓ ସମ୍ୟ
 କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥିବା ସମୟରେ ଅଥବା ତାହା ଅମା-
 ରରେ ଥିବା ସମୟରେ ଯୋଗ ଲାଗିଲେ ସେହିଂ
 ଯୋଗ କେହିଂ ଉତ୍ତମ ଉପାୟଦ୍ୱାରା ନଷ୍ଟ
 ହୋଇ ପାରିବ ଏହି ସବୁ ବସୟ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ-
 ରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଫସଲମାନଙ୍କର ପରବର୍ତ୍ତନ ।—ଭିନ୍ନ ଅର୍ଦ୍ଧ
 ଓ ଗୋଷକ ଶକ୍ତିବିଶିଷ୍ଟ କୃଷକରୁ ବସର ଓ କେ-
 ଚେଂ ଅଂଶରେ ମୂର୍ତ୍ତକାର ଶକ୍ତି ଦ୍ରାସ କରଣ
 ଓ ଏକ ସମ୍ୟ ପରେ ଅନ୍ୟ ସମ୍ୟ ବସନଦ୍ୱାରା
 କେହିଂ ଉତ୍ତମ ଉପାୟରେ ସେହିଂ ମୂର୍ତ୍ତକାର
 ଶକ୍ତି ଦ୍ରାସ ନିବାରଣ ହୋଇ ପାରିବ ଏହିଂ
 ବସୟ ସବୁ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ଅଷ୍ଟମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟର ଉପଯୋଗୀ ସମ୍ପା ।—ଅର୍ଥାତ୍
 ବଳଦ ଓ ମହୁ ଶୀ ଏହିମାନଙ୍କର ଭିନ୍ନ ଜାତି
 ଓ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତମ ଗୁଣ ଓ ଦୋଷାଦିର
 ଲକ୍ଷଣ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଅପଦୃଷ୍ଟକାର ନିବାରଣ
 ଓ କେହିଂ ଉତ୍ତମ ଉପାୟଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ
 ଦସ୍ୟର ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇ ପାରିବ ଓ ସେମାନଙ୍କ
 ହତ୍ୟମ ଅହାର ଦଅ ଯାଇ ପାରିବ ଏବଂ ଉତ୍ତ-
 ମସ୍ଥାନରେ ରଖାଯାଇ ପାରିବ ଏହିଂ ବସୟ
 ସବୁ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ଗୋମ ସମୟରେ ହୃଦାଜଳ ଓ ଚିକିତ୍ସାର
 ନିୟମ ।—ଶୀତୁଅ ଗୋମର ଚିକିତ୍ସାବିଧିରେ
 ଖୁଲିକା ସାହେବଙ୍କ ନିୟମ ଓ ପଶୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ-
 ରେ ଚି ଆଗୋମ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ
 ପୁଅକ୍ କର ରକ୍ଷିବାର ଉପଦେଶ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି
 ରଖି ବିଶେଷରୂପେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି ଲେଖିବାକୁ
 ହେବ ।

କରକର ଦାକର

ସାମ୍ବାହିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

କ୍ର ୧୭ ର
ବ ୫ ଖଣା

ଦା = ରବ ମାତେ ପିତୃପଦ ସମ ୧୮୮୨ ମସିହା । ମୁ । ମାସ ୧୨ ୧ ୧୧ ୧୮୮୧ ସାଲ ସମକାଳ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୯୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୫ ୯୯
ମଫସଲପାଇ ତାବମାସୁଲ ୫ ୯୯୯

ବାବୁ ଅନୁଦାପ୍ରସାଦ ଘୋଷଙ୍କ ବଦଳ ଗଢ କରାଯାଇ ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ କମିସନରଙ୍କ ପରିଷଦରେ ଅତି-ସ୍ପଷ୍ଟ ନିୟମ ହୋଇଅଛି । ଅଗ୍ରେମାନେ ଅ-ନନ୍ୟପ୍ରକାର ଅବଗତ ହେବୁଁ ଯେ ଏଠା କମି-ସନର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପୁଅସାହେବ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ-ନାଥ ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟରଙ୍କୁ ଅପରାଧ ପର-ସନା ଅତିଶୁଣ୍ୟ ପଦରେ ମନୋନୀତ କରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ମଞ୍ଜୁର ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପୁଅସାହେବଙ୍କର ଏହି ବୟସରେ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ସମସ୍ତେ ସୁଖୀହୋଇ ଅଛନ୍ତି କେବ-ଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମଞ୍ଜୁର କଲେ ହେଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ କରକରରେ ଯେ ଦୁବ୍ୟ ପ୍ରଦ-ର୍ଶନ ମେଳା ହୋଇଅଛି ତହିଁ ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ଅନୁମାନଙ୍କର ଲେଖନୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସାହେବ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଅଛନ୍ତି । ତାହା ଏହି—ଯେତେ ସ୍ଥାନରୁ ଦୁବ୍ୟମାନ ସେଠାରୁ ଯାଇଅଛି ସେ ସବୁ ସ୍ଥାନର କେତେକ କର୍ମ-କାରକ ବା କାରଗର ସରକାରୀ ଖର୍ଚ୍ଚାରେ କରକରୀ ଯାନ ମେଳାର ଦୁବ୍ୟମାନ ଦେଖିବା କାରଣ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଅଦେଶ ଦେଇ-ଅଛନ୍ତି ଓ ଚକ୍ରସାରେ ଏଠାରୁ କେତେକ ସୁନାସ କରକରୀ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ପୂର୍ବେ ଯେତେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ସମ୍ମୁହୋଇଥିଲା ସେଥିରେ ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଏହା

ନୁହଇ ଓ ଅତି ଉପକାରକ ଅଟଇ କାରଗର-ମାନେ ନାନାକ ସ୍ଥାନର ନାନାକ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଶିଳ୍ପକର୍ମମାନ ଦେଖି ଶିକ୍ଷା କରପାରନ୍ତି ଓ ଏଥିରେ ସେମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତ ହେବାର ସମ୍ଭା-ବନା । ଅତଏବ ଅଗ୍ରେମାନେ ଏଥିପାଇ-ଇତନ ସାହେବଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା କରୁଅଛୁ ।

ଗର ଇଣ୍ଡିୟା ଗଜେଟରେ ଗ, ଏ, ପକ୍ଷମାନ ଫଳ ବାଦାର ଅଛି । ଏପରି ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ୨୦ ଚୁଗାସୁଶ୍ରେଣୀରେ ୪୯ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟଶ୍ରେଣୀରେ ୩୭ ଜଣ ସବସୁକା କ୍ର ୧୦୭ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସୀ କଲେଜ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଅଛି । କଟକରେ ରେବନ୍ସା କଲେଜରୁ କଣେ ମାଡ଼ ଶ୍ରୀ ଜା-ନକାଥ ଦୋଷ ଏ ପକ୍ଷରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋ-ଇ ଥିଲେ ଏବଂ ସେ ୨ ଯୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଷପର ଏ କଲେ-ଜଟ ଏବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଏକସୁଶିଷ୍ଟ ଫଳ ଦେଖାଇ ଥିଲେ ହେଁ ବସେଟ ଏକଟ ସେ ନିଜାନ୍ତ ନି-ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ି ନରହି ଏକପଦାତ ଉପରକୁ ଉଠିଅଛି କିନ୍ତୁ ପକ୍ଷାନ୍ତରେ ଏହାହାର ଓଡ଼ିଶାର କିଛି ଲାଭ ହୋଇନାହିଁ କାରଣ ଯେଉଁ ଶ୍ରୀଟ ପାସ କରୁଅଛି ଓଡ଼ିଶା ସଙ୍ଗେ ତାହାର କିଛିମାତ୍ର ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ସେ କେବଳ ରେବନ୍ସା କ-ଲେଜକୁ ଏବର୍ଷ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ କରି ଦେଇଗଲା ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କି ଏ କଲେଜର ଉନ୍ନତ ସଦାଗେ କିଛିମାତ୍ର ତେଣୁକରାବେ ନାହିଁ ?

ଗର ସନକାର ଅପରାଧ ବାବୁରେ କରକରୀ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ଗୁହରେ ଦେଖାଯି ସଂବାଦପତ୍ରର ପ୍ରକାଶନମାନଙ୍କର ସମ୍ଭା ହୋଇଥିଲା । ଉପସ୍ଥିତ ସବ୍ୟମାନଙ୍କ ମନୋନୀତ କ୍ରମେ ମାନ୍ୟତର ପୂର୍ବକୃଷ୍ଣାସ ପାଲ ବାହାଦୁର ସମ୍ମୁଖରେ ଅବନ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ଦେଖାଯି ମହାସକ୍ତ ସମ୍ପର୍କିୟୁ ଅରଳ ରହିଲ କରିବା ବାରଣ କରାଯି-ଆପର ଖଣ୍ଡିଏ ଅଭିନବନପତ୍ର ମହାମାନ୍ୟ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ସାହେବ ବାହାଦୁରଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରିବା ଓ ତାହା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ବାରଣ ଗୋଟିଏ କମିଟି ନିୟମ ହେବା ଏବଂ ମୋପସଲବାସୀ ଦେଖାଯି ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କୁ ଶାଖାସଭାମାନ ଗଠନ କରିବା ବାରଣ ଅନୁସ୍ତେୟ କରିବା ଏହି ବସ୍ତୁମାନ ସଭାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । କରକରୀ ଦେଖାଯି ସମ୍ପା-ଦପତ୍ରର ପ୍ରକାଶନମାନେ ଏହି ଅନନକନଦ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅଇମୁ କରିବାରୁ ଅଗ୍ରେମାନେ ତା-ହାକୁ ଅନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ ଲାଭବର୍ଷର ସମସ୍ତ ସମ୍ପାଦକପତ୍ରର ପ୍ରକାଶନମାନେ ଏଥିରେ ଅନ୍ତରାକରଣ ସହିତ ଯୋଗ ଦେବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଶୁନୁପେଟୁ ଅଟରେ ଗର ଫାଷ୍ଟ ଅର୍ଡ଼୍ସ ପକ୍ଷରା

ସମ୍ପର୍କରେ ଶ୍ରୀବ ଭାଇନା ବାଦାର ଅନ୍ତ ଏବଂ
 କଲକତା ନଗରସ୍ଥିତ କେଉଁ କଲେଜ କ୍ରମେ
 ଫଳ ଦେଖାଇ ଅନ୍ତ ଏହି ବଦରଣ ଗ୍ରହଣ
 ଲେଖା ଅଛି । ଏଥିରେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଜେ-
 ନରାଜ ଅସେମ୍ବଲିକ ବଦ୍ୟାଳୟରୁ ଜ ୪୪ ଶ
 ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି କଲେଜରୁ ଜ ୩୧ ଶ ଏବଂ
 ମେଟ୍ରିକିଟନ କଲେଜରୁ ଜ ୩୧ ଶ ଶ୍ରୀ ପ୍ରମା-
 ସ କର ଅଛନ୍ତି । ଏହିପ୍ରକାରେ ପ୍ରଥମ
 ବଦ୍ୟାଳୟ ଉତ୍କଳରୁ ଦେଖାଇ ଅନ୍ତ ମାତ୍ର
 ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି କଲେଜ ଅନ୍ୟସମ୍ଭରେ ଅପଣା
 ମହତ୍ତ୍ୱ ରକ୍ଷା କରିଅଛୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଜେନରାଲ ଅସେ-
 ମ୍ବଲିକ କେବଳ ଏକଜଣ ଶ୍ରୀ ମାତ୍ର ପ୍ରେସି-
 ଡେନ୍ସିରୁ ଜ ୧୪ ଶ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ପାଶ
 କରିଅଛନ୍ତି । ଜେନରାଲ ଅସେମ୍ବଲିକ ବଦ୍ୟାଳ-
 ଯରୁ ୧୧୭ ଶ୍ରୀ ପଞ୍ଚମୀ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ
 ମେଟ୍ରିକିଟନ କଲେଜ ଜ ଯାଦା ଏକା ବଦ୍ୟାଳୟ
 ପ୍ରତି ଉତ୍କଳରୁ ବଦ୍ୟାଳୟରୁ ବଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତି-
 ତ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀପ୍ରେମେ ଦେଶାୟ-
 ଲେକ ଅଛନ୍ତି ଜ ୧୧୪ ଶ ଶ୍ରୀ ପଠାଇଥିଲେ ।
 ଅଥଚ ଏ ଅନୁପାତରେ ଶେଷଲିଖିତ କଲେ-
 ଜରୁ ଫଳ ଉତ୍କଳ ଅଛି ।

କରବା ନିମିତ୍ତ ଅନୁମୋଦନ ସହସ୍ୟାଧାରଣକୁ
 ଅନୁବେଷ କରୁଅଛୁ । ନଗରବାସୀ ସମସ୍ତଙ୍କର
 ତେଣୁ ଦେଲେ ଗୋଟିଏ ବଦ୍ୟାଳୟ ନିର୍ବାହ
 ଦେବା ବଡ଼ କଥା ନୁହଇ ।

ଅଗାଧ ପ୍ରଦେଶର ଯୁ ଶେଷରେ କର୍ମ
 କରବା ବାଦର ଶୁଭବର୍ଷର ନାନାପ୍ରାନ୍ତରୁ
 ଭୁଲି ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେଉଁ
 ନୁହଇ ଅଇନ ଜାଣି କର ଅଛନ୍ତି ଭାବା ସାଧାର-
 ଣଙ୍କ ମନୋମାତ ଦୋଇ ନାହିଁ କର ବଦାର
 ଶୁଭବର୍ଷୀୟ ସର୍ବ ଅପଣା ଅପରିମାନ ଏବଂ
 ଅବେଦନ ପତ୍ରରେ ଲେଖି ମହାମାନ୍ୟ ପ୍ରଭବର୍ଷ
 ସାହେବଙ୍କ ସମ୍ମୁଖେ ଉପସ୍ଥିତ କର ଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ଦେଶୀୟ ଅନେକ ସବାଦପତ୍ରରେ ଏଥିର
 ପ୍ରକାଶ ଦୋଇ ଥିଲା । ମାତ୍ର କ୍ୟବସ୍ତାପକ
 ସର୍ବ ସେ ଅପରିମାନ ନ ଘେନି ଅଇନ ଜାଣି
 କଲେ ଏବଂ ମହାମାନ୍ୟ ଲର୍ଡ଼ ଉପକ ରକ୍ଷିରେ
 ସମ୍ମୁଖ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଏଥି ଉତ୍କଳ ମହାମାନ୍ୟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦାରିଣପତ୍ର ଲେଖି
 ଇଣ୍ଡିୟା ଗଭେଟରେ ପ୍ରକାଶ କରଇ ଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ଅଗାଧ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକ ଏବଂ ବଦ୍ୟାଳୟ
 ଶାସନ କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଏ ଅଇନର ବାର୍ତ୍ତାପତ୍ର
 ଅତି ସାବଧାନପଦ୍ଧତ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା ବାଦର
 ସର୍ବ କର ଅଛନ୍ତି ଯେମନ୍ତ କି କୌଣସି କ୍ଷତି
 ସମସ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି ଉତ୍କଳରୁ ଯେ ନ ଦୃଷ୍ଟି ଅଗାଧକୁ
 ଦିବାର ସୂଚିରେ ଅବକ ନ ହୁଏ । ଅନେ
 ଅନୁଷ୍ଠାନର ଅଇନଟି ଜାଣି କର ପରେ ସାବଧାନ
 ନ କଲେ କେତେ ଗୁଣା ଦେବ । ବାବକୁ
 ଯିବରୁ ଶୁଭକେର ନିକଟସ୍ଥଲେବନ୍ତୁ ସାବଧାନ
 କର ଦେବା ଅନୁଷ୍ଠାନବାସୀର ସଦକ ଉପାୟ
 ନୁହଇ । ଲକ୍ଷ ସାହେବଙ୍କର ଉଚ୍ଚତ ଯେ
 ଗୋପନ ରୂପରେ ଉତ୍କଳର ଅବସ୍ଥା ଅନୁ-
 କାଳ କରଇ ଶୁଣି କଥା ଅବଗତ ଦେଉଅଛୁ
 ଅନୁମୋଦନ ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ଦେଖିଅଛୁ
 ଯେ ଭୁଲିମାନେ ଦେବନ ଭ୍ରମ ଓ ଲେକରେ
 ପତି ଅଗାଧକୁ ଦିବାରୁ ସମ୍ଭବ ହୁଅନ୍ତି ପ୍ରକୃତ
 ଅବସ୍ଥା ଜାଣିବାର ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି
 ଉପାୟ ନ ଥାଏ । ଏପରି କ୍ୟବସ୍ତା ଚକ୍ରିର
 ମୁଖ୍ୟ ଦେଲେ ଭାବା ପ୍ରିୟ କରବାଠାରୁ ଅଧି
 ସଦକ କଥା କ ଅଛି ।

ଶ୍ରୀପ୍ରସାଦ ମାଲିକର ଏବଂ ବୃତ୍ତୀଭୂଷିନର
 ଶ୍ରୀପ୍ରସାଦ ପଞ୍ଚମୀ ସମ୍ପର୍କରେ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଲିଖନ

ପତ୍ର ଏ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟ
 ଅଧି ଶ୍ରୀବ ପଞ୍ଚ ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲ । ଏହାପୂ-
 ରେ ଏତେ ପଞ୍ଚ ପ୍ରକାଶ କରବା ଅନୁମାନକର
 ନିୟମ ନୁହଇ କିନ୍ତୁ ଅନୁମୋଦନ ଦେଖୁଅଛୁ
 ଯେ ପ୍ରଥମ ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଳ୍ପାୟ ଅନୁ-
 ମଣ ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଅଧିକାର କରାଯିବ ଯେ
 ସମ୍ବାଦକାରୀ ମଧ୍ୟ ସେହି ଭ୍ରମରେ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ।
 ପ୍ରଥମ ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ କଥା ଏତକ ଯେ ଯେ-
 ସ୍ତ୍ରରେ ଉକ୍ତ ପଞ୍ଚମୀ ଦୃଷ୍ଟରେ ଉପଦେଶିତ
 ନୁହଇର ଅଭରଣ କର୍ତ୍ତୃକ୍ତ ରହିଅଛି ସେପ୍ରକାରେ
 ସେ ବିଶେଷ ପ୍ରଶଂସାର ଦାବୀ କର ନ ପାରନ୍ତି ।
 ଏଥିରୁ ଦୃଶ୍ୟ ପତ୍ରପ୍ରେରକ ଏବଂ ସମ୍ବାଦକାରୀ
 ଏକମତ ଦୋଇ ହୋଇଛି ଯେ ପ୍ରଥମ ପତ୍ରପ୍ରେ-
 ରକ ସାଧାରଣ ବାଦିଙ୍କ ସମ୍ମୁ ଏବଂ ପଞ୍ଚମୀକା
 ପଦରୁ ନିସ୍ତପ ଦୋଇଅବାକୁ ବାଦାକର ଗୁଣା
 କର ଅଛନ୍ତି । ଏପରି ସୂଚି ଅଭାବି କିମ୍ପାକର
 ଅଛି ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ଅନୁମାନକର ସମାଜ-
 ଗତ ଗୋଟିଏ ମହତ୍ତ୍ୱ ଦୋଷ ତଥା ପତ୍ରପତ୍ର ।
 ଅନୁମୋଦନ ନିଜର ଏକ ସାଧାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 ପ୍ରଦେବ ନିଷ୍ପତ୍ତ କରବାକୁ ଅବଧି ଶିଖା କର
 ନାହିଁ । ଯେ ଅନୁର ବଦ୍ୟାଳୟ ସରକାର
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେବେ ଦୋଷ ସ୍ୱଭାବ ଉଦ୍ଭବକନା
 ବା ବ୍ୟକ୍ତି କରୁଁ ତେବେ ଅନୁ ଚାହାର
 ପ୍ରକୃତ କିନ୍ତୁ ନୋହୁଁ ଚାହାର ସମ୍ମୁ ଅଛୁ ।
 ସୁଖର ବସୟ ଯେ ସମସ୍ତ ଜଗତ ଏହି ମତରୁ
 ଦୂର କର ତେନ ନାହାନ୍ତି ନୋହିଲେ ଏତେ
 ଦଳ ଅନୁମୋଦନ ଏହାପ୍ରକାର ବା ନିର୍ବାସିତ
 ଦୋଇଥାନ୍ତି ।

ପ୍ରସାଦର ବସୟରେ ଅନୁମାନକର ମତ
 ଏହି ତ ପଞ୍ଚମୀ କର୍ମରେ ବାଦାର ଲେକବ-
 ର ସାଧାରଣ ଅଧିକ ପସମାଣରେ ଦେବା ଅବସ୍ୟ
 କାଞ୍ଚମାୟୁ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏତକ କଥାକୁ ଯେଉଁ-
 ମାନେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରବେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର
 ପଞ୍ଚମୀକାମାନେ ଅପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ ଯଥାକ୍ରମ
 ଓ ବଦ୍ୟାଳୟ ମତେ କର ନାହାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ
 ସହିତ ସୂଚି କରବା ବଡ଼ ଚିନ୍ତା କାମାର
 ଅଛି ।

ଅନୁମାନକ ସାହସ୍ତରୁ ସମ୍ବାଦକାରୀ ଦି-
 ଶିଅଛନ୍ତି ସତ୍ୟା ;—

ଉତ୍କଳର ତା ୨୨ ରୂପେ ପ୍ରସ୍ତ କଲେ-
 ନୁହଇ ବଦେବ ଏ ମୁଦାରେ ଉଦ୍ଭବମାନ ଦୋଇ ଏବଂ
 ମହାତ୍ତ୍ୱ କର ସମସ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ଉଦ୍ଭବ ବଦ୍ୟାଳୟ ତା ୨୧ ପଦ
 ଉଦ୍ଭବ ଏଠାରୁ ମାଣିବେ ମୁଦାମତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରକାଶ କର ବଦେ

part to accord praise or blame on Orissa Middle Examination results only after a similar comparison of the standards attained in the sister provinces. On the quality of the Joint Inspector's selection, *Veritas* is profoundly silent.

The next contention of "*Veritas*" is that the Joint Inspector being "the *de facto* Head of Orissa education" all educational officers are his subordinates and that because educational officers only should be appointed examiners, the objection taken by X viz. "the examiners are mostly his subordinates" is obviated. To this I have to say 1st that the major premises of *Veritas* is incorrect, the "Joint" is not the monarch of all he surveys in educational Orissa; and 2nd that it is not fair where the number of Vernacular-knowing independent educational officers is small—a circumstance peculiar to Orissa to confine appointment of examiners to the Education Department only. *Veritas* jocosely remarks that officers of the P. W. D. or of the Court of Wards Estates, of Customs or the Forest Department should not be allowed to wear the diadem of an examiner. *Veritas* is perhaps ignorant of the fact that the University does not consider it *infra dig* to select its examiners from among such officers when occasion requires. I would refer him to the University calendars to see that unlike his so-called "*De facto* Head" of Orissa education that revered institution is not afraid to invite independent eyes to watch the progress of its *alumni*.

The status of the "Joint" is not so high in the Department or in Government service as could render all his doubtful proceedings unquestionable and is it not fair Mr. Editor to enable the general public to form an impartial estimate of the results achieved in the province, on the part of the Joint Inspector to appoint independent outsiders as examiners. There are Oriya graduates, Sub-Deputies and respectable officers—well educated in all the various Government offices of Orissa and why

should not the "Joint" give opportunities to gentlemen such as these to examine the spread of middle education for which he claims so much credit?

Veritas knows full well that his "Head" upholds the work of an independent examiner in the Primary scholarship examination and the venerable Inspector W. C. too in his report to the Director P. I. on the still pending "Cuttack Erasure case" commends the labors of "independent Examiners" which reduce the high percentage of success 75 obtained in the P. S. Examination results in Mafossil Centres by dint of "subordinate" agency to so low as 9 at the Cuttack Centre and why should *Veritas* himself resent if X happens to carp at figures blown with the help of the already condemned "Subordinate" Examiners in the M. S. Examinations?

"*Veritas*" will not believe that the Joint Inspector "has a voice almost potential in altering the questions according to his own fancy and occasionally exercising his best influence over an examiner to allow liberal marks to candidates" but he affirms in the same breath that "it is the duty of all the Inspectors to see whether questions framed by an examiner are suitable or not * * * and to suggest any modification when seemed necessary" Is not this latter statement a partial confirmation of the former? *Veritas* further says that his "Head" has told him that he exercises this right very sparingly. Now will Mr. *Veritas* refer to the Examiner of English for 1877 now in Krishnagar, or the Examiner of Arithmetic for 1878 on the Lower Vernacular Examination for the same year in Arithmetic? His contradiction will be credible only after these references are published. Will the "Joint" deny that he lavishes grace marks according to his own "discretion"? The silence of *Veritas*, on this point is significant. If Inspectors are to set question papers and give grace marks why go through

the farce of appointing Examiners? If again "*Veritas*" is correct in his assumption that Inspector shall do as they like I think it is not fair on the part of such officers to accept congratulations, as some have done, from superior officers for success appraised by themselves. *Veritas* cites you, Mr. Editor as witness in his favor but I dare say his "Head" gave you too few opportunities to enable you to give any positive evidence either way. Surely the office of the Joint Inspector should always be above-board but lately we have had the misfortune to hear a great deal of its august practices. You yourself have supported most of the charges brought forward lately by Babu D. N. Bannerjee in your paper in connection with the Joint's distribution of patronage to books and authors. And while we are told by the identical Mr. Bannerjee on the authority of an ostensible author that a literary work, the outcome of a joint agency received eulogistically in the "*Balasore Bahika*" by the "Joint" and awarded subsequently with a Govt. reward uncontested by the same "Joint" in his official capacity, I am disposed to consider this so called "modification of question papers" "privileged award of grace marks" to be no offence of higher magnitude.

I would beg to ask *Veritas* to move his "Head" to break up henceforth the monopoly of "subordinate" officers in the examination business, excluding of course in perpetuity any rejected applicant for examinership, however mortified & however beseeching.

Yours

30—1—82 Pro Bono Publico.

ମୁଦ୍ରଣାଳୟ ।

କାଗଜ	କୋରଦର	କୋଷ	କରକର	କରକର	କରକର
କରକର	କରକର	କରକର	କରକର	କରକର	କରକର
କରକର	କରକର	କରକର	କରକର	କରକର	କରକର
କରକର	କରକର	କରକର	କରକର	କରକର	କରକର
କରକର	କରକର	କରକର	କରକର	କରକର	କରକର
କରକର	କରକର	କରକର	କରକର	କରକର	କରକର

ଏହି ପତ୍ର ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ କେବଳ ଉପଯୋଗୀ ହେବ ।
ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଉତ୍କଳ ପାପିକା ରା ୪ ରାଶ ମାତେ ଫିରୁଏସ୍ ସନ ୧୮୮୨ ମସିହା ।

ପ୍ରେମପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳପାପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମାପେଷ୍ଟ ମହାଶୟ ।

ଅନୁମାନକର ମାନବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପୁପରପୋ-
ଶ୍ରେୟ ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଚଳଚମାସ
ରା ୧୨ ରାଶରେ ଗଡ଼ରେ ପଠୁଛି ଦେବଳ
ରା ୩ ନ ରହି ଏ ଲଲକାର ସଦାୟ କାର୍ଯ୍ୟର
କାଗଜପତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ଭଦ୍ରାଶ କର ରା ୧୯ ର-
ଖରେ ସୁନୟନ କଟକକୁ ଫେରି ଗଲେ ।
ପ୍ରଥମ ଦିନ ଗଡ଼ ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ଡାକ୍ତରଖାନା, ଜେଲ
ପ୍ରଭୃତି କାର୍ଯ୍ୟମାନ ପରଦର୍ଶନ କଲେ, ମାଲିକର
ଓ ସୁବରକ ସୁଲ ବାଳକମାନଙ୍କର ବାର୍ଷିକ
ଫିରଦୋଷିକ ଚିତରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କଲେ ।
ମଧ୍ୟ ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇ
ଅନେକକ୍ଷଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଷା ସମ୍ବନ୍ଧେ ବାଳକ-
ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସୁଦର୍ପ ଗୋଷ୍ଠୀଏ ଉତ୍ସାହଜନକ
ବକ୍ତୃତା କରି ବହୁଥିଲେ କି, ଅଧ୍ୟାପନାକାର୍ଯ୍ୟ
ଶେଷ କରି ଚାଲିଲେ କଲେ ସଦା ପଠାପଠି
ବ୍ୟବସାୟରୁ ବହୁତ ଦେବା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ
ମନୁଷ୍ୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ ନୁହେଁ ସଦାକା ଅମ୍ଭେ
ଅବସର ଅନୁସାରେ ପଢ଼ି ଲିଆପି ଆମର
ଏପରି ପଠାପଠେ ଚୁପ୍ କଲେ ନାହିଁ । ସମୟ-
କ୍ରମକୁ ଅମ୍ଭେ ଇଚ୍ଛାମତ ପଢ଼ି ନ ପାରି ବଡ଼
ଦୁଃଖ ଅଛି । ଅତୁର ମଧ୍ୟ ଏ ପ୍ରଳରେ
ବାଳକା ବିଷାୟ ପ୍ରଥା ଆଦୌ ପ୍ରଚଳିତ ନ
ଥିବାରୁ ବିଶେଷ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଏଥି-
କମିତ୍ତ ସାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କୁ ଅମ୍ଭେମାନେ
ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ ଶେଷଦିନ
ପ୍ରଜାମାନେ ଦଳବଦ୍ଧ ହୋଇ ବଳମାଳୀ ବାବୁ
ମଳଦମା ଇତ୍ୟାଦି ଚାହିଦା ବିଷୟରେ ଦରଖାସ୍ତ୍ର-
ଶୁଳାଦି ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ଓଜର କରିଥିଲେ
କିନ୍ତୁ ସାଦେବ ମହୋଦୟ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଦରଖାସ୍ତ୍ର
କୋମଳ ହାତରେ ଚାହିଦା ଦେଲେ ଯେ; ମା-
ନେଜର ଅପରାଧ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଲଭ ନିମିତ୍ତ ସୁଲଜାରେ
କୃତୀ ନେଇ ଅଛନ୍ତି, ତାଙ୍କର ଯେତେବେଳେ
ଇଚ୍ଛା ହେବ; ତେତେବେଳେ ସେ ଆପଣା
କାର୍ଯ୍ୟର ଭାର ଗ୍ରହଣକରି ପାରିବେ । ଏପରି
ସାଦେବଙ୍କଠାରେ ଆପଣା ଦୁଃଖ ସୁଖ କଣା-
ଇବା ନିମିତ୍ତ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଲୋକ କମିଥିଲେ
କିନ୍ତୁ ସାଦେବ ସେମାନଙ୍କୁ କିଛି ପଚାରିଲେ
ନାହିଁ । ଇତି

ନ ।—
ଭୋଜାନାମ

ବ ନ ବା ଲା

ନାଟକାଭିନୟ ।

ମାହତ୍ୟାସ ବଜାର ବାବୁ କାଲୀପଦ ବନ୍ଦୋ-
ପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ କୋଠା ନିକଟ ବାବୁ ଦାସଧନ ପୋ-
ଷକ କୋଠାଠାରେ ଅଦ୍ୟ ରାତ୍ର ଦୃଶ୍ୟ ସମୟରେ
ଏ ନୁଲନ ଓଡ଼ିଆ ନାଟକର ଅଭିନୟ ହେବ ।
କିମ୍ପା ଟିକଟରେ କେହି ଦେଖି ପାରିବେ ନାହିଁ
ଟିକଟ କଟକପ୍ରଶିଂକମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନସ୍ତରେ ଅଭି
ଅଭିନୟ ଦିନ ଅଭିନୟ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।
ଗୁମ୍ଫାଦାତାମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପୁଞ୍ଜରୁ ଟିକଟ ପଠା
ଯିବ ।

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ୫ ୧
ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ୫ ୦ ୫
ପ୍ରକାଶ ଆଉ କି ଅଭିନୟ ସ୍ଥଳରେ ଗଡ଼
ରା ୧୦ ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟିକଟ ବିକ୍ରୟ ହେବ ;
ଇହି ଉତ୍ସରୁ ବାର ବନ ହେବ । ସଦାସାଧା-
ରଣଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ନିୟମିତ
ସମୟ ପୁଞ୍ଜରୁ ସମସ୍ତେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ ।
୧୫୫ } ଶ୍ରୀ ଯେ ପାଳଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର
୨୦୧୮୮ } ସମାପଦ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅଗାମୀ ମାଝ ମାସ ରା ୧ ରଠାକୁ ବଡ଼ବ ସର୍ବେସ୍ତ୍ରୀ
ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବେ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ କହୁ ମ ଇନର ବୁଦ୍ଧି
ପଦଶୋଭା ନି ବା ଚତପେଟା ଅଧିକ ବିଷାଦାତ୍ର ଶ୍ରୀ ପ୍ରମୁଖ
କରବିବ । ଦୁର୍ଭିପ୍ରାପ୍ତ ସମମାନେ ଏହି ବଦନାଦସ୍ତରେ ୨
ଦୁର୍ଭିପ୍ରାପ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ଓ ଦନା ଦେବନରେ ଅଧ୍ୟୟନ ଭବନ୍ତ ।
ଅଥ ଦେବମାନେ ବୁଦ୍ଧିଭେଦୀ ନୃପତି ସେମାନଙ୍କ ମାସିକ
ଏବ ଟକା ଦେବନ ଦେବର ହେବ । ଏହି ବଦନାଦସ୍ତରେ
ଦୁଇ ବର୍ଷ ଅଧ୍ୟୟନ ହେବନାକୁ ହୁଏ । ୧ ମ ବର୍ଷର ପାଠ
ସମାପନାନ୍ତେ ସେ ପଦସା ହୁଏ ସେହି ପଦସାରେ ସତ୍ୟୋ-
କ୍ଷ୍ମ ୧ ୧୫ ଅର୍ଥାତ୍ ଭେଦୀ ପ୍ରମୁଖ ମାସିକ ବୁଦ୍ଧି ୫ ୫ ୫
ଲେଖିବ ବହୁବାବ । ଚତୁରପ୍ରକା ୨ ସୁ ବର୍ଷ ପଦସାରେ
ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଭାଦ୍ରବେଦ ସାଦେବ ମହୋଦୟ
ସ୍ତ୍ରୀ ଗାଣିଧିକଟ ବିଅଛୁ । ଏହି ବଦନାଦସ୍ତର ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ବା
ଅନୁତୀର୍ଣ୍ଣ ସମମାନେ ବର୍ମ ପ୍ରାପ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ଗ୍ରାସ୍ତ ବେଡ଼ ଅନେ
ବଦନ କର୍ମ ନ ପାରି ରହି ନାପାନ୍ତ । ଏହି ବଦନାଦସ୍ତରେ
ଅଧ୍ୟୟନ ବଦ କର୍ମ ଅନାସ୍ତରେ ଗ୍ରାସ୍ତ ହୁଏ ଅନା ଦେ-
ହେଠାରେ ଏପରି ଦେଶାଦାବ ନାହିଁ । ଇତି ।
ରା ୧୧ ରାସ ବାସବଦୀ S AGEB
ସନ ୧୮୮୨ ମସିହା ୧୫୫ ଚେକମାସରେ ଉତ୍କଳ ଅଧ୍ୟାସ

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିକୋନା ଫେକ୍ସିପିଉଜ୍ ।
ଏହା ନୁରସେପରେ ରୁଇଜାନର ପଦକରେ ଭଲ
ଈଷ୍ଟ କୋର ବନବନ୍ତ । ବରଦାଦାର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ
ଇଉରେପୀୟ ଓ ଦେଶୀୟ ଈଷ୍ଟାନସ୍ତରେ ବନ୍ଧୁ ହୁଅଇ ।
ବରଦା ବୋଧାନକଲ୍ ବାର୍ତ୍ତନର ସୁପରଭେଗେସ୍ ନକ-
ଟରେ ଚଳଇତିତ ପରେ ମିତପାରେ ପଥା;—
ଡାକମାସୁଲ ସହର ୪ ଅଧ୍ୟୟନ ୫୭୩ । ୮ ଅଧ୍ୟୟନ
୫ ୧୧ ନା । ୧୭ ଅଧ୍ୟୟନ ୫ ୨୦ ମୂଲ୍ୟ ନପଦ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ କୃଷିଶିକ୍ଷାସମ୍ପର୍କୀୟ ପ୍ରଥମ ପୁସ୍ତକର
ଯେଉଁ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଯେଉଁ ବିଷୟ ଲେଖି-
ବାକୁ ହେବ ତାହା ଭଲେ ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ।
ସଥା,

ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଗୃଷର ବ୍ୟବହାର ଓ ଇ-
ହିର ଫଳଦାୟକତା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଓ ଏଦେଶର
ବ୍ୟବହାରନିମିତ୍ତ ଯାହା ନିତାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ ଭବି
ଅପେକ୍ଷା ଅତ୍ୟୁ ଫସଲ ଉତ୍ପନ୍ନ କରିବାର ବାସ୍ତ-
ନାୟତା ସମ୍ବନ୍ଧେ ସମ୍ପେଦ ବିବରଣ ଲେଖିବାକୁ
ହେବ, କାରଣ ଅଳ୍ପ କାଳ ସମୟରେ ବାଟଦାଟ
ପୁକ୍ତା ଦୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରଭେଦ ଗ୍ରାମ ରପ୍ତାନ-
ର ପ୍ରଧାନ କେନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟଯୋଗ୍ୟ
ସ୍ଥାନର ଅନୁଗତ ପତ୍ରସ୍ତ୍ରୀରୁ ସେହି ଫସଲ-
ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍କଳର ପ୍ରାପ୍ତିର ନିତାନ୍ତ ସମ୍ପା-
ଦନା ।

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟଟି ଉତ୍କଳାସୁରୁପେ ଲେଖା ପାଇ
ତାହା ତୁମ ପୁସ୍ତାକୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଗୃଷର ଉପକରଣ ।

ସରଗୁରର ଗୃଷର ଯେଉଁ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ବ୍ୟବ-
ହାର ହେଉଥାଏ ତାହା ଯେପରି ଉତ୍କଳ ଦୋଳ
ପାରେ ତାହା ସବୁ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲେଖିବାକୁ
ହେବ ବାସ୍ତାୟ ଦୁଲ ଓ ସେହିପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଗୃଷ ସମ୍ପର୍କୀୟ ବିଦେଶୀୟ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର କି ଯାହା
ପାଠକେ ରୁଚି ପାରିବେ ନାହିଁ ସେହି ସବୁ
ବିଷୟରେ ପଦେସ୍ତକା ଲେଖିବାର ପ୍ରୟୋ-
ଜନ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ଅସ୍ତ୍ର ସବୁ ଏହି
ପ୍ରଦେଶରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଅଛୁ ତାହା ସବୁ
ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିଲାର ବ୍ୟବହୃତ ଅସ୍ତ୍ର
ସଙ୍ଗେ ତୁଳନା କରି ପ୍ରଭେଦର ଉତ୍କଳଦା
ଦେଖାଇବାକୁ ହେବ ।

ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ମୃତ୍ତିକାର ପ୍ରକୃତି ଓ ଶ୍ରେ-
ଣୀବନ୍ଧନ ଓ ପ୍ରସୂତ ଓ ଚାହିଁର ଉତ୍କଳସାଧନ
ଏବଂ ଉପରସ୍ତ୍ର ମୃତ୍ତିକା ଓ ଭଲାର ଜାବନ
ଉପରେ ନିମ୍ନସ୍ତ୍ର ମୃତ୍ତିକାର ଯେଉଁ ବଳ ଏହି
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ପେଦ ବିବରଣ ଲେଖିବାକୁ ହେବ
ଏବଂ ଗୃଷ ଜମିର ପ୍ରକୃତ ବିଭାଗ ଓ ମୃତ୍ତିକା ଓ
ସ୍ଥାନ ଓ ଜଳସେଚନ ଓ ଭୂମିର ଚତୁର୍ଥ କରିବା

ଓ ହତ ବାଜବା ଓ ପାଣିନିତ୍ୟିବା ଦୁଷ୍ଟିରେ
 ଯେଉଁଠି ଫସଲ ଉପଯୋଗୀ ଦୋଳ ପାରେ
 ତାହା ଲେଖିବକୁ ଦେବ, ମଧ୍ୟ ନାଳଜଳ କମ୍ପା
 ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ମତାଉବା ଜଳ ସାହାଯ୍ୟରେ
 ଫସଲ ସବୁ ବସର ଶୀଘ୍ର ବୁଣା ଯାଇ ପାରିବ ବ
 ଯେପରି ଦୋଳ ଦୁଷ୍ଟି ସମୟରେ ଭଲ ଗଛ
 ସବୁ କଳଙ୍କୁ ଦୋଳ ନ ପାରିବ ଏହା ସବୁ ଦେ-
 ଶାଇବାକୁ ଦେବ । ପ୍ରକୃତ ବଦନ ବୃଦ୍ଧିକାର ଓ
 ଭଲ ରୁଖାଇବାର ଏହି ଦୁଷ୍ଟିକର ଶୁଣ ଭୁଲକା
 କରବାକୁ ଦେବ ।

ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ନାନାବିଧ ସାର ଓ ଭୂର ପ୍ରକୃତି ଓ ଶୁଣ
 ଏବଂ ପ୍ରୟୋଗର କଥା ।

ବାଲୁକାମୟ, ଅର୍ଥାତ୍ କଳୁମାନଙ୍କ ମଳ
 ମଂସ ଓ ମସୃକ ଓ ଚରଣ, କେଶ, ଶୁଳ, ପକ୍ଷ,
 ବାତଶୁଣ୍ଠିପ୍ରଭୃତ ।

ଭୂରଦସାର ଅର୍ଥାତ୍ ଦଳ ଦୋଳ ଶୁଣି
 ସତ୍ତା ସାଦସ୍ତବା ଶାକଶକଳ ଓ ଘାସପ୍ରଭୃତି ଓ
 ଜଳଜାତ ଦଳପ୍ରଭୃତି, ପିତ୍ତସ୍ତା, ପତ୍ତ ଓ ଶସ୍ୟର
 ମୂଳପ୍ରଭୃତି ।

ପିତ୍ତକସାର, ଅର୍ଥାତ୍ ଗତସ୍ତା ବା ନଦୀର
 ପକ୍ଷ, ସାମୁଦ୍ର ପକ୍ଷପ୍ରଭୃତି ।

ଉପରେକ୍ତ ସାର ଇତ୍ୟା ଶକ୍ତି ଓ ଭୂର ଓ
 ପଥର ଓ କାଦୁଅ ଓ ପଟ୍ଟ ଏକା ସବୁ ସାର
 ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗ କରବାକୁ ଦେବ ଏବଂ କେଉଁ
 ସମୟରେ ଓ କେଉଁ ନିୟମରେ ଓ କେଉଁ ପ-
 ଛାମଣରେ ଓ ବସର ସାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କର
 ପ୍ରୟୋଗ କରବାକୁ ଦେବ ତାହାସୁଦ୍ଧା ଲେଖି-
 ବାକୁ ଦେବ ।

ଉପରେକ୍ତ ସାର ବସବୁ ସକଳ ଭୂପଲକ୍ଷରେ
 ସାଧାରଣ ବିକରଣ ଲେଖିଲ ଭୂରରେ ବର୍ତ୍ତି-
 ମାନରେ ଯେଉଁ ସାରର ବ୍ୟବହାର ଦେଉଅଛ
 ତହିଁର ବିକରଣ ଓ ତାହା ବସର ଆଦୂର ଭୂ-
 ମରୁପେ ସମସ୍ତ ଦୋଳ ବ୍ୟବହୃତ ଦୋଳପାରିବ
 ତାହା ଲେଖିବାକୁ ଦେବ । ମଧ୍ୟ ଅଳ୍ପ କେଉଁ
 ପଦାର୍ଥ ସବୁ ସ୍ଥାନବିଶେଷରେ ମିଳି ସାରସ୍ତ-
 ରୁପେ ବ୍ୟବହୃତ ଦୋଳ ପାରିବ ତାହା
 ସବୁ ବ୍ୟବହାର କରବାକୁ ନିୟମ ଏହା ବସ-
 ଯୁକ୍ତେ ବହୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରବାକୁ ଦେବ ।

ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଫସଲର ବୃଦ୍ଧି ।

ଦେଶର ଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଯେଉଁ ଶସ୍ୟ
 ସବୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଅଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଫସଲ ପକ୍ଷରେ
 କେଉଁଠି ମୂର୍ତ୍ତକା ଉତ୍ତମରୂପେ ଉପଯୋଗୀ ଅଟଇ
 ଓ କାହିଁକି ।

କେଉଁଠି ଫସଲ ବ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁଠି ଫ-
 ସଲର ବୃଦ୍ଧି ଦେଉ ନାହିଁ ସେହୁ ଫସଲର ବୃଦ୍ଧି
 ଉତ୍ତମରୂପେ କେଉଁଠାରେ ଦୋଳ ପାରେ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଚଳିତ ବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରାଣଲୀ ଓ ଭୂର
 ବ ବ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅବଶ୍ୟକ ଓ ବୃଦ୍ଧିମାନଙ୍କର
 ସୁଦ୍ଧା ସଙ୍ଗେ ଦୁଷ୍ଟିରେ ତାହା ବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୋ-
 ଲ ପାରେ ।

ଧାନ୍ୟାଦି ଖାଦ୍ୟ ଫସଲ ।—ଧାନ, ଗହମ,
 ମଅ, ଓଟନାମକ ଶସ୍ୟ (ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ ପ୍ରକାର
 ଇଂଲଣ୍ଡୀୟ ମଅ), ମଟ୍ଟା ଓ ବାଜେଗ, ଭିନ୍ନ
 ପ୍ରକାର ତାଳ ଫସଲପ୍ରଭୃତି । ଓଡ଼ିଶ୍ୟର ପ୍ରଧାନ
 ଶସ୍ୟସବୁପ୍ରାୟେ ଧାନ୍ୟ ଫସଲର ବୃଦ୍ଧି ଅର୍ଥାତ୍ ବିଅ-
 ଲୀ, ଶାରଦ ଓ ଦାଲୁଅ ଏହି ଭଳି ଫସଲର
 ବୃଦ୍ଧିବସୟକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବରଣ ପୃଥକ୍ କର
 ଲେଖିବାକୁ ଦେବ ।

ପନିଅଣ୍ଡ ପ୍ରଭୃତି ଫସଲ ।—ବାଜଗଣ,
 କଦଳୀ, ଦେଶୀଅଳୁ, ପଟୋଳ, ସାରୁ,ଗୋଲ-
 ଅଳୁ, ମୁଦା, ସାଲଗମ, ଗାକର, ବିଟ, ଦଳଦା,
 ପିଆଜ, ଲତୁ, କଣ୍ଡାଉ, କାଲୁଡ଼ା, ଫୁଟୀ, ବେଗ,
 ଆଗରୁଟି, ଅଦା, ଅଖୁ, ଲଙ୍କାକରତ, ପାନ, ଧୂ-
 ଅଁ ପକ୍ଷ ପ୍ରଭୃତି ।

ପୈଳକ ଫସଲ ।—ସୋରଷ, ସୁଗି, ଯେଶି
 ଗକପ୍ରଭୃତି ଫସଲର ବୃଦ୍ଧି ବିବରଣ ।

ଘୋଟ ଫସଲ ।—କପା, ନଳୀତା, ଇଣ୍ଡିଗ, ଧନି
 ଧନିପ୍ରଭୃତି ଫସଲର ବୃଦ୍ଧି ବିବରଣ ।

ରଙ୍ଗ ସଦାସେ ଯେଉଁଠି ଫସଲ କର
 ଯାଏ ।—ଅହୁ, ଭୃସମ, ଗଜପ୍ରଭୃତି ଫସଲର
 ବୃଦ୍ଧି ବିବରଣ ।

ପଶୁମାନଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ଘାସପ୍ରଭୃତିର ଫସଲର
 ବୃଦ୍ଧି ବିବରଣ ।

ଜାଳବା କାଷ୍ଠାଦି ଫସଲର ବୃଦ୍ଧି ବିବରଣ ।

ଫଳ ବୃକ୍ଷାଦିର ବୃଦ୍ଧି ।—ନଡ଼ା, ଅମ୍ବ, ଶ-
 ଶସପ୍ରଭୃତି ।

ସୁଦ୍ଧା ପୀଠ ଦେଖିବା ସଦାଗେ ଏଠାରେ
 ଗୋଟିଏ ନନ୍ଦା ଦେବାକୁ ଦେବ ଯେ ଭୂରେ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଫସଲର ବୃଦ୍ଧିକା ଓ ବାହୁକାର ସମୟ
 ସନ୍ଦେହରେ ଦେଖାଇବାକୁ ଦେବ ।

ଶସ୍ତ୍ର ଅଧ୍ୟାୟ ।

ବଦନକୁ ମନୋମାତ ଓ ରକ୍ଷାକରତା ଓ ଶସ୍ୟ
 କ୍ଷେତରେ ଥିବା ସମୟରେ ଅଥବା ତାହା ଅମା-
 ରରେ ଥିବା ସମୟରେ ଯୋକ ଲାଗିଲେ ସେହି
 ଯୋକ କେଉଁ ଉତ୍ତମ ଉପାୟଦ୍ୱାରା ନଷ୍ଟ
 ଦୋଳ ପାରିବ ଏହି ସବୁ ବସୟ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ-
 ରେ ଲେଖିବାକୁ ଦେବ ।

ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଫସଲମାନଙ୍କର ପରବର୍ତ୍ତନ ।—ଭବ୍ ଅକୃତି
 ଓ ଗୋଷକ ଶକ୍ତିବିଶିଷ୍ଟ ବୃକ୍ଷସବୁ ବସର ଓ କେ-
 ତେଠା ଅଂଶରେ ମୂଳକର ଶକ୍ତି ଦ୍ରାସ କରଣ
 ଓ ଏକ ଶସ୍ୟ ପରେ ଅନ୍ୟ ଶସ୍ୟ ବସନଦ୍ୱାରା
 କେଉଁ ଉତ୍ତମ ଉପାୟରେ ସେହି ମୂଳକାର
 ଶକ୍ତି ଦ୍ରାସ ନିବାରଣ ଦୋଳ ପାରିବ ଏହା
 ବସୟ ସବୁ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲେଖିବାକୁ ଦେବ ।

ଅଷ୍ଟମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ବୃଦ୍ଧିକାର୍ଯ୍ୟର ଉପଯୋଗୀ ମୟ ।—ଅର୍ଥାତ୍
 ଦଳଦ ଓ ମହୁଁ ଶୀ ଏହମାନଙ୍କର ଭିନ୍ନ ଜାତି
 ଓ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତମ ଶୁଣ ଓ ଦୋଳାଦି
 ରକ୍ଷଣ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଅପକୃଷ୍ଟକାର କରଣ
 ଓ କେଉଁ ଉତ୍ତମ ଉପାୟଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ
 ବ୍ୟଂର ଉନ୍ନତ ଦୋଳ ପାରିବ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ
 ଉତ୍ତମ ଅଦାରୁ ବଥ ସାଧ ପାରିବ ଏବଂ ଉତ୍ତ-
 ମସ୍ଥାନରେ ଲଘାପାତ ପାରିବ ଏହା ବସୟ
 ସବୁ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲେଖିବାକୁ ଦେବ ।

ବେଗ ସମୟରେ ହୁଆଜଳ ଓ ଚିତ୍ରୋର
 ଚିତ୍ତମ ।—ଫାଟ୍ଟି ବେଗର ଚିତ୍ରୋରକରେ
 କୁମିଳ ସାଦେବକ ଚିତ୍ତମ ଓ ପଶୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ-
 ରେ ଚିତ୍ତମ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ
 ପୃଥକ୍ କର ଭିତ୍ତିକାର ଉପକାରଣ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି
 ରଖି ବିଶେଷରୂପେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କର ଲେଖିବାକୁ
 ଦେବ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୭ ବ }
୧୨ ଖ୍ୟା }

ତା ୧୧ ଚନ୍ଦ୍ର ମାସେ ଉଦ୍‌ଘାଟନ ସନ ୧୯୮୬ ମସିହା । ମା । ପାଲଟୁନ ବ ୨ ୯ ସନ ୧୯୮୧ ସାଲ ପତ୍ରିକାର

{ ଅଗ୍ନିମ ବାଣିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୯
{ ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ଟ ୭୯
{ ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ଟ ୧୫୦

ସ୍ୱର ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କର ଦାବି ଭୁବନେଶ୍ୱର ମୁଖ୍ୟମା
ସି, ଅଇ, ଇ ବଙ୍ଗାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର
ଜଣେ ସଭ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଭୁବନେଶ୍ୱର
ଦାବି ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗରେ ଶ୍ରୀ ଯୋଗ୍ୟତା ସହଜ
କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଏପ୍ରକାର ସମ୍ମାନର ଯୋଗ୍ୟ
ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

କଟକ ଶାସନାଦାଲର ପ୍ରଜାମାନେ ପୁନଃବାର
ଯାଗ୍ରତ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ । ଗତ ମଙ୍ଗଳ-
ଦାର ପ୍ରାୟ ଏକପାଠ ପ୍ରକା ନୂତନ ବନୋ-
ବସ୍ତୁ ବରୁବରେ ଶାସ୍ତ୍ର କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କ-
ଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଦରଖାସ୍ତ ଦେଇ
ଥିଲେ । ସାହେବ ସେମାନଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧା
ଶୁଣିବେ ବୋଲି ଚାହୁଁଥିଲେ । କମିଶ୍ନର ସା-
ହେବ ଯେବେ ଶାସନାଦାଲ ବନୋବସ୍ତୁର
ସକଳ ଦୋଷ ବ୍ୟସନ ବଦେତନା କରି
ଦେବେ ପ୍ରକାଶର ଦୁଃଖ ପିବ ନୋହଲେ ଅଜ୍ଞ
ପ୍ରକାଶ ଦୁଇଟା ମିଠା କହୁ ଚାହୁଁଲେ କହି
ଦେବ ନାହିଁ ।

ଅଉ ଜଣେ ପତ୍ରପ୍ରେସର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ
ଗତ ପତ୍ରବାର ନାଟକାକାଶୟ ପ୍ରକାରେ ଦାବି
ସମାପ୍ତନର ବରୁ ପୁଲିସ ଲେଖକଙ୍କୁ ଶାନ୍ତି-
ରକ୍ଷା ବିଷୟରେ ଏକ ଅନୁରୋଧ ବ୍ୟକ୍ତିକ
ମଧ୍ୟରେ ଦାବି କାଳପତ ବାଳୟା ଅପରାଧ ଶୁରୁ
ମଜଲିସର ଦୁବଦାବି ଯୋଗାଣବାରେ ବିସ୍ତର

ସାଦାସ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଅଉ ଦୁଇଜଣ ଶିକ୍ଷିତ
ନବ୍ୟସଭ୍ୟ ସ୍ୱରାଜ୍ୟବଳର ଭକ୍ତିଭାବରେ ଜ୍ଞାନ-
ଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ମଜଲିସରେ ଓ ଜଣେ ପର୍ଦା
ଇତରେ ସଦ୍ୟମଣ୍ଡଳୀକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକାସ୍ତି କରି
କରିଥିଲେ । ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ଅଭିନୟର
ମାନେଜର ମଦାଶୟ ଏମାନଙ୍କୁ ସୁଲିସ ହସ୍ତରେ
ଅର୍ପଣ କଲେ ନାହିଁ ତାହା ଦେଲେ ଏମାନ-
ଙ୍କର ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରଜାକାର ହୋଇଥାନ୍ତା ।

କଟକ ଶ୍ରେଣୀକରଣ କଲେଜ ସଙ୍ଗରେ
ଗୋଟିଏ ଶ୍ରଦ୍ଧ ନିବାସ ଅବଧି ପ୍ରାପିତ ହୋଇ
ନ ଥିବାରୁ ଜଣେ ପତ୍ରପ୍ରେସର ବଡ଼ ଦୁଃଖ
ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଏହା ଗୋଟି-
ମାୟ ବିଷୟ ଅଟଇ । ଗୋଟିଏ ଶ୍ରଦ୍ଧ ନିବାସ
ଏଠାରେ ପ୍ରାପିତ ହେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଏକ ସମ-
ୟରେ ହୋଇଥିବାର ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣିଥିଲୁ
ମାତ୍ର ତହିଁର ଅଉ ବିଷୟ କୁଣ୍ଡଳ ଜଣା ନାହିଁ ।
ପତ୍ରପ୍ରେସର ବୋଲନ୍ତି ଯେ ମଧୁରଭଞ୍ଜର ମଦା-
ସକା ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତ ଦଣ୍ଡକାର ଟଙ୍କା
ଦେବା କାରଣ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିଲେ ବୋଧ
ହୁଅଇ ସେହି ଅପେକ୍ଷାରେ କଲେଜର ନିର୍ଦ୍ଦା-
ମାନେ ଭୁଲ ହୋଇ ବସି ଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ
ଅପା କଲୁ କଲେଜର ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ ସାହେବ ଏ
ଅବଶ୍ୟକୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅବହେଳା କରିବେ
ନାହିଁ ।

ହିନ୍ଦୁପେଟ୍ର ଅଟ ଇମଲୁକରୁ ସଦାଦ ପାଇ-
ଅଛନ୍ତି କ ମାଜନମୁଠା ଶାସନାଦାଲର ପ୍ରଜା-
ମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ନାମରେ ମୋକଦମା
କରି ହାରିଯିବାରୁ ଅସଦାୟ ହୋଇ ମାନବର
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲକ୍ଷ ସାହେବ ମେଦନାପୁରକୁ ବିରାଜ-
ମାନ ହେବା କାଳରେ ତାହାଙ୍କ ନିକଟରେ
ଅପଣା ଦୁଃଖ ଜଣାଇଲେ ଏକ ମାନବର
ସାହେବ ତାହାଙ୍କ ଉପରେ ଦୟାକରି ସନ ୧୬-
୮୭ ସାଲର ସମ୍ବଦାୟ ଏକ ସନ ୧୯୮୮ ସାଲ-
ର ପ୍ରଥମ ସେମାହିର ଖଜଣା ଖମା ଦେଇ
ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ସଦସ୍ୟ ଅସଦାୟ ପ୍ରକାଶର
ବଡ଼ ଉପକାର ହୋଇଅଛି । ଏଠା ଶାସନାଦା-
ଲର ପ୍ରକାଶ କଷ୍ଟ ବେବନ ପ୍ରାମାୟ ହାତମଜ
ସଦାକରୁ ଅଭାବରେ ମୋତନ ହେଉ ନାହିଁ
ନୋହିଲେ ସର ଅସଲ ଇତନକର ଏ ବିଷୟ-
ରେ ସବୁଜରେ ଦୟାର ଚିତ୍ର ଦେଖାଯାଏ ।

ବିଲର ଏକପାଠ ସଦାଦରୁ ଜଣାଯାଏ
ଯେ ଅଗାମୀ ମାସରେ ଯେଉଁ ବଜେଟ ବାହା-
ରକ ଚହିରେ ଲାଭବର୍ଷର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର
ଅସୁରୁ ବ୍ୟୟ ନିବ୍ୟାହ ଉତ୍ତରୁ ଶୁଭକୋଷି
ଟଙ୍କା ଉତ୍ତରୁ ରହିବ । ଚାରିକୋଟି ଟଙ୍କା ବହ-
ପତ୍ତିବା ବଡ଼ ସୁଖର ବସୟ ଅଟଇ ମାତ୍ର ଏବେ
ଲଭ ହେବା ପ୍ରକେ ଲାଭବର୍ଷର ପ୍ରକାମାନେ
କୌଣସି ଉପକାର ପାଇବାର ଅବଧି କଥୁକ
ହୋଇ ନାହିଁ । ବେବନ ବିଲର ଲୁଗା

ବେପାରକ ଉପକାର ନିମିତ୍ତ କପା ମସୃଲ ଉଠି ଯିବାର ଏକପ୍ରକାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦୋଇଅଛି । ଆମ୍ଭେମାନେ ମହାମାନ୍ୟ ପ୍ରଭୁନିଧି ସାହେବ ଏକ ଶୁକ୍ରସ୍ତମ୍ଭ ମହିଳାକୁ ଦୂରରୂପେ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ ଓ ଗୁଳୁସ୍ତର ଏମନ୍ତ ସ୍ତମ୍ଭର ଅବସ୍ଥା ସମୟରେ ଉତ୍କଳବାସିଙ୍କର କେତେକ ଉତ୍ତମା କରବା ପକ୍ଷରେ ବହୁତ ବନୋକସୁ କରନ୍ତୁ । ଲାଭସେନୁ ଟାକ୍ସ ଅନାୟାସରେ ଉଠିଯାଇ ପାରେ ଏବଂ ସକାମ୍ପେ ତାହା କରବା ଉଚିତ । ଏ ଟାକ୍ସଦ୍ୱାରା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଲାଭ ଅଧିକ ନାହିଁ ମାତ୍ର ପ୍ରଜାଙ୍କର କଷ୍ଟର ସୀମା ନାହିଁ ।

ପ୍ରୟାଗର କୁମ୍ଭ ମେଳାରେ ଯାତ୍ରିକ ସଖ୍ୟା ୨୦ ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ବସ୍ତୁରକ୍ତନତା ହେତୁ ଓଲଟିଠା ରେଗ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନଗରପାଳ ବ୍ୟାପି ଗଲା । ଛେତେବେଳେ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ହାତମମାନେ ଯାତ୍ରିକୁ ବାହୁଡ଼ାଇବା କାରଣ କଠିନ ନିୟମ ଏବଂ ଅଭ୍ୟାଗର ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଅନେକ ସାଧୁ ମେଳାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଏବଂ ଏକମାତ୍ର ଗର୍ଭ ସ୍ଥାନରେ ବାସ କଲେ ଗର୍ଭର ଫଳ ଲଭ ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ସାଧୁମାନେ ଶାସ୍ତ୍ର ବାହୁଡ଼ି ଯିବାକୁ ସ୍ୱୀକୃତ ହେଲେ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ବୈଷ୍ଣବ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଜଣେ ମଦକୁଳୁ ପୁଲିସ ବେଦାଦାରର ଧନକ ଦେଖାଇଲେ ମାତ୍ର ତଥାତ ସେ ସମ୍ମତ ନ ହୋଇ ବରଂ ନଦୀରେ ବୁଡ଼ି ମରାବାର ସଙ୍କଳ୍ପ କଲା । ଏଥିରେ ତାହାର ଦୁବ୍ୟାଧ ସମସ୍ତ ଲୁଟାଇ ଦୟାଯାଇ ତାହାର ଶରୀର ପ୍ରତି ଅନୁଷ୍ଠ କରା ବାକୁ ଆରମ୍ଭ ହେବାରୁ ସେ ଅଗତ୍ୟା ଅପଣା ବିଷମାନଙ୍କୁ ବାହୁଡ଼ି ଯିବାକୁ ଅନୁମତ ହେଲା । ଅତୁର ନଗରବାସିମାନଙ୍କୁ ମୁନାଦଦ୍ୱାରା ଜଣାଇ ଦୟାଯାଇ ଅଛି ଓ ଯାତ୍ରିକୁ କେତେ ରଖି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ପ୍ରତି ଅଭ୍ୟାଗର ସ୍ତମ୍ଭର ଜ୍ଞାନ କରୁଁ ଏବଂ ଭରସା କରୁଁ ଯେ ଏଥିର ଯଥାର୍ଥ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେବ । ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ହାତମମାନଙ୍କର ପୂର୍ବରୁ ସାବଧାନ ହୋଇ ଯାତ୍ରିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା ପ୍ରତି ବହୁତ ଉଦ୍ୟାନ କରବାର ଉଚିତ ଥିଲା । ତାହା ନ କର ଲୋକଙ୍କ ଧର୍ମ ରକ୍ଷାରେ ବ୍ୟାପାର କରାଇବା ଅନୁଷ୍ଠ ଅନାୟାସ ହୋଇଅଛି ।

—୦*୦—

ଦେଶୀୟ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂଗୋଧନ ନିମିତ୍ତ ଅତି ଗୋଟିଏ ସମୁଦାୟର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଲିଖିବୁ-

ଗଜେଟରେ ବାହାର ଅଛି । ପ୍ରଧାନ ସଂଗୋଧନର ବସ୍ତୁ ଏହିପ୍ରକାର ଅଭିନୀତସାହେ ସରକାରୀ ଗୁରୁମାନଙ୍କର ବେତନର ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ସେମାନଙ୍କ ଦେଶ ପରିଶୋଧ କାରଣ ଅଦାଲତରୁ କୋରକ ହୋଇ ପାରିବ ବନ୍ତୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦୋଇଅଛି ଓ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ବେତନ ଟ ୧୨୩୩ ବ୍ୟା ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ନ୍ୟୁନ ଅଟଇ ସେମାନଙ୍କ ବେତନର କୌଣସି ଅଂଶ କୋରକ ଦେବ ନାହିଁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଅଧିକ ଦେଲେ ଅଧିକ କୋରକ ହୋଇ ପାରିବ । ସାମାନ୍ୟ ବେତନର କର୍ମଗୁଣକ ଉପକାର ହେତୁ ଏ ନିୟମ ହୋଇ ଥିବାର ଜଣାଯାଏ ମାତ୍ର ଯେ ପୁଲେ ଟ ୧୨ କାର ଗୁରୁରୁକୁ ଶୁଭ ଦୟା ଗଲା ସେ ପୁଲେ ଟ ୧୪ କାର ଗୁରୁରୁଠାରୁ ଟ ୨ କା କାଃନେବା ସଙ୍ଗତ ହେବ ନାହିଁ । ଯେବେ ଟ ୧୨ କା ନ୍ୟୁନରେ କାହାର ସଂସାର ନିବାଦ ହେବା କଠିନ ହୋଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପୁର କର ଅଛନ୍ତି ତେବେ ସେହି ଟକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମାଦେବାର ଉଚିତ ଅର୍ଥାତ୍ ସଂଗୋଧନଟି ଏ ପ୍ରକାର ହେବାର ଉଚିତ ଓ ଯେଉଁଠାରେ ବେତନର ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ କୋରକ ଦେଲେ ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ଟ ୧୨ କାର ନ୍ୟୁନ ହେବ ସେଠାରେ କର୍ମଗୁଣକୁ ଟ ୧୨୩୩ ହେଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ଯାହା ରହିବ ତେତଦ ମାତ୍ର କୋରକ ଓ କର୍ତ୍ତନ ହେବ । ଅପର ଗୋଟିଏ ସଂଗୋଧନ ଏହିପ୍ରକାର ସଦାକର୍ତ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ପକ୍ଷରେ ଯେ ସବୁ ବ୍ୟୟ ଅଛି ତାହା ଧର୍ମାର୍ଥ ସମ୍ପତ୍ତି ପକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ହେବ ।

ଉତ୍କଳଶିଖାର ପ୍ରକାଶକର ।

ଓଷା କରଗର ଗତ ବାର୍ଷିକ ବିଜ୍ଞାପନ ଉପରେ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲେଟ ସାହେବଙ୍କ ମନୁବ୍ୟ ଅନୁଦିନ ହେଲା ବାହାରଅଛି । ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଗଜବର୍ଷ ସକ୍ଷମତା ୧୮୮୬-୮୭ ଶିଳା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ୁଥିଲେ ଏବଂ ଏଥି- ମଧ୍ୟରେ ୮୧୦୧୦୧ ପୁରୁଷ ଶିଳା ଅଟନ୍ତି । ବଙ୍ଗଳାର ଗଜ ଲେକସଂଖ୍ୟା ଅନୁସାରେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ିବା ଉପଯୁକ୍ତ ବୟସର ଶିଳାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୧୧ ଲକ୍ଷ ଅଟଇ ସୁତରାଂ ଏକ ଶସ୍ତ୍ରାଂଶ ବାକର ଶିଳାଲଘୁ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥି- ରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ନିତିବ୍ୟୟ ଟ ୨୦୨୧୨୧୧୧ ପଡ଼ୁଅଛି ଏବଂ ବଙ୍ଗଳା ପ୍ରଦେଶର ମୋଟ ଅର୍ଥ ପ୍ରାୟ ୧୯ କୋଟି ହେଉ ଥିବାରୁ ଗଜବର୍ଷ ଟକା- ପ୍ରତି ଦୂରଦୂର ୨୫ ପାଉଁଶ ଏବଂ ଲେକସଂଖ୍ୟା

ଦୁଗ୍ଧରେ ଜଣପ୍ରତି ଦୁଇପଇସା ପଡ଼ୁଅଛି । ବିଷୟଦ୍ୱାରା ଏକ ସାହାଯ୍ୟକୁଳ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିପ ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚା ମିଶାଇଲେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୪୫,୮-୨,୦୦୦ କା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କେବଳ ଶରକର ଟ ୪୦୦ କା ନିଜଦ୍ୱାରା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଅବଶିଷ୍ଟ ଟକା ଦେବା ପ୍ରତି ବେତନ, ପକ୍ଷାଣୀ ଯାଏ ପ୍ରଭୃତି ନାନାପ୍ର- କାରେ ଲେକନଠାରୁ ଅଦାୟ ହୋଇଅଛି ସୁତରାଂ ଏକା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ବ୍ୟୟରେ ବଙ୍ଗ- ବାସିମାନେ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରୁଅଛନ୍ତି ଏମନ୍ତ ବୋଲିବା ନିତାନ୍ତ ଅଲୀକ ଅଟଇ ।

ଉତ୍କଳଶିଖା ସମ୍ପର୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ସାହେବ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ଓ କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା ପରକର ୨୧ ଲେଖାଏ ବୁକି ହୋଇଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଗଜବର୍ଷ କଲେକ୍ଟ ଶ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା ୨୫୨୭ ଜଣ ଏବଂ ତହିଁ ପୂର୍ବବର୍ଷ ୨୦୮୦ ଜଣ ଥିଲା । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଅଧୀନରେ ୩ ପ୍ରକାର କଲେକ୍ଟ ଅଛି ଯଥା;—ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟକୁଳ ଏବଂ ବିନା ସାହାଯ୍ୟ । ଏଥିରୁ ବିନା ସାହାଯ୍ୟ କଲେ- କରେ ସକାମେଣ୍ଟା ଅଧିକ ବୁକି ଦେଖାଯାଏ । ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲେଟସାହେବ ଗଜ ଗୁରୁବର୍ଷର ଖର୍ଚ୍ଚ ତୁଲନା କରି ସିକାନ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଓ କଲେକ୍ଟ ଶିକ୍ଷାରେ ବିଶେଷ ଉଦ୍ୟାୟଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତି ଟକାର ବ୍ୟୟ ଅପେକ୍ଷା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ବ୍ୟୟ ଅଧିକ ବୁକି ହେଉଅଛି । ଉତ୍କଳଶିଖାର ପ୍ରୟୋ- ଜନ ବୁକି ସଙ୍ଗେ ଅଧିକା ଅଧାପତ ନିୟୁତ୍ତ କରବାର ଅବଶ୍ୟକତା ଏତେ ବୁକି ହେଉ- ଅଛି ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ତହିଁର ବ୍ୟୟ ଯୋ- ଗାଇବା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ ହେଉଅଛି ଅତଏବ ଏଣିକି କଲେକ୍ଟର ବିଷୟକ ନିମିତ୍ତ ଯେତେ ଅଧିକା ବ୍ୟୟ ପ୍ରୟୋଜନ ଦେବ ତାହା ସ୍ୱୟଂ ଶ୍ରୀମାନେ ଦେବେ ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲେଟସାହେବ ମୋଗସର କ- ଲେକମାନଙ୍କରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦେଇ ବୁକି କର- ବାର ଅଛି ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏହି ବେତନ ବୁକିର ଅଜ୍ଞ ଉତ୍କଳଶିଖା ପ୍ରତି ନିଷ୍ପତ୍ତି ମାରକ ଅଟଇ ସନେଦ ନାହିଁ । ସର ଅପଣା କଠିକ ସାହେବ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରକାଶ ବୋଲି ଆମ୍ଭେମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଁ ମାତ୍ର ତାହାକର ଏପ୍ରକାର ବ- ଗୁରୁ ଦେଲ ବଡ଼ ଅପର୍ଯ୍ୟାୟ ବିଷୟ ଅଟଇ । ତେବେ ଓ ସେ ଉତ୍କଳଶିଖାକୁ ଦାଢ଼ରେ ନ ମାର

ଭାବରେ ମାରିବାକୁ ଉପାୟ କରୁଥିଲୁ ନୋ-
ହୁଲେ ସେ ଅବଶ୍ୟ ମୋଫସଲର ଅବସ୍ଥାପ୍ରତି
ଅରେ ଲକ୍ଷ କରୁଥାନ୍ତେ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଜାଣି
ସେ ରେବନ୍ୟା କଲେଜ ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଗଣି
ସ୍କୁଲର ଶ୍ରେଣୀବନ୍ଧ୍ୟା ଅଧିକ ନ ଦେବାର ଗୋ-
ଟିଏ ପ୍ରଧାନ କାରଣ ଶୁଦ୍ଧବେତନର ଉଚ୍ଚ
ଭାବୁ ଅଟେ । ଏଠାରେ ବଡ଼ଲେକକ ସଂଖ୍ୟା
ଅଧ୍ୟାୟ ଉତ୍ତୀ ଏବଂ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଲେକ ବ ସେ-
ଉଁମାନେ ଜାଣି ଲାଭ ଅପାରେ ଅପଣା
ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଦିଅନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର
ଅବସ୍ଥାକୁ ଏଠା ଶୁଦ୍ଧବେତନ ବଳାଇଅଛି ।
ଏଥି ଉପରେ ଆଉ ବୃଦ୍ଧି କରିବା କଲେଜ
ଭାବଦେବା ସଙ୍ଗେ ଭୁଲ୍ୟ ଅଟେ । ବରଂ
ଅମ୍ଭେମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଦରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ
କ ଓଡ଼ିଶା ପର ପରରେ ପଡ଼ିଥିବା ପ୍ରବେଶକୁ
ବଙ୍ଗଳାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ସଙ୍ଗେ ସମକକ୍ଷ
କରିବା କାରଣ ବିଚ୍ଛିନ୍ନକାଳ ନିମିତ୍ତ ଏଠା କଲେ-
ଜର ଶୁଦ୍ଧବେତନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାହାଅଛି ତହିଁରୁ
ଉତ୍ତୀ କରନ୍ତୁ ସେ ତଦ୍‌ବଦ୍ଧ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷାର ବିପୁଳ
ଦେବ । ଏଠାରେ ବେତନ ବୃଦ୍ଧି କରିବା
କୌଣସିରୂପେ ଉଚ୍ଚତ ନୁହେଁ ।

ଉତ୍କଳ ନାଟକାଳୟ ।

ଉତ୍କଳ ନାଟକାଳୟ ।
ଉତ୍କଳ ନାଟକାଳୟର ଅନୁକୂଳ
ହୋଇଥିବାର ପାଠକମାନେ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି ।
ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ସାହ ଓ ଶ୍ରମ ଦେଖି ଅମ୍ଭେ-
ମାନେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲୁ ଓ ସୁନଃ ଅଭିନୟ
ଦେଖିବାର ଆଶା କରୁଥିଲୁ । ଏଥିରେ କେତେ
ଅସୁବିଧା ଓ ଅର୍ଥକଷ୍ଟା ଘଟୁଥିଲେ ହେଁ ସେ
ସୁବିଧାମାନେ ନିରୁପାଦ ହେଲେ ନାହିଁ ଓ
ନାଟକାଳୟ ନାଟକର ରଚକ ବାବୁ ସମ-
ଶଙ୍କର ସାଧୁ ବନବାଳା ନାମଧେୟରେ ଖଣ୍ଡିଏ
ଉତ୍କଳ ନାଟକ ରଚନା କରନ୍ତେ, ସେମାନେ
ତହିଁରୁ ଅଭିନୟର ତେପ୍ପା କଲେ । ଏ ଅଭି-
ନୟ ଗଣ ସମକାର ହୋଇଥିଲ ଓ ଏକ-
ଟିଅ ଓ ଅଠଅଣିଆ ଟିକଟ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ
ସପ୍ତେକ୍ଷ ଦର୍ଶକ ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ
ଅସମରେ କିଛି ଅର୍ଥଟଙ୍କା ଘଟୁଥିଲା । ବନ-
ବାଳାର ଚରଣ ଜାଣିବାକୁ ପାଠକମାନେ
କୌତୁହ ହୋଇ ପାରିଲୁ କିନ୍ତୁ ତାହା ବର୍ଣ୍ଣିବା
ସୂକ୍ଷ୍ମ କହିବାର ଉଚ୍ଚତ ଯେତାହା ନାଟକୋ-
ପସ୍ତକ ନୁହେଁ ଓ ତହିଁର ରଚନା ପ୍ରଣାଳୀରୁ

ମଧ୍ୟ ତାହା ହୁଏତ ମନ ଦେବାର କଷ୍ଟ ହେଲା ।
ଅମ୍ଭେମାନେ ଯେତେବେଳେ ବୃଦ୍ଧିଅର୍ଥ ତହିଁର
ସଂକ୍ଷେପ-ବୃତ୍ତାନ୍ତ ନିମ୍ନେ ଲେଖୁଅଛୁ ଯଥା;—
ନାଗେଶ ନାମକ ଓଡ଼ିଶାସରକାରର କନ୍ୟା
ଚିତ୍ତଲେଖାଙ୍କୁ ଜଣେ ସୁସମ୍ପଦ ଅପତ୍ତ ବଳ
ମନ୍ଦିର ଉପରେ ସମେତ ଦେବାରୁ ସ୍ୱଜା ଏହି
ଦତ୍ତାତ୍ତୀ କଲେ ସେ ମନ୍ଦିର ଗୃହବର୍ଷ ବନବାସ
କରିବେ ଓ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ କନ୍ୟାପ୍ରାପ୍ତ ନ
ହେଲେ ତାଙ୍କର ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଦେବ । ମନ୍ଦିର
ସମ୍ପାଦ ବନକୁ ଗମନ କଲେ ଓ ବନବାସ ଅବ-
ସ୍ଥାରେ ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ କନ୍ୟା ଜନ୍ମ ହେଲା
ତାହାର ନାମ ବନବାଳା । ଗନ୍ଧର୍ବ ସ୍ୱଜା ଏଥିର
ସମ୍ପାଦ ପାଇ ମନ୍ଦିର ସ୍ୱାକୁ ଘେନିଯାଇ ଅପଣା
ପୁରରେ ରଖିଲେ ଓ ବନବାଳାର ବ ୧୪ ବର୍ଷ
ବୟସ ସମୟରେ ମନ୍ଦିରର କାଳ ହେଲା ଓ
ବନବାଳା ମନୋହରରେ ରହିଲେ ମନ୍ଦିର
ପୂର୍ବ ପୂର୍ବେ ଆପଣା କନ୍ୟାର ଓଡ଼ିଶା ସ୍ୱଜ-
କୁମାର ଗାରତନ ସଙ୍ଗେ ଓ ଗନ୍ଧର୍ବ ସ୍ୱଜକୁମା-
ରର ଓଡ଼ିଶା ସ୍ୱଜକନ୍ୟା ସଙ୍ଗେ ବବାଦ
ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥିଲେ । ନାଗେଶ ଆପଣା
କନ୍ୟାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନ ପାଇବାରୁ ଗାରତନକୁ
ମନ୍ଦିରର ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ସକାଶେ ବନକୁ ପେଶି-
ଲେ । ଗାରତନ ବନରେ ଘଟନାକ୍ରମେ ସଙ୍ଗି-
ମାନଙ୍କଠାରୁ ବହୁତ ହୋଇ ଓ ଅନେକ କଷ୍ଟ
ଲଭ ବନବାଳାଙ୍କ କୁଟୀରରେ ପ୍ରବେଶ
ହେଲେ । ଗୈର ସୁସମ କୌଶଳକ୍ରମେ ଗନ୍ଧ-
ର୍ବସ୍ୱଜା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାସରକାର ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧ
ଲଗାଇ ଦେଲା ଓ ଯୁଦ୍ଧରେ ଶେଷୋକ୍ତ ସ୍ୱଜା
ହାର ଗଲେ ତଦନନ୍ତର ସମ୍ପଦାୟ ବୃତ୍ତାନ୍ତ
ପ୍ରକାଶ ହେବାରୁ ପୁଣି ମନ୍ଦିର ପ୍ରସ୍ତାବମତେ
ଉତ୍ତମ ବବାଦ ସମ୍ପନ୍ନ ହେଲା । ଏ ଚରଣ
ଯାହା ହେଉ ଅମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରତ୍ନକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା
କରୁଅଛୁ ତାରଣ ଏ ବିଷୟରେ ତାଙ୍କର
ବଶେଷ ଯତ୍ନ, ଶ୍ରମ ଓ ଉତ୍ସାହ ଦେଖାଯାଏ ।
ଏକବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସେ ବୃଦ୍ଧିଶୁଣ୍ଠ ଓଡ଼ିଆ ନାଟକ
ରଚନା କରିବାରୁ ଦୁଇଅର୍ଥ ଓଡ଼ିଆ ଅଭି-
ନୟ ଦେଖିଲୁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଥମରୁ
ଭୁଲ ଦେବାର ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ସମସ୍ତଙ୍କର
ବାବୁଙ୍କର ଆଧୁନିକ ଉତ୍ସାହ ପୁରତର ରହିଲେ
ସେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନବେ ଉତ୍କଳ ନାଟକ ରଚନା କରି
ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଅଭାବ
ମୋଚକ କରିବେ ଏପରି ଆଶା ହେଉଅଛି ଓ
ଏ ଆଶା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପଥରେ ସେ ସେପରି

ବୁଝି ନ କରନ୍ତୁ ଏହାର ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଏକାନ୍ତ
ବାସନା ।

ଅଭିନୟରେ କେତେକ ଦୋଷ ଲକ୍ଷିତ
ହୋଇଥିଲା । କେହି ଗାଈଲ ପ୍ରାୟ, କେହି
ପାଦତଳ ପ୍ରାୟ, କେହି ଶିଖିଲ ପ୍ରାୟ, କେହି
ଅତି ଚଢ଼ିଲ କହିଲେ ପ୍ରକୃତ କଥୋପକଥନ
ପ୍ରାୟ କହି ନ ପାରିଲେ ମାତ୍ର ଏ ମା-
ନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅତି ଅଳ୍ପ ଉତ୍ତମ ଅଭିନୟକା-
ରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ସୁକୁଧର, ନାଗେଶ, ମଧୁକର, ବନବାଳା,
ବଦ୍ଧୁମୁଖ, ଗାରଜମା, ଚିତ୍ରସେନ, ପ୍ରେମମୟୀ,
ପାରିଜାତ, ଚିତ୍ତଲେଖା ଉତ୍କଳ ଅଭିନୟ କର-
ଥିଲେ ଓ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କର ଅନନ୍ୟସିଦ୍ଧ ସୁନଃ-
ପୁନ ଶୁଣା ଯାଇଥିଲା । ଅତଏବ ଅମ୍ଭେମାନେ
ପ୍ରତ୍ନକର୍ତ୍ତା ଅଭିନେତ୍ରୀଗଣ ଓ ଉଦ୍ୟମକାରୀ ଓ
ଦେବାଦାନ ଲଭ୍ୟାଦି ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟକାରୀ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛୁ ।

ଅବଶେଷରେ ଗୋଟିଏ ଅକ୍ଷେପର ବିଷୟ
ନ କହି ଯାନ୍ତି ହୋଇ ନ ପାରିଲୁ । ଦର୍ଶକଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ଉଦ୍ଧୃତ ଭୁଲର ବ୍ୟକ୍ତି ଅତି ଅଧିକ
ଓ ମାତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କର
ଏପରି ମତ ବ୍ୟବହାର ହେତୁ ଦର୍ଶକ ଓ ଅଭି-
ନେତ୍ରୀବର୍ଗ ଉତ୍କଳର ବଡ଼ ଅସୁଖ ଜାତ
ହୋଇଥିଲା ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ସ୍ୱାସାଧ୍ୟାଏ ଏଠା ବଲେତର ପରିଚାଳାପକ ବାବୁ
ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥସ୍ୱୟଂ ଦାସ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ବଲେତର ହେତେ
ଏକ ତାହାଙ୍କ ପତ୍ନୀ କନିଷ୍ଠାସୁଲର ପୁତ୍ରୀ ଶିଖର
ଉତ୍କଳର ଦରଶନଦେବ ଏଠାକୁ ଅଧିକେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥସ୍ୱୟଂ
ବାବୁ ଏଠାରେ ଅଭାବ ଅଧ୍ୟାପକର କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି ।
ତହିଁରୁ କି କଲେକ୍ଷ ହେବ ଅବଧି ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ ।
ଏକ ଶାନ୍ତ ଘରପ୍ରେସର ସମାପତ ଚଳଇତି
ସାହାଯ୍ୟ ତାଙ୍କ ଏ ସ୍ତ୍ରୀତଳେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବାର ବୁଝାଯା
ସହର ଶ୍ରୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଯଥା;—

ମହାମାତ୍ୟ ମହାବଳାଧର ବର୍ତ୍ତମାନ	୪ ୨୦
ମହାମାତ୍ୟ ମହାବଳା ଚାଳତେର	୪ ୫୦
ମହାମାତ୍ୟ ମହାବଳା ଚାଳତେର	୪ ୨୦
ବାବୁ ସଦାନନ ମହାନ୍ତି (ସୁନଃ)	୪ ୨୦

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ବଦଳ ମାତ୍ରହେତୁ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ବାବେସାହେବ
ବଦଳ ହୋଇଯାଇ ଅତିଶ୍ରୀ ବଦ ତାହାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ବାବୁ
ହାରକାମାଧ୍ୟ ସ୍ୱୟଂ ହେପୁଣି କଲେକ୍ଷର ନିୟନ୍ତ୍ର ହୋଇ-
ଅଛନ୍ତି ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସୁଦୃଶା ବନିତୁର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ସର୍ବସ୍ୱ-
ସାହେବଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମନ୍ତ୍ରଣ ଦେବାର ବବାଦ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ବଦଳରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । ବଦଳଣା ସାହେବ

ଠିକଣାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଉଅଛି । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ
ସେ କର୍ମକାଳ ସେହିପରି ହେବ ବୋଲୁ । ସେ ଶୁଦ୍ଧ
ପଦା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଠିକଣାକୁ ପାଆନ୍ତାବେଳେ ହାତୁଁ ଏହା ଅନ୍ୟମାନ-
ଙ୍କର ଦୂର ହୋଇଯାଏ ।

ମୁହିଁ ଉପରୋକ୍ତ ଅବସର ହେଉଁ କି ମୁଖ୍ୟଭାଗକୁ
ସୁଖି ଭବନରେ ଶୁଣି ଅଧୀନୀ ବିଭିନ୍ନାଦ ହୋଇ କାଳେକ୍ଷଣକୁ
ସ୍ମରଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ମୁଖ୍ୟଭାଗରେ ଏବେ ଶୁଣ ହେବାର
କାରଣ କି ?

ପ୍ରାୟତଃ ବୋଲନ୍ତି କି ପ୍ରକୃତର ଉତ୍କଳରେ କେବଳର
ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କେ ସମସ୍ତ କର୍ମକୁଳକୁ ସାଧାରଣ ସିଦ୍ଧା
କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଚିନ୍ତା କରୁଅଛନ୍ତି । ସିଦ୍ଧା
କାର୍ଯ୍ୟର ବାସ୍ତବ ଅନୁସାରେ ଯେଉଁ ମାନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କେ
ଏହାର ପ୍ରତିକାର କରିବା ଉଚିତ ।

ଉପରୋକ୍ତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକୃତ କରବଦାକୁ ଅନୁସରଣ ।
ଶ୍ରୀ ଓ କାଳକ୍ରମରେ ଉପସ୍ଥାପନକୁ ଟ ୫୦୦ ନା ଏବଂ
ମୁଖ୍ୟଭାଗର ସାହାଯ୍ୟ ସମାଜକୁ ଟ ୫୦୦ ନା ଦାନ କରିବା
କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧାରଣ ଭାବରେ କରିଅଛନ୍ତି ।

କର୍ମମାନ କରିବଦା ଦାନକୋର୍ଟରୁ ଏବଂ ଉପର
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କି କୌଣସି ପ୍ରକାର ପ୍ରାୟ ମିଶ୍ରାଦ ଶେଷ
ହେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରା ହୋଇଥିବେ ତାହାକୁ
କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ଯାହା ମାନ ପ୍ରାୟ ମିଶ୍ରାଦ ଶେଷ
ସେବେ କରୁ ପ୍ରକା ଅଧିକ କର ଦାନକାରୀ ଭବନ
ହେବେ କୋଷର ଦାନା ପ୍ରମିତାର ତାହାକୁ କେବଳର
କର ଯାଉ ।

ମୁଖ୍ୟଭାଗରେ ଟଙ୍କାକୁ ସେ ୫୦ ର ଭେଣ୍ଟିଏ ଗୁଣନ
କରୁ ହେଉଅଛି ।

କୃତ ମୁଖ୍ୟଭାଗର ଅପଣା ସମାଜ ଶାସନ କରି ଦେଇ
କର ପ୍ରଦାନ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ସେ ପ୍ରକୃତର
ପ ୧୧ କାଠାରୁ ପ ୫୫ କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବାକୁ ମନେ
ହୋଇ କରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହାର ଅନ୍ୟତମ ଭୈତ୍ୟ
ସେ ଅବଦାନ କରେ ଉପର ଶାସନକର୍ତ୍ତା ହେବେ ।

କର୍ମମାନର ମହାଦାନ ପ୍ରଦାନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମନ କରିବା
କାଳରେ ଏହାକାରଦାନ ଦରପ୍ରମାଣକୁ ଦରଦାନର ଟଙ୍କା
ଦାନ କରେ । ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ।

ନେତର ପୁଣ୍ୟଦାନକୁ ଉତ୍କଳ ଦେଇ ଅଧିକ ମାନୁଷ୍ୟର
ହେଉଛି କର୍ମମାନଙ୍କ ପ୍ରକୃତ କର କେଉଁ ଅଛନ୍ତି ।

କର୍ମମାନଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ସେ ଟଙ୍କାର ସମାଜକ୍ରମର ମୁଦେଇ
କାରୁ ଉତ୍କଳବାସିନୀଙ୍କୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ମାନକର ଶେଷଦେ
ସାହେବ ଉଦାର ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ତାହାର ମୋକଦମା
ଦତ୍ତା କର୍ମମାନଙ୍କେ ଶେଷଦେ ପ୍ରକାର ହୋଇ ଏହା
କରିଅଛନ୍ତି । ଶେଷ ଦେଇଲେ ଏ ସୁଦ୍ଧା ଅଧିକ ପ୍ରମାଣପୂର୍ଣ୍ଣ
ଅଛି ।

ଏହା ମାତ୍ରରେ ମୁକ୍ତାଭବର ସେ ପ୍ରକାର ଦେବ ତରୁଁ କେ
ପ୍ରକାରୀକ ପ୍ରକାର ଶାସନରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥିବ ଏହି
କାରଣ ହୁଏତ ଅଧିକା ପ୍ରକାର କର୍ମମାନ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳପ୍ରଦାନ ପ୍ରକୃତର କେଉଁକେଉଁ କରକର୍ତ୍ତା ହେଉ ଗର୍ଭ
ହୁଏତର ସମସ୍ତ ସେବ ହେବ । ତାହାକୁ ତଦାନୁ କେବା
କାଳର ଭୈତ୍ୟରେ କର ସମାଦେବ ହୋଇଥିବ ଏବଂ
ସେକ୍ରମରେ କୌଣସି କର୍ମର ତଦାନୁ କେବା ସେବେ
ତାହାର କର୍ମକର ହେବ ପ୍ରକାର କରିବାକୁ ହୁଏ କର
ମାତ୍ର ।

ସଦ ଅପେକ୍ଷାକୁ ଅଧିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍କଳବାସିନୀଙ୍କୁ
କରକୋଷ ଟଙ୍କା ମୁଦେଇ ଦାନା ଏବଂ ହେଉଅଛି ଟଙ୍କାର

ରୁପା କି ଅନାଦାନ ହୋଇଅଛି । ଏହା ପ୍ରକୃତକର୍ତ୍ତା
କୌଣସିକର ପଦ୍ମ ଅଛି ।

କର୍ମମାନଙ୍କର ପ୍ରକାରଣୀକ୍ରମ ଗ୍ରାହଣକାରକର
କର୍ମକର ପ୍ରକାରଣମାନଙ୍କ କ୍ରମେ କରପ୍ରକାର କରୁଅଛନ୍ତି ।
କରକ୍ରମରେ ନେତର ଦୟାଦୀ ସାହେବ ୧, ୨, ପାଞ୍ଚ
କରକ୍ରମା କରକ୍ରମକୁ ଗୁଣନ ଦେବାପାଇଁ କରକ୍ରମ
ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଅଧିକା କେବଳ ଅଧିକରେ ୧, ୨, ପାଞ୍ଚ
କରକ୍ରମା ମହାନକର କରକ୍ରମ ପାଇବାର ଦାନ କରକ୍ରମ
କର ପ୍ରକାର କେବଳରେ ଦେବ ଅଧିକ ହୁଏ ହେଉ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରତି-
ଅଧିକ, ମିଳିକି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ କର୍ମମାନଙ୍କର ପଦ-
ଶୋକାର୍ଣି କର୍ମମାନଙ୍କୁ କର୍ମ ଦେବା ପାଇଁ କର୍ମମାନଙ୍କା
ପ୍ରକୃତ କରକ୍ରମକୁ ଶେଷ ଦେଇ କରକ୍ରମ ସାହେବ କୋଷ
କରକ୍ରମକୁ କରକ୍ରମକୁ, କାରକରକ୍ରମକୁ କରକ୍ରମକୁ
ଦେଉଁ କି ଅଧିକ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କରକ୍ରମ ସମାଜ ଏବଂ ଦେବଦାନକୁ କରକ୍ରମ ସେ
ସନ ୧୮୮୩-୮୪ ରେ କରକ୍ରମରେ ଦେବଦାନକୁ
ଅଧିକ ହୋଇ ଶୋକରକ୍ରମ ହୋଇଅଛି ।

କରକ୍ରମରେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟିକ କରକ୍ରମା ସେ କେବେ
ଅଧିକ ଦାନା କରକ୍ରମା ଦ ଦାନେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଦେବରେ
କେବଳ କାରକରେ ଅଛି । ସେଠାରେ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାୟିକ
କେବଳ ଅଧିକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଦେବକ୍ରମାକୁ ତଦାନୁ କରକ୍ରମକୁ
ମଧ୍ୟ କରକ୍ରମ କରକ୍ରମ । କି ଅଧିକ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କେ କରକ୍ରମୁଁ ସେ
ଅଧିକକ୍ରମ ଦେବଦାନ କରକ୍ରମକରକ୍ରମ କରକ୍ରମୁଁ କିବା ଦେବା
ପାଇଁ କେବଳ କରକ୍ରମକ୍ରମ ଦେବ ଅଧିକରେ ଅଧିକକରକ୍ରମ
କରକ୍ରମେ ସେ ସେ କରକ୍ରମକ୍ରମ ଦେବ ଦେବକ୍ରମାକୁ
ତାହାକୁ ଦାନ କାରକର କରକ୍ରମେ । ମୁଖ୍ୟତ ଅଧିକକରକ୍ରମ
କରକ୍ରମ । ତାହାର ଅଧିକ କରକ୍ରମ ସେ ସମସ୍ତ ମନୁଷ୍ୟ
କରକ୍ରମ କରିବାକୁ ଦେବ ?

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ପରମ ମାନବର ଶ୍ରୀଳ ଶ୍ରୀମୁଖ ଉତ୍କଳବାସିନୀ
ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମାପ୍ତେ ।
ମହାଶୟ !

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସରକାରକରକ୍ରମ ମାନବର
କରକ୍ରମକୁ କରକ୍ରମ ସାଧାରଣ କରକ୍ରମେ ଅଧିକ
ସାମାନ୍ୟ ବୋଲି ପ୍ରକାରଣ ଦେବାକୁ ଉତ୍କଳ
କରକ୍ରମ କରକ୍ରମ ମାନବରେ ସ୍ତ୍ରୀମାନୁ ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ
କରକ୍ରମାଗ୍ରୀ କରକ୍ରମକ୍ରମକ୍ରମ କରକ୍ରମୁଁ ଗୁ-
ନା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଦେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଧିକକ୍ରମ
କୋଇଥିଲା । କରକ୍ରମ କେବଳ ଟ ୧୦୦୦୦ ନା
ମାତ୍ର କରକ୍ରମ କେବଳ ଉତ୍କଳ କରକ୍ରମକୁ କରକ୍ରମ
ଅଧିକାର ପ୍ରକରେ ସେବକ୍ରମକ୍ରମ ଅଧିକକ୍ରମ
କେବଳ ଗୁନା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଟଙ୍କା କରକ୍ରମ ଅଧିକକ୍ରମ
ନୁକି ଅଧିକ । ଅଧିକ ଉତ୍କଳ ଟଙ୍କାରେ ସେ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପ୍ରଦାୟେ କରକ୍ରମ ଦେବାର ଅଧିକ-
କ କୋଷରେ ସେ ଅଧିକକ୍ରମ କୌଣସି କ୍ରମରେ
ପ୍ରକାରଣ ହୋଇଥିଲା । ଅଧିକ ଅଧିକକ୍ରମ କର-
କ୍ରମ ଏହି ସେ କରକ୍ରମକ୍ରମ ମହାଶୟ ପ୍ରକାର
କରକ୍ରମକ୍ରମ କି ଉତ୍କଳ କରକ୍ରମକୁ କରକ୍ରମ କରକ୍ରମ-

କରକ୍ରମ ପ୍ରକରେ ସେ କରକ୍ରମ ଦେବ ଗୁନା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
ଟଙ୍କା କରକ୍ରମ ଅଧିକକ୍ରମ ଟଙ୍କା ସେ ସାଧାରଣ
କାରକ୍ରମ କରକ୍ରମ ଏହାର ପ୍ରକରେ କରକ୍ରମ କର-
ମାନାଧିକକ୍ରମକୁ ଅଧିକକ୍ରମ ପାଇବ କି ସାଧାରଣ-
ପାଞ୍ଚ ଅଧିକ । ଅଧିକ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାର କରକ୍ରମ
ଏହି କି ସେ ଏ କରକ୍ରମକ୍ରମେ କରକ୍ରମ
କୌଣସି ପ୍ରକ କରକ୍ରମକ୍ରମ ନି କରକ୍ରମକ୍ରମେ
ମଧ୍ୟ କେବଳ ଉତ୍କଳରେ କରକ୍ରମକ୍ରମକ୍ରମ
କରକ୍ରମ କରକ୍ରମକ୍ରମ କରକ୍ରମକ୍ରମି କରକ୍ରମ
କରକ୍ରମ ଏହାର ମହାଶୟକାର ପ୍ରକରେ ଏହାର
ସାଧାରଣକାର କରିବାକୁ କରକ୍ରମ ହୋଇ ନାବା-
ନୁ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କେ କରକ୍ରମକ୍ରମେ କରକ୍ରମକ୍ରମ
କରକ୍ରମେ ପ୍ରକ ଏହି ପ୍ରକାର କରକ୍ରମକ୍ରମ
ପ୍ରକରେ ମହାଶୟକୁ କରକ୍ରମକ୍ରମ କରକ୍ରମ ଓ
କରକ୍ରମ କରକ୍ରମ କରକ୍ରମ କରକ୍ରମ । କରକ୍ରମ
କରକ୍ରମ ମହାଶୟ ସନ ୧୮୮୬ ମସିହା ।

ଅଧିକକ୍ରମ ଗୁଣକ୍ରମା

ଶ —

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କରକ୍ରମ କରକ୍ରମ କି ଶ୍ରୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କରକ୍ରମ
କରକ୍ରମ କରକ୍ରମ କରକ୍ରମ କରକ୍ରମ କରକ୍ରମ
କରକ୍ରମ କରକ୍ରମ କରକ୍ରମ କରକ୍ରମ କରକ୍ରମ

Table with 2 columns: Item Name and Amount. Includes 'ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ଟାଙ୍କି ମୁଦ' and '୨ ଶ୍ରେଣୀ ଏବଂ'.

କରକ୍ରମକ୍ରମ ବିକ୍ରୋଧା ଫେଡ଼େରାସନ ।

ଏହା କରକ୍ରମକ୍ରମେ କରକ୍ରମକ୍ରମେ କରକ୍ରମକ୍ରମେ
କରକ୍ରମକ୍ରମେ କରକ୍ରମକ୍ରମେ କରକ୍ରମକ୍ରମେ
କରକ୍ରମକ୍ରମେ କରକ୍ରମକ୍ରମେ କରକ୍ରମକ୍ରମେ

ମୁଦକ୍ରମପତ୍ର ।

Table with 2 columns: Item Name and Amount. Includes 'କରକ୍ରମକ୍ରମେ କରକ୍ରମକ୍ରମେ' and 'କରକ୍ରମକ୍ରମେ କରକ୍ରମକ୍ରମେ'.

କରକ୍ରମକ୍ରମେ କରକ୍ରମକ୍ରମେ କରକ୍ରମକ୍ରମେ
କରକ୍ରମକ୍ରମେ କରକ୍ରମକ୍ରମେ କରକ୍ରମକ୍ରମେ

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ପୃ ୧୨
୧୨

ପା ୧୮ ରଜ-ମାସେ ପିତୃବତ ସହ ୧୮୮୬ ମସିହା । ମୁ । ପାଲ୍‌ଗୁଜ୍ ୧୧୧୧ ୧୨୧୧ ୧୨୧୧ ୧୨୧୧ ୧୨୧୧

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୫୦
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୫ ୨୦
ମଫସଲପାଇଁ ଜାକମାସୁଲ ୫ ୧୫୦

ଗତ ସପ୍ତକାର ସମ୍ଭବେ ବନବାଳା ନାମକ ଓଡ଼ିଆ ନାଟକର ଆଉ ଥରେ ଅଭିନୟ ହୋଇ ଥିଲା । ଏଥର ଟିକଟର ମୂଲ୍ୟ ପୁରୀପେଷା ଅଧେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଥିଲେହେଁ ଦର୍ଶକଙ୍କ ସଖ୍ୟା ପ୍ରଥମଥରପରି ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଦର୍ଶକମାନେ ବହୁତ ସ୍ୱଳ୍ପ ଧର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିଁ ଭାବରେ କିଛି ଦେଖିବାହାର ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅମୋଦ ଲଭ କରବାର ପରମୟ ଦେଇ ଥିଲେ ।

ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରମାନଙ୍କର ପାଲିମେଣ୍ଟର ଅଧିକାରୀଙ୍କର ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କର ବକ୍ତୃତା ଲିଫ୍ଟିଂଗ୍‌ମେଣ୍ଟର ସାହେବ ପାଠକଲେ । ଚହଁରେ ଭାରତବର୍ଷ ସମ୍ପର୍କରେ ଲେଖା ଅଛି ଓ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ସୀମାପ୍ରଦେଶରେ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଭାରତବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କ୍ରମେ ଶାନ୍ତି ବସ୍ତ୍ରର ପ୍ରଚାର ହେବ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ଦେବୀରୁ ବକ୍ତୃମେଣ୍ଟ ସାଧାରଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସୁନବାର ଆରମ୍ଭ କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଉନ୍ନତ ହେବେ ଶରେ ହୃଦୟର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ଅଧିକ ମନୋଯୋଗ ଦେବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଗତ ବାର୍ଷିକ ସଜ୍ଜା ଶିଳ୍ପୀମାନଙ୍କର ଲେଖା ଅଛି ଓ ସେଠାରେ ଭୂମିର ମୂଲ୍ୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ରେଳବାଇ ବସ୍ତ୍ରର ଦେବୀରୁ ପ୍ରଥମର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଚହଁ

ସଙ୍ଗେ ଭୂମିର ପ୍ରୟୋଜନ ବଢ଼ିଅଛି । ଜମିଦାରମାନେ ଏ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ସହ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିମିତ୍ତ ଅଦାଲତରେ ସାହାଯ୍ୟ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଲେଉଟିଅଛନ୍ତି । ରେଳଦେ ବସ୍ତ୍ରର ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ଯେଉଁ ଫଳ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଦେବ ଓଡ଼ିଶା ଗଜଲ ଭରେ ଭେଲ ବାଟ ଯିବେ ଠିକ୍ ସେହି ଫଳ ଅମ୍ବେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷା କରୁଁ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଗଜଲଭରେ ଶାନ୍ତି ରେଳବାଇ ଦେଖିବାକୁ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ଏଡ଼େ ଲଜା ।

ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲଙ୍କ ସହଯମିଣୀ ଲେଡିଉସନ ଦେଶୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ଶୁଣିବାକୁ ମନକଲାଇବାକୁ ଗତ ସୋମବାର ମହାରାଜା ଜୋଗିନ୍ଦ୍ରମୋହନ ଠାକୁର ଏବଂ ରାଜା ସୌରେନ୍ଦ୍ରମୋହନ ଠାକୁର ବହୁବ୍ୟୟ ଓ ସମାଗ୍ରେତରେ ଅପଣା ଘରଠାରେ ସଙ୍ଗୀତ ସଭା ରଚନା କରି ଥିଲେ ଏବଂ ଅନୁଗ୍ରହ ମତେ ପ୍ରଶଂସିତ ଲେଡିଉସ ସହିତ ଅନୁଧ୍ୟାନ ସମ୍ପାନ୍ନ ଇଂରାଜ ସାହେବ ଓ ବିବ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱଦ୍ୱ ନାଟକ ଏବଂ ଚହଁ ପରେ ନାନାପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଲଢ଼ ଏବଂ କଣ୍ଠ ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଲା । ଶ୍ରୋତାମାନେ ମୋହତ ହୋଇ ଗଲେ ଏବଂ ଲେଡିଉସନ ଯଥା ସଙ୍ଗୀତରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ

ସନ୍ତୋଷ ଲଭ କରି ଉଚ୍ଚତମ ଇଉସେପାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଭୂଲ୍ୟ ଦେବାର ବ୍ୟକ୍ତି ଲିଲେ ।

ଅମ୍ବେମାନେ ଅନଳ ସହିତ ଜଣାଉଅଛୁ କି କଟକ ଅକେଡମିକୁ ଗାବନ ରଖିବା କାରଣ ବିଶେଷ ଉଦ୍ୟମ ହେଉଅଛି । ଚଳଲିଖିତ ମହାସମ୍ବୁମାନେ ଏକ ବମିଟିରୁ ହୋଇ ଏଥିର କାର୍ଯ୍ୟ ନିବ୍ୟାହର ଭାବେ ବିଶେଷ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏମାନଙ୍କ ସରକାର ଓ ଯତ୍ନରେ କେତେ ଟଙ୍କା ହେବା ଓ ଏକକାଳିନ୍ ଦାନ ସ୍ୱାଗତ୍ୟ ହୋଇ ଅଛି ।

ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ନାମ ଯଥା— ବାବୁ ଭୁବନମୋହନ ଅଗ୍ନିଧ୍ୟ (ସମ୍ପାଦକ), ବାବୁ ଶ୍ରୀଭୂଷଣ ଘୋଷ, ବାବୁ ସଦାନନ ଦେବେଶ ବାବୁ ହେମଚନ୍ଦ୍ର ଘୋଷ, ବାବୁ ବ୍ରଜମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ, ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଶର୍ମା ଏବଂ ବାବୁ ସୁଦାମଚରଣ ନାୟକ (ସହକାରୀ ସମ୍ପାଦକ) ।

ଏହି ବଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଲଂସଣ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ବିଜ୍ଞାନମାନଙ୍କ ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ଚରସା କରୁଁ ତଦା ସବ୍ୟାଧାରଣକ ଦୃଷ୍ଟିପଥରେ ପତକ ଏବଂ ବଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରାୟିତ୍ତ ପ୍ରତି ସେମାନେ ଦୃଢ଼ା ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ କୁଣ୍ଠିତ ହେବେ ନାହିଁ ।

ଭୂଷିଣ ସାହାୟ୍ୟ ନିମିତ୍ତ କେତେ ବର୍ଷଦେଲ ରବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଗୋଟିଏ ପାଣି ସ୍ଥାପନ କରି ଥିଲେ

ଏବଂ ଏହି ନିୟମ ହୋଇ ଥିଲା ଯେ ଦର୍ଶିତ
 ଦେଖିଲେଟି ଟଙ୍କା ଉତ୍କଳ ବର୍ଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ପୁଅ-
 ରୁ ରହିବ । ସର ଜନ୍ମ ଖୁବି ଅପଣା ନକାହି
 କାଳରେ ଏହି ନିୟମ କର ପରପେଶରେ
 ଅପଣାନ ମୁକରେ ଉତ୍କଳ ଟଙ୍କା ନିୟୋଗ କଲେ
 ଏବଂ ଉତ୍କଳ ପାଣ୍ଡିର ଯଥାର୍ଥ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନକଲେ
 ନାହିଁ । ସମ୍ପ୍ରତି ଗର୍ଭମେଘ ଉତ୍ପତ୍ତି ଏ ବିଷୟ-
 ରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ଉତ୍କଳରେ
 ନିୟମ କର ଅଛନ୍ତି ଯେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସାମାନ୍ୟ ପାଣ୍ଡି ଉତ୍କଳ
 ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳରେ ଅବଶ୍ୟ ନିୟୋଗ
 ଦେବ ଏବଂ ଏହିପରି କ୍ଷମାନ ହୋଇଅଛି ଉତ୍କଳ
 ପାଣ୍ଡି ସମାଜେ ଦେଖିଲେଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ
 ଗୁଣସ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ ପୁଅକୁ ବାଦାର କର ଦିୟା ଯାଇ
 ଉତ୍କଳ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁବର୍ଷ ଯେଉଁଠାରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ
 ପଡ଼ିବ ଉତ୍କଳ ବ୍ୟୟ ନିବ୍ୟାଦ ଦେବ ଏବଂ
 ଅବଶିଷ୍ଟ ଟଙ୍କା ଅଧେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣୋ-
 ପଯୋଗୀ ପୂର୍ତ୍ତନାର୍ଥରେ ଏବଂ ଅଧେ ବ୍ରତ
 ପରିପୋଷରେ ନିୟୋଗ ଦେବ । ଯେଉଁ ବର୍ଷ
 ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନ ଥିବ ସେ ବର୍ଷ ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା କେବଳ
 ପୂର୍ତ୍ତିକାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ରାମ ପରିପୋଷରେ ବ୍ୟୟ
 ଦେବ । ପୂର୍ତ୍ତିକାର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍କଳ ସ୍ୱୟଂ ଗର୍ଭମେଘ
 ପ୍ରକୃତ କରଦେ ଏବଂ ରାମ ପରିପୋଷର ଉତ୍କଳ
 ଏବଂ କମିଟି ବସ୍ତୁରେ ରହିବ । ଏହି କମିଟିରେ
 ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ଦୁଇଜଣ
 ସ୍ୱାଧୀନଲୋକ ନିୟୁକ୍ତ ଦେବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ସାଦର ଏବଂ ବାବୁ ଦୁର୍ଗାଚରଣ-
 ଲ ଶେଷ ଲିଖିତ ପ୍ରକାର ମେଧର ନିୟୁକ୍ତ
 ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଲିଖିତଲୋକର ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ଉତ୍କଳ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ
 ଯେ ସେ ସରକାରରେ କର୍ଯ୍ୟ କର ସାଧା-
 ରଣ ବିଦ୍ୟାସର ସାଧୁ ଦେବାକୁ ଏକାନ୍ତ ଲାଭୁକ ।

ମାନଙ୍କର ଏବଂ ଗର୍ଭମେଘ ପଦ୍ମସା ସମ୍ପର୍କ-
 ରେ ଅର୍ଥ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପତ୍ର ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଶିଳ ଦେଲା ।
 ଏହି ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଅନେକ ଗୁଣିଏ ପତ୍ର ବାଦାର
 କର ଅନୁମୋଦନ ଅପଣା ନିୟମ କର କର ଅଛି
 ଏବଂ ଯାଠକମାନଙ୍କର ଭରଣିର ଗୁଣନ ଦେଇଅ-
 ଚ୍ଛି ଦୋଲ ବସୁ ଦେଉଅଛି । ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତରେ
 ମଧୁ ବାବୁଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ କେତେ କଥା ଲେଖା
 ଥିବରୁ ବାବାଙ୍କର ଉତ୍କଳ ସଂସାଧାରଣର
 ଜଣିଲବା ଅନୁମାନକର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦେଉଅଛି
 ସମ୍ପର୍କରେ ଏ ପତ୍ରରେ ଅଧିକ କେତେ ବିଷୟ

ଅଛି ଯଦା ସ୍ୱୟଂ ସ୍ୱାଧୀନାଥ ବାବୁଙ୍କର ଉ-
 ତ୍କଳ ଦେଲି ଗୁଣିଏ ଦେବ ।
 ପଦ୍ମସା ସମ୍ପର୍କରେ ଏଥିରେ ଯାଦା ଲେଖା-
 ଅଛି ଉତ୍କଳରେ ଅନୁମାନକର ମତ ପ୍ରକାର ପ୍ର-
 କାର କର ଅଛି । ସେ ବିଷୟରେ ଅଧିକ କିଛି
 ବୋଲିବାର ନାହିଁ । ପ୍ରବନ୍ଧମାନାର ଯେଉଁ
 ସମାଲୋଚନା ସମ୍ପାଦକାଳରେ ବାଦା ଉତ୍କଳ
 ଭାଦା ସ୍ୱୟଂ ସ୍ୱାଧୀନାଥ ବାବୁ ଲେଖିଥିଲେ ।
 ଏଥିକୁ ପତ୍ରପତ୍ରର ବୋଲନ୍ତି କି ବାବୁ ମଦା-
 ଶୟ ଅପଣା ପଦୋପଲକ୍ଷରେ ଉତ୍କଳ କାର୍ଯ୍ୟ ନ
 କର ଅନ୍ୟ ଲୋକ ପରି କରୁଥିବାରୁ ତାହା
 ବଡ଼ ଦେ.ସର ବିଷୟ ନୁହଇ । ଅନୁମୋଦନ
 ଏ ମତରେ ଯଦ୍ୟଦ୍ ଦୋଇ ନ ଯାଉଁ ସେ
 ଯେତେ ସରକାରରେ ଉତ୍କଳ କର୍ଯ୍ୟ କର-
 ଥିଲେହେଁ ତାହା ସରକାର ଦୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖାଯାଏ ସେ ଉତ୍କଳ ବିଷୟର
 ଅନର୍ଥ ଜାଣ ଦୋଇଅଛି । ତାହାକୁ ଅପଣା
 ପଦୋପଲକ୍ଷରେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରକୃତମତ ମତବ୍ୟକ୍ତ
 କରବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱୟୋଗ ଥିଲା ଏବଂ ସେପରି
 କର ଅଛନ୍ତି । ଯେବେ ସେହି ମତ ସଂସାଧା-
 ରଣକୁ ଜଣାଇବାର ଅବଶ୍ୟକ ଥିଲା ତେବେ
 ଉତ୍କଳ ପ୍ରକୃତମତ ସଂସାଧକକୁ ଯୋଗ ଦେଇ
 ଥିଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ଦୋଇ ଥାନ୍ତା ଅଥବା
 ବାହୁକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ସମାଲୋଚନାରେ
 ଅପଣା ନାମ ସମ୍ବନ୍ଧ କରଇ ଥାନ୍ତେ । ଯେପ୍ରକାରେ
 ସେ ଅପଣା ମତକୁ ବାହୁକାର ମତ ବୋଲି
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରଇ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ସେପ୍ରକାରେ ତାହା-
 କର ବିବେଚନାର ରୁଚି ଦୋଇ ଅଛି ଅବଶ୍ୟ
 ସ୍ୱୀକାର କରବାକୁ ଦେବ ।

✓ ଏଠା ଉପର ମେଳକୁରବର ମୋଟୁଏ
 ମତଦମରେ ବଡ଼ ଅବଗୁର ଓ କଠିନ ବଣ
 ଦେଖି ଅଧିକ ଦୋଇଅଛି । ଉତ୍କଳ ଗୁଣିଏ
 ଏହି—ଏଠା ପଲଟନର ଜଣେ ସଂସାଧକର
 ନାଲିଶ ଜଳ କି କମ୍ପୁ ମଧ୍ୟସ୍ତ ବରମଜା ମଠର
 ବାବାଙ୍କ ଓ ଜଣେ ସିପାହି ମଧ୍ୟରେ ସଂସାଧକ
 ବିବାଦ ଦେବାରୁ ଦୁହେଁ କମ୍ପୁ ମଧ୍ୟରେ ରହିବା-
 କୁ ଅନୁସମ୍ମତ ଥିବାରୁ ମୁଁ ଉପାଦେଇ କଲି ଉତ୍କଳ
 ବାବାଙ୍କ ମେଳର ସାଦେକର ସାକ୍ଷାତରେ
 ମୋତେ ଅପବାଦ ଦେଇ ଅନେକ କଥା କହି-
 ଲା ଓ କୋଠିକୁ ବାଦାର ଆସି ମୋତେ ଅନେ-
 କ ଗାଳ ଦେଇ ଓ ଗୁଣିଏ ଦୋଇ କହିଲ
 କେତେ ଦାବନକୁ ମାତ୍ରରେ ମିଳେଇ ଦେଇଅ-

ଛି ଯୋଗେ ଦେଖିବ । ଏଥିରୁ ମୋର ବ୍ୟାପ
 ଓ ଉତ୍କଳ ଏହି ସେ ସେ ଜନରଦସ୍ତ ବାବାଙ୍କ
 ଯାକୁ ଟୋକା କର ଅଥବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମ-
 ତେ ମୋତେ ଗୁରୁ ଉତ୍କଳ ମାସରେ ମାର ସଦା-
 ରବ । ତୁରଜଣ ଗୁଣସ୍ତ ସାଧିକ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ
 ସାକ୍ଷୀ ଦେବ ସେ ବାବାଙ୍କ କହିଲ କି କେତେ
 ସୁବେଦାର ଜମାଦାର ଗୁଣିଗଲେଣି ତୁମେକ
 ଗୁରୁ ପାଠ ମସରେ ଗୁଣିଯିବ କାହିଁକି ମୋ
 ସାକ୍ଷରେ ଲଗାଉଅଛି ସେ ଏପରି କହନ୍ତେ
 ମୁଦେଇ ଉତ୍କଳରେ ମୁଲର ବସୁ ଦେଖାଇବା
 ଅର୍ଥ ବାଦାର କଲ ମାତ୍ର ଉତ୍କଳ ସେପରି ଅର୍ଥ
 ମୁଁ କୁହି ନାହିଁ । ଦୁର୍ଭାସୁ ସାକ୍ଷୀ କହେ ସେ ବା-
 ବାଙ୍କ କହିଲ କେତେ ସୁବେଦାର ଜମାଦାରକୁ
 ମାତ୍ରରେ ମିଳେଇ ଦେଇଛି ତୁମକୁ ଗୁରୁ ପାଠ
 ମାସରେ ଦେଖିବ ।

ବାବାଜିମାନେ ଗୁଣାଛନ୍ତି ଦେଲେ ସଂସାଧକ
 ପ୍ରାୟ ଏହିପରି କହୁଥାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ
 ମାର ପକାଇବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ନ ଥାଏ ଓ ମୁଦା-
 ଲ ବାବାଙ୍କ କଥାର ଅର୍ଥ ସେପରି ସୁବେଦାର
 ଓ ଉପାଦେକରୁର ଗୁଣିଅଛନ୍ତି ସେପରି ଅନୁ-
 ମୋଦନ କୁହି ନାହିଁ । ପୁଣି ଉତ୍କଳ ପ୍ରମାଣ ଏ-
 ର ଦୁବ୍ୟ ଓ ଅନେକ । ବାବାଙ୍କ କଥା କର ଅଛି
 ତାକୁ ପଠର ଯାଇ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସେ କହି କହି
 ନାହିଁ ସେ ଅଭିପ୍ରାୟ ଗୁଣି କହୁଅଛି ମୁଁ ନି-
 ଦେଖି । ଉତ୍କଳ ନିଏ ମେଳକୁର ତାକୁ
 ମୁଲର ବସୁ ଦେଖାଇବା ଅପର୍ୟରେ ତାହା
 ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଥମ କଠିନ ପରିପ୍ରମ ସହର ତାହା-
 ଦାର ଓ ଟ ୫୦ ଲା ଅର୍ଥଦସ୍ତ ବ୍ୟାଧି କର ଅଛି-
 ଣି ବଡ଼ ଅଧ୍ୟୟ ଦୋଇଅଛି ।

ମାନଙ୍କର ଓ ଗର୍ଭମେଘର ସମ୍ପର୍କରେ
 ନିକଳ ନିୟମ ।
 ଏହି ନିୟମାବଳୀ ଗତ ସମ୍ପ୍ରାଦର କରକଳା
 ମନେଟରେ ବାଦାର ଅଛି । ଏଥିରୁ ସମ୍ପର୍କ
 ବ୍ୟାଧି ଏହି କି ମଧ୍ୟମପେଶାର ଗର୍ଭମେଘର
 ସମ୍ପର୍କ ମସକୁ ଟ ୨୯ ଲା ଲେଖାଏ ନି-
 ଶେଶାର ଇଂରାଜୀ ସୁଲରେ ପଠିବା ନିମିତ୍ତ
 ଗୁରୁବର୍ଷ ଏବଂ ପ୍ରଥମପେଶାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ
 ପଠିବା ସକାଶେ ଉପବର୍ଷ ବସୁଯିବ । ମଧ୍ୟମ
 ପେଶାର ଇଂରାଜୀ ଗୁଣିକି ଟ ୨୯ ଲା ଲେଖା-
 ଏ ଉପବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଥମ ଲେଖିତ ଦଦାନ-
 ସୁରେ ଅଧ୍ୟୟ ନିମିତ୍ତ ବସୁଯିବ ଗୁଣିର ସମସ୍ତ
 ଉତ୍କଳ ଗୁଣିଆଇମନେ ମସାବସେ ୨ ବର୍ଷ ଓ

ବର୍ଷ ବନା ବେଳରେ ପଠି ପାରିବେ । ବର୍ଷାଦିନର ବୃଦ୍ଧି ନିମିତ୍ତ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବୟସ ୧୫ ବର୍ଷ ଏବଂ ଇଂରାଜୀ ବୃଦ୍ଧି ନିମିତ୍ତ ୧୭ ବର୍ଷ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଉପରୂ ପଞ୍ଚମୀର ବିଷୟ ସମାନ ଅଟଇ ବେଦନ ଇଂରାଜୀ ବୃଦ୍ଧି ସଦାସେ ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଇଂରାଜୀ ବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରାଥୀ ଇଂରାଜୀ ଭାଷା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟରେ ଉପକାରୀ ହେଲେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱାଦିନର ବୃଦ୍ଧିର ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ । ପଞ୍ଚମୀର ବିଷୟ ଏବଂ ପାଠ୍ୟ ଦେବାର ନିୟମ ଉପମାନ ପ୍ରାୟ ସମାନ ଅଟଇ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଉତ୍କଳ କରବା ଅନାବଶ୍ୟକ । (ଏ ନିୟମ ବନୀରେ ବିଶେଷ ଏକକ ଦେଖାଯାଏ ବ ପ୍ରକ୍ରେମ ସରକଲ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟର ଅପରା ସରକଲରେ ପଞ୍ଚମୀ ଚାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦାବ ଦରବେ ମାତ୍ର ଏକା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସମସ୍ତସରକଲ ନିମିତ୍ତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ଏବଂ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ତାଲରେକ୍ତର ସାଦେବ ଦୁଇବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଚାହା ପ୍ରକାର କରବେ । ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ଚାଲିବା ସେଖଲ ଟେକଣ୍ଡା ବୁଦ୍ଧି କମିଟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବେ ଏବଂ ତାଲରେକ୍ତର ସାଦେବ ଚାହା ମଞ୍ଜର କଲରୁ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟରକ୍ରମା ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀର ସ୍କୁଲ ସମସ୍ତକୁ ଦୟାଯିବ । ସେହି ଚାଲିବାରେ ଥିବା ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟରୁ ମନୋନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଅପରା ଉତ୍କଳଜାତିରେ ହୈଣସି ପୁସ୍ତକ ମନୋନୀତ କର ଅପରା ଅଧୀନସ୍ତ ସ୍କୁଲରେ ତନାଇବେ । ତନ କଲେ ନିମିତ୍ତ ସେ ସମସ୍ତ ପୁସ୍ତକ ଉପଯୁକ୍ତ ଦେବ ଉତ୍କଳ କମିଟୀ ଚାହାପୁକା ନିଷ୍ପତ୍ତ କରବେ ଏବଂ ସରକଲ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟର କିଏଞ୍ଚି ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟର ଓ ଅସିଷ୍ଟଣ୍ଟ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟରମାନେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପୁସ୍ତକ ସେତେବେଳେ ଯାହା ବହାଲୁଥକ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱର ସମାବ ଉତ୍କଳ କମିଟିକୁ ଦେଉଥିବେ ।)

ଉତ୍କଳଜାତିର ନିୟମାବଳୀରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ବଙ୍ଗଦେଶର ସମସ୍ତ ପ୍ରାନ୍ତର ପ୍ରକଳ ଗୋରାଠା ଏବଂ ସମାନ ଉତ୍କଳର ଅଧିକ ତେଣୁ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ବେବଲ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବରଦାହାସ ଚାହା ସମୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବା ନିଷ୍ପତ୍ତ ହେଉ ନାହିଁ । ପଞ୍ଚମୀର ପ୍ରଶ୍ନମନ ସର ସରକଲ ସଜାସେ ଏକ ପ୍ରକାର ଦେବାର ନିୟମ ହୋଇଥିଲେ ଅତୁର ବଲ ହୋଇଅନ୍ତା ଏବଂ ଏଥିରେ ବିଶେଷ ଅସୁବିଧା ପଡ଼ି ପାରନ୍ତା ଅନୁମାନେ ସ୍ତ୍ରୀ କର ସାରୁ ନାହିଁ । ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ବିଷୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ବସ୍ତମାସି ଜଣା ଅଧିକ

ଦେବାର ଆଶା ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶାର ଭାଷା ସ୍ୱରକ୍ତ ମୁଦରା ସ୍ୱରକ୍ତ ପୁସ୍ତକ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରବାକୁ ଦେବ ଏବଂ ସେ ଭାବରେ ଏଠାରେ ପୁସ୍ତକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର କମିଟୀ ଗଠିତ ହୋଇଅଛି ଓ ପୁସ୍ତକ ବିଶେଷର ଅବର ଦେଉଅଛି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ବିଶେଷ ଉତ୍କଳର ଆଶା ଅଳ୍ପ ଦେଖାଯାଏ ।

ଅଲଳ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ପଞ୍ଚମୀର ଅଦାଲତ ନିମିତ୍ତ ସେମନ୍ତ ଏବଂ ଦଶରଥରେ ସମସ୍ତ ଅସରଥର କଥା ରହି ଅଛି ସେହିପରି ଦେଉଡ଼ାଗା ଅଦାଲତ ନିମିତ୍ତ କଣ୍ଠିଏ ବସ୍ତ ପୁସ୍ତକ କରବା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନେକ ଦିନରୁ ତେଣୁ କର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱର ଅର୍ଥରୁ ସ୍ୱରୂପ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ନୁହଇ ଅଲଳର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ପ୍ରଶ୍ନର କରଅଛି ଉତ୍କଳରେ ସମ୍ପତ୍ତି ଦ୍ରୁମ୍ବର ବିଷୟକୁ ଅଲଳର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଗୋଟିଏ ଅଟଇ । ଏହି ପାଣ୍ଡୁଲିପି ସନ ୧୮୭୭ ସାଲରେ ପ୍ରଥମେ ଗେଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଥିଲ । ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରୁ ଏହାର ଅନୁବାଦ ଉତ୍କଳବର୍ଷର ନାନାଭାଷାରେ ପ୍ରଶ୍ନର ହୋଇ ଗୁରୁବର୍ଷ ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାକ ସମ୍ମୁଖରେ ରହିଅଛି ଏବଂ ଏଥିରେ ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମଧ୍ୟ ହୋଇ ଅଛି । ଏହି ମାସରେ ଏ ଅଲଳ ବ୍ୟବକ ଦେବାର ଥିଲ ମାତ୍ର ଏଥିରୁ ବିଧାନମାନ ଉତ୍କଳବାସିଙ୍କର ମନୋନୀତ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ଏଥିରେ ଅପତ୍ତି ଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ଅପତ୍ତି ଦର୍ଶାଦବା କାରଣ ଲୋକଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ଦେବା କାରଣ ଏହି ଅଲଳକୁ ଆଉ କିଛିଦିନ ବିଶ୍ୱାସୀନରେ ରଖିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବାରୁ ସଭ୍ୟମାନେ ଉନସପ୍ରାଦ କାଳ ସମସ୍ତ ଦେଲେ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ମଞ୍ଜର କରବା ବେଳେ ମହାମାନ୍ୟ ପ୍ରତିନିଧି ସାଦେବ କହିଲେ କି ସେଥିରେ ଗୁରୁବର୍ଷ କାଳ ଏ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ସମ୍ବାଦାଧାରଣକ ସାଧାରରେ ରହି ଅଛି ଏବଂ କାହାର ମନ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ପ୍ରତି ଅଧିକ ହୋଇ ନାହିଁ ସେଥିରେ ଅଧି ଅଧିକାଳ ଏହାକୁ ସଜାଇ ରଖିବା ଅଗ୍ରାଧ୍ୟା କରବା ରୁଦ୍ଧ ଅଟଇ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯଥାସାଧ୍ୟ ଏ ଅଲଳର ବିଧାନ ଉତ୍କଳବର୍ଷର ନାନାଦେଶୀୟ ଭାଷାର ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶ କରଇ ଅଛି । ଦେଶୀୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ଉତ୍କଳ ବି ଗଜେଟରେ ଯାହା ପ୍ରକାଶ ହେବ

ସେମାନେ ଅଲଳମ୍ଭେ ଚାହା ପ୍ରଶ୍ନର କରବେ ଏବଂ ସାଧାରଣ ମତାମତ ଜଣାଇବେ ସେବେ ସମ୍ପଦକମାନେ ଚାହା ନ କରନ୍ତି ତେବେ ସେମାନେ ଅପରା କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମରେ ଶୁଣି କଲେ ବୋଲିବକୁ ଦେବ ଏବଂ ଏ ପ୍ରକାର ଶୁଣି ହେଉ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉତ୍କଳର ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କରେ ବିଲମ୍ବ କର ନ ପାରନ୍ତି । ଅନୁମାନେ ସ୍ୱୀକାର କରୁଁ କି ମହାମାନ୍ୟ ପ୍ରତିନିଧି ସାଦେବ ଦେଶୀୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର କର୍ତ୍ତବ୍ୟତା ବିଷୟରେ ଯାହା କହି ଅଛି ଚାହା ସତ୍ୟ ଅଟଇ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ପର୍କରେ ଯଥା ସମୟରେ ମତାମତ ପ୍ରକାଶ କରବା ଦେଶୀୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ମଦତ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦେଉଅଛି । କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ ସମ୍ପତ୍ତି ଦ୍ରୁମାନ୍ତରରୂପ ଜଟିଳ ବିଷୟ ସମ୍ଭବରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବାକୁ ସକଳ୍ପ କର ଅପରା ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ପୁନଃ ପରାବର୍ତ୍ତନ କରବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ଓ ପ୍ରତିଥର ପାଣ୍ଡୁଲିପିଟି ନୁହଇ ପ୍ରାୟ ହୋଇ ଯାଏ ସେଥିରେ ସମ୍ପାଦକମାନେ ସାଧାରଣ ମତ ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ଅଳ୍ପ ଆବଶ୍ୟକ ଜ୍ଞାନ କରନ୍ତି । ପ୍ରତିଥର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଖି ମନେ ହୁଅଇ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅବଧ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ହିନ୍ଦୁଶାସ୍ତ୍ରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଷୟ ସାମାନ୍ୟ କଥା ନୁହଇ ସେ ଅଳ୍ପ କଥାରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହୋଇଯିବ । ଉଦାହରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ନୁହଇ ଅଲଳ କରବାକୁ ଏତେ ଉତ୍କଳ ସେ ଲୋକମାନେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭା ସହଜ ଦୌଡ଼ିବାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅସମ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏପ୍ରକାର ବିଷୟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭା ରହି ସମ୍ଭାଳି କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ କିଛି ବିଶେଷ କ୍ଷତି ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ ତେବେ ଏତେ ତକ୍ଷଳ ଚାହୁଁବ । ଅନୁମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଁ ଯେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ବେଗ ସମ୍ଭାରଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଦୃଢ଼ ବିଷୟ ଦେଇ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇ ଅଧିକକାଳ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି ଚାହା ଦେଲେ ସମ୍ବାଦାଧାର ଚାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ ଦେଇ ପାରିବେ ।

ଅନୁମାନଙ୍କ ଯାକପୁରସ୍ତ ସମ୍ବାଦପତ୍ରା ନେତ୍ରୀ ଅଛନ୍ତି ଯଥା;—

ଅନୁମାନଙ୍କ ନିବନ୍ଧ ମେଳଣର ଶୁଭ୍ର ବାଦେ ସାଦେବ ମୁକ୍ତେଇ କରବୁ ବରତ ଦେଉଡ଼ାଗା ଏଠାକ ସମସ୍ତ ଦେବ ଦୁର୍ଗତ ଅଛି ସାଦେବ ମହୋଦୟ ମୁକ୍ତେଇ ଅଧିକକାଳ ଏ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର କର ପ୍ରକଳ କିଏ ପ୍ରକାର ଦୁର୍ଗତ ଦେବ

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ବିଚାର କରିବାକୁ ଯେ କେହି ବ୍ୟକ୍ତି ବିଦାୟ ଶାସ୍ତ୍ର ଭାବରେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନାହିଁ । ଏଠାରେ ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ଉପରେ ପଦ୍ମାବତୀଙ୍କ ବିଚାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ଥର ଥର କରି ପଢ଼ିବାକୁ ଦରକାର ଥାଏ । ଏଠାରେ ଥର ଥର କରି ପଢ଼ିବାକୁ ଦରକାର ଥାଏ । ଏଠାରେ ଥର ଥର କରି ପଢ଼ିବାକୁ ଦରକାର ଥାଏ ।

ସାମାଜିକ ସଂବାଦ ।

ଏହା ବୁଝାଇ ଦେଉଛି ଯେ ଧର୍ମର ଅଭାବ ହେତୁ ବିଦାୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରାଧିକ୍ୟ ରହିଛି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ସତ୍ୟବାଦୀଙ୍କ ଚିନ୍ତା ଚଳାଇ ନେଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏହି ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଧର୍ମର ଅଭାବ ହେତୁ ବିଦାୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରାଧିକ୍ୟ ରହିଛି । ଏଠାରେ ଥର ଥର କରି ପଢ଼ିବାକୁ ଦରକାର ଥାଏ ।

ଏହା ଧର୍ମର ଅଭାବ ହେତୁ ବିଦାୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରାଧିକ୍ୟ ରହିଛି । ଏଠାରେ ଥର ଥର କରି ପଢ଼ିବାକୁ ଦରକାର ଥାଏ । ଏହା ଧର୍ମର ଅଭାବ ହେତୁ ବିଦାୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରାଧିକ୍ୟ ରହିଛି ।

ଏହା ଧର୍ମର ଅଭାବ ହେତୁ ବିଦାୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରାଧିକ୍ୟ ରହିଛି । ଏଠାରେ ଥର ଥର କରି ପଢ଼ିବାକୁ ଦରକାର ଥାଏ । ଏହା ଧର୍ମର ଅଭାବ ହେତୁ ବିଦାୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରାଧିକ୍ୟ ରହିଛି ।

ଏହା ଧର୍ମର ଅଭାବ ହେତୁ ବିଦାୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରାଧିକ୍ୟ ରହିଛି । ଏଠାରେ ଥର ଥର କରି ପଢ଼ିବାକୁ ଦରକାର ଥାଏ । ଏହା ଧର୍ମର ଅଭାବ ହେତୁ ବିଦାୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରାଧିକ୍ୟ ରହିଛି ।

ଏହା ଧର୍ମର ଅଭାବ ହେତୁ ବିଦାୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରାଧିକ୍ୟ ରହିଛି । ଏଠାରେ ଥର ଥର କରି ପଢ଼ିବାକୁ ଦରକାର ଥାଏ । ଏହା ଧର୍ମର ଅଭାବ ହେତୁ ବିଦାୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରାଧିକ୍ୟ ରହିଛି ।

ଏହା ଧର୍ମର ଅଭାବ ହେତୁ ବିଦାୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରାଧିକ୍ୟ ରହିଛି । ଏଠାରେ ଥର ଥର କରି ପଢ଼ିବାକୁ ଦରକାର ଥାଏ । ଏହା ଧର୍ମର ଅଭାବ ହେତୁ ବିଦାୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରାଧିକ୍ୟ ରହିଛି ।

ଏହା ଧର୍ମର ଅଭାବ ହେତୁ ବିଦାୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରାଧିକ୍ୟ ରହିଛି । ଏଠାରେ ଥର ଥର କରି ପଢ଼ିବାକୁ ଦରକାର ଥାଏ । ଏହା ଧର୍ମର ଅଭାବ ହେତୁ ବିଦାୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରାଧିକ୍ୟ ରହିଛି ।

ଏହା ଧର୍ମର ଅଭାବ ହେତୁ ବିଦାୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରାଧିକ୍ୟ ରହିଛି । ଏଠାରେ ଥର ଥର କରି ପଢ଼ିବାକୁ ଦରକାର ଥାଏ । ଏହା ଧର୍ମର ଅଭାବ ହେତୁ ବିଦାୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରାଧିକ୍ୟ ରହିଛି ।

ଏହା ଧର୍ମର ଅଭାବ ହେତୁ ବିଦାୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରାଧିକ୍ୟ ରହିଛି । ଏଠାରେ ଥର ଥର କରି ପଢ଼ିବାକୁ ଦରକାର ଥାଏ । ଏହା ଧର୍ମର ଅଭାବ ହେତୁ ବିଦାୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରାଧିକ୍ୟ ରହିଛି ।

ଅତିରିକ୍ତ

ଉତ୍କଳବାସିକା ଚା ୧୮ ରାଶ ସେତୁଏଶ ସନ ୧୮୮୭ ମସିହା ।

ପ୍ରେମଭଞ୍ଜ ।

ମାନ୍ୟକର ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍କଳବାସିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମାପେଷୁ ମହାଶୟ,

ଅପଣଙ୍କ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ପଦିକାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ କଳପସୂ ପଂକ୍ତିକୁ ସ୍ଥାନ ଦାନ କରି ବାଧ୍ୟତା କରିବାହେବେ ।

କେନ୍ଦ୍ରସମିତୀ ଇଂରେଜୀସ୍କୁଳ ଗୃହ ଅତି ସମାପ୍ତି ହେବାରୁ ଇଞ୍ଚି ସରକାର୍ତ୍ତେ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ସ୍ୱଳ୍ପକମିଟି ଉଦ୍ଘାଟିତ ହୋଇ ଗରାବନି ପିତ୍ତେର ମାଧ୍ୟମରେ ଅଦାୟରେ ଚପୁର ଅଛନ୍ତି । ଅଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟ ୧୨୫୦୦ ଟା ନିମ୍ନଲିଖିତ ମହାନୁଷ୍ଠ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ଅଦାୟ ଓ ଅର୍ଜୀବୃତ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଏଥିନିମିତ୍ତ କମିଟି ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ଧରିବାଦ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ବର୍ଷମାନ ମହାବଳାଙ୍କ ଏକ ସହସ୍ର ମୁଦ୍ରା (୧୦୦୦୦ ଟା) ସ୍ୱକୋପଯୋଗୀ ଦାନ ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କାସିମ୍‌ଜୀରାଜକାସିମା ଶ୍ରୀମତୀ ମହାଶୟୀ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୟୀଙ୍କର କୌଣସି ଏଲକା ଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରକଳରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଅପଣାର ଦାନଶାଳିକା ଓ ଦେଶହରିଷିକା ଗୁଣଯୋଗୁଁ ଏକଶହ ମୁଦ୍ରା (୫୧୦୦୦ ଟା) ଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଅମୂମାନଙ୍କର ଅଧିକ ୪୮୦୦୦ ଟା ନିଅନ୍ତୁ । ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଜା ସାମାଜିକଦେ ଓ ମହାଶୟୀ ନାରାୟଣଚେତେଙ୍କ ନିକଟକୁ ଏକ ଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରକଳରେ ସ୍ୱରୂପିକା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ଚପୁଲେଖକ ନିକଟକୁ ପ୍ରାର୍ଥନାପତ୍ର ପ୍ରେମଭଞ୍ଜ

ହୋଇଅଛି ଓ କମିଟି ଭବିଷ୍ୟତରୁ କି ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ସାଦାମ୍ୟ ଦାନେ କୃତ୍ରିମ ନ ହେବ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥଚନ୍ଦ୍ରବର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ବାବୁ ସୁମତୀଚନ୍ଦ୍ର ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ସାଦୃଶ୍ୟ ଯେହେତୁ ସେମାନେ ଏଠାର ପ୍ରଥମ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଟନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ କମିଟିଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ଅଗ୍ରା ସେମାନଙ୍କଠାରେ ହେବ ନହିଁ ।

ଗୁଜାବୀ ହୋଇଥିବା ଭଲକା ।

- ଶ୍ରୀମତୀ ମହାଶୟୀ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୟୀ . . . ଟ ୧୦୦ <
- ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାଶୟୀ ବର୍ଷମାନ . . . ଟ ୧୦୦୦ <
- ଶ୍ରୀମତୀ ବାବୁ ସୁମତୀଚନ୍ଦ୍ର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୟୀ . . . ଟ ୨୦୦ <
- ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଜା ପଦ୍ମନାଭଦେବୀ . . . ଟ ୧୦୦ <
- ” ” ସୁଜା । ବି । ନିକା . . . ଟ ୧୦୦ <
- ” ” ସୁଜା ଦଶମ୍ବର ମିତ୍ର . . . ଟ ୧୦୦ <
- ଶ୍ରୀମତୀ ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୟୀ . . . ଟ ୫୦ <

କେନ୍ଦ୍ରସମିତୀ କେନ୍ଦ୍ରସମିତୀ ଉତ୍କଳବାସିକା ଚା ୧୮ ରାଶ ସେତୁଏଶ ସନ ୧୮୮୭ ମସିହା । ଏହିପରି କଳାପସୂ ପଂକ୍ତିକୁ ସ୍ଥାନ ଦାନ କରିବାହେବେ ।

To THE EDITOR OF UTKAL DIPIKA, Sir,

I beg to request the favor of your publishing the following remarks of mine on a letter which appeared

in the last issue of the Dipika from the pen of a gentleman who calls himself *Pro Bono Publico*.

I shall begin by stating that the letter under comment contains two statements which are grossly false. The first is the statement that grace-marks are lavishly awarded by the Joint Inspector according to his discretion. I challenge your correspondent to show proofs. I have the authority of the Joint Inspector to say that far from awarding grace-marks lavishly, he has not even in a single instance exercised his discretion in giving grace-marks. The second statement is that 'A literary work, the outcome of a Joint agency received (was reviewed?) eulogistically in the Balasore Bahika by the Joint and awarded subsequently with a Government reward uncontested by the same Joint in his official capacity'. I heartily detest the enigmatic obscurity, so favorable for stabbing people in the dark, with which *Pro Bono* seeks to undermine public confidence in the character of the Joint Inspector and of the person whom he describes as the "ostensible author" of the literary work. I may tell your correspondent and his informant on my own authority (in this case the highest authority, I myself being the author of the book in question) that their ingenious attempt to plaster together

the true and false, in order to produce something plausible for acceptance of the public, shall prove to be a pitiful failure. The second statement resolves itself into two distinct accusations; viz., that Babu Radhanath, being the Joint Inspector, reviewed the work in the Bahika and that the work was the production of the joint efforts of Babu Radhanath and myself, but that the former gentleman did not put his name to it as his official capacity prevented his publicly claiming any share of the reward. I do not wish to dwell upon the miscreantlike (impudence of the above assertion. It is true that Babu Radhanath criticised the work in the Bahika in his private capacity of a critic but I believe no sensible man can ever discover the cogent reasons which have induced *Pro Bono* to consider this act of the Joint Inspector as a grievous sin. As regards the second accusation, I solemnly affirm that it is a lie, pure and simple. I challenge your correspondent and his informant to show that any passage in the book was written or even dictated by Babu Radhanath or any other man save and except myself.

As regards the selection of text-books by the Joint Inspector, I may inform your correspondent that Babu Radhanath consults gentlemen whom he ought to consult. The very fact that his selections are approved by the Director who compares them with similar lists from elsewhere as also the existence of a text-book Committee appointed by Government to chose appropriate text-books ought to set the question at rest.

It is not true that the examiners appointed by the Joint Inspector are mostly his subordinates, for of the six

examiners appointed last year, as many as four hold respectable situations which are in no sense under his control.

The fact that outsiders are not appointed examiners is not peculiar to Orissa. There are many difficulties in the way which *Pro Bono* may not have the candour to admit but which he cannot inwardly ignore. In the first place the remuneration offered is not sufficiently attractive. Unlike officers of the Education Department, outsiders hardly possess leisure enough for doing extra-work. Besides, it is difficult for them, however well-educated they may be, to realize the standard prescribed for the different examinations. *Pro Bono* cites the example of the Calcutta University but he must have known that almost invariably the examiners appointed by the syndicate are members of the Education Department.

It is not unlikely that either the present Joint Inspector or his predecessor might occasionally have thought it necessary to request an examiner to alter or modify an unusually difficult paper. Is not the same thing done by the moderators of the Calcutta University? Why then does your correspondent fall foul with the Joint Inspector for doing what is quite necessary in the interests of fairness?

Every right-minded man will admit that your correspondent has failed to show that there is any thing peculiarly wrong in the proceedings of the Joint Inspector, any thing which is not common to other educational circles. If the system has any defects, the defects are common to the whole Presidency. The Jt. Inspector never claimed any share of praise for the results except in what the advancing

tide of the times would inevitably lead to. Any one who has read his reports will admit this.

CUTTACK } I remain
9-2-82 } yours faithfully
MADHUSUDAN RAO

NOTICE.

Gentlemen willing to contribute towards the maintenance of the Cuttack Academy, founded by the late lamented Babu Peary Mohan Acharjea, are hereby requested to send their donations or subscriptions either to the undersigned, or to Babu Bhuvan Mohan Acharjea Secretary to the managing Committee or to the Editor of the Utkal Depica.

CUTTACK } S. C. NATH
16-2-82. } Asstt. Secretary to the
Managing Committee.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକ ବାବୁ ଶାନ୍ତମୋହନ ଅନୁରାଗଦାସ ପ୍ରସ୍ତୁତି
କଲ (କଟକ ଏକାଡେମି) ର ଶ୍ରୀକାବ୍ୟ ପଦ୍ୟ ପଦ୍ୟ
ମହାପଦ୍ୟମାନେ ମାସିକ ଭାବେ ବଦଳାଇବା ପାଇଁ ଯେ
ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କନ୍ଦଳ ସେନାପତି ଗୂର୍ଭକା ଯେ ସେମାନେ ଏ
ଦେଶ ଅନ୍ତ ଉପକ୍ରମ ଅଧିକା ବୁଲାଇ ଯେତେବେଳେ
ସମାପତ କରନ୍ତୁ ତାହା ସମସ୍ତମାନଙ୍କ ପ୍ରାଣପତ୍ନୀ ଉପକ୍ରମ
ବା ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ସମ୍ପର୍କ ମହାପଦ୍ୟ ଉପକ୍ରମ ପଠାଇ
ଦେ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ସୁଧାମୋହନ ଦାସ
୧୫/୮/୮୨ } ସଚକାର ସମାପତ ମେମ୍ବର ବରିଷ୍ଠ

ସିଦ୍ଧିନ ବାଣୀ ବିକ୍ରମ ।

ଏକପ୍ରକାର ବୋଧାତ୍ମକ ମନୁଷ୍ୟ ଚିତ୍ତ ଚକ୍ରମ ମିଳି
ଅଛି । ଏହା ପ୍ରକୃତରେ ମନୁଷ୍ୟ ଚିତ୍ତରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତା
ମନୁଷ୍ୟ ଚିତ୍ତର ପ୍ରକୃତରେ ଅଛି ଏବଂ ଅନ୍ତ ମନୁଷ୍ୟ
ରୁପେ ଶାନ୍ତମୋହନ ବିକ୍ରମ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବ ପଦ୍ୟ ବାଣୀ
ଅନ୍ତ ବାଣୀ ସଦୃଶ ପଦ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାବୁ
କଟକର ବାଣୀକାର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସମସ୍ତ ସମସ୍ତ ମାନି
ପାତ୍ରକେ । ତା ଏବଂ ସେବେବ ସମ ୧୮୮୨ ଖା ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିକୋଲା ଫେଲୋସିପିଲି ।

ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ କଟକରେ ଉପକ୍ରମରେ ଉଚ୍ଚ
ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ବ୍ୟବହାର । କଟକରେ ଗ୍ରହଣ ପ୍ରକାର
ଉପକ୍ରମ ଓ ଶିକ୍ଷା ଉପକ୍ରମରେ କଟକ ଗ୍ରହଣ ।
କଟକରା ଶାନ୍ତମୋହନ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାରରେ ଉପକ୍ରମ
କଟକ ଉପକ୍ରମରେ ଉପକ୍ରମରେ ଉପକ୍ରମ ।

ଭାରତୀୟ ସମ୍ପର୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଶିକ୍ଷା । ଅଧ୍ୟାପକ
ଶ ୧୧ କା । ୧୭ ଅଧ୍ୟାପକ ଶ ୨୦୮ ମୁଖ୍ୟ ପଦ୍ୟ ।

କଟକ ମୁଖ୍ୟ ସଚକାର ।

କରକ ପାଠ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୭ ଗ
୧୮ ଗ

ଦ୍ଵାରା ଯେ ମାତ୍ର ଚିତ୍ରଣ ସହ ପାଠ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ । ମୁଁ ପାଠ୍ୟରୁ ୦ ୧୭୦୦ ଯେ ୧୭୦୦ ଯାଏ ପଢ଼ିବାର

ଅଗ୍ରମ ବାସିଲ ମୂଲ୍ୟ ୪୫୦
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷାନ୍ତ ୨୯
ମଫସଲ ପାଇଁ ଜାକମାସଲ ୪୫୫୩

କ୍ରମେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନେ ଦେଖିବା ମୋକ-
ଦମା ଦୁଇବାର ନୁହେଁ ବଧ ଏ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏହି
ମାସରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜିଲ୍ଲା କଟକ
ଜିଲ୍ଲା କ୍ରମେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମାନସିଂହ ସାହେ-
ବଙ୍କ ପ୍ରତି ସମ୍ପାଦକରେ ଦୁଇଟି ଲେଖିଏ ମୋକ-
ଦମା ପ୍ରସାର ହେବାର ବଧ ହୋଇଅଛି ।
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାର କ୍ରମେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
ମୋକଦମା ପ୍ରସାର କରବାର ସୂଚନା ଦେଉ
ନାହିଁ କାରଣ ଯେଠାରେ ଉତ୍ତମ ନାହାନ୍ତି
ଏବଂ ସେହି ମୂଳାତମ ଛମକା ଦକ୍ଷିଣରେ ଯାରେ
କାହାଙ୍କର ସଖ୍ୟା ଅଧିକ ନାହିଁ । ଫଳେ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଏ କାର୍ଯ୍ୟର ଚକ୍ର ଉଲ୍ ହୋଇ
ନାହିଁ । ଏଥିରେ କାର୍ଯ୍ୟର ଅସୁବିଧା ଏବଂ
ନୁହେଁ ବିଶାଳକ ଦାଉରେ ମାମଲକଦାରଙ୍କର
ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଭବ୍ୟ ଅଛି କିନ୍ତୁ ଫଳ ଦେଖା ଯାଉ
ନାହିଁ ।

ବେଦାର ପ୍ରଦେଶରେ ବଙ୍ଗାଳମାନଙ୍କୁ ସର-
କାରୀକର୍ମ ଦେବା କରୁଥିବାରେ ଅନୁମାନକ ଶ୍ରେଣି
ଲାଠିପାଦେବ କେତେଦୂର ହେଲା ଯେଉଁ ଅଜ୍ଞ
ପ୍ରସାର କରୁଥିଲେ ତଦ୍ଵାରା ବେଦାରରେ ବାସ-
କରୁଥିବା ବଙ୍ଗାଳଙ୍କ ପ୍ରତି ବସେଷ ଅନ୍ୟାୟ
ଦେବାକୁ ମାଳ୍ୟବର ସର ଅସରି ଭଜନ ସମ୍ପ-
ତି ଏହିମର୍ମରେ ଏକ ଅଜ୍ଞ ଜାଣି କରୁଅଛନ୍ତି
ଏ ସରକାରକର୍ମରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରବା ସଦା-
ଶେ ବେଦାର ପ୍ରଦେଶରେ ଚରକାଳ ବାସକ-

ରୁଥିବା ବଙ୍ଗାଳଙ୍କର ସନ୍ତାନମାନଙ୍କୁ ବେ-
ଦାର ଦେଖିବୁ ଲୋକବୋଲି ଗଣ୍ୟ କରିବାକୁ
ଦେବ କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ବଙ୍ଗାଳମାନେ ଚରପ୍ରାୟୀମ-
ରେ ସେଠାରେ ବାସ ନ କର କେବଳ ସର-
କାର କାର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରୁଅଛନ୍ତି କାହାଙ୍କର ସନ୍ତାନ-
ମାନେ ଯେମନ୍ତ ଏ ନିୟମର ଫଳଭୋଗକର
ନ ପାରନ୍ତି ଏପରିରେ ସାବଧାନ ରହିବାକୁ
ଦେବ । ଓଡ଼ିଶାବାସି ବଙ୍ଗାଳମାନେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ରେବନସା ସାହେବ କମିସ୍ତ୍ରରଙ୍କ ଅମଳରେ
ଏହିପରି ହରବରରେ ପଡ଼ିଥିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ
ବକମଳରେ ସେ ଲାବ ନାହିଁ ଓ ବରଷାରେ
ଉଦୟ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଉପରଲିଖିତକଥା ସେମା-
ନଙ୍କ ପ୍ରତି ଏକ ନିଜର ଦେବ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ
ଲେଖୁଅଛୁ ଏ ଏନଗରର ଜଣେ ସବତେପୁଟୀ
ବାବୁ ଶ୍ରେଣୀମୋଦନ ମୁଖ୍ୟାୟ ଗର ମଙ୍ଗଳକାର
ଶୁଭ ଯ ଏ ଶା ସମୟରେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟର ସମ୍ପର୍କ
କଲେ । ମୁରୁର ପ୍ରାୟ ଏକସପ୍ତାଦ ସପ୍ତରୁ ଏ-
କାକର ଏକପିସ ନୁହଁ ହୋଇ ବାଉଳର
ହୋଇଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଏକପିସ ପାତଗଳ
ଏକ ଜାଲର ଚିତ୍ରଣ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ବସ୍ତୁ-
ରେ ନମ୍ରର କରକବାକୁ ସୂଚନା ସମ୍ପର୍କ ହୋ-
ଇ ନ ଥିଲେ । ଅବଶେଷରେ ମୁରୁର ଦୁଇପକ୍ଷ
ସୂଚନା ନମ୍ରର କରକବାକୁ ସମ୍ପର୍କ ଦେବାରେ
ଇଚ୍ଛାଶୁଷାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଏବଂ କିମ୍ପର ପର୍-

ସୁକ ବାଦାଉଲା କିନ୍ତୁ ସେ ସମୟକୁ ଛାଡ଼ାଇର
ଶେଷଦଶା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲା ସୁତରାଂ ବହୁ
ସହରେ ସୁଦ୍ଧା ଦୁଇପକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ବସ୍ତୁ ପାଇ-
ଲେ ନାହିଁ । ଶ୍ରେଣୀ ବାବୁଙ୍କ ବସ୍ତୁ ବ ୩୫ ଶ
ମାସ ଏବଂ ବାଦାଉ ମାତା ଘା ଓ ପାଞ୍ଚୋଟ ସିଲ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଏମାନଙ୍କୁ ସେ ଘୋରଦୁଃଖରେ ପକାଇ
ରୁଲିଗଲେ । ଶ୍ରେଣୀବାବୁଙ୍କ ସକାଶେ ଏ କରକ-
ବାସୀ ରଜା ମାମଲକଦାର ଏବଂ ଅପରଲୋକେ
ସୁଦ୍ଧା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଶୋକ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେ ଜଣେ
ସମ୍ପାଦ ନୈଷ୍ଠିକ ହୁନ୍ ଏବଂ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବିନୟୀ ଓ
ଶାନ୍ତପ୍ରକୃତିର ଲୋକଥିଲେ ଦୟା ଓ ସୁକର
ଗୁଣରେ ଭକିଲସର ଦୁଃଖ ହୋଇଥିଲେ ଏଥି-
ପାଇଁ ମାମଲକଦାରମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖିତ ।
ଓଡ଼ିଶାର ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ
ସେ ଗର ଛମାସମଧ୍ୟରେ ଚରକାଳ ଯୋଗ୍ୟ
ଲୋକ ଅହାଲେ କାଳଗ୍ରାସରେ ପଡ଼ି ଦେ-
ଲେ !

*ଅଜ୍ଞକାଳ ଏଠା କ୍ରମେ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମିତ୍ରନ-
ପର ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଓ ନିୟମ ଏ ନଗରରେ ବହୁ
ଜାଣି କରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାୟ ପ୍ରଭାବ କେତେଦୂ-
ର ଲୋକ ମସଲା କରବା ଲଭ୍ୟାଦ ଅପରୁଧରେ
ଧରୁ ହୋଇ ପଡ଼ିକଦାଣକୁ ଯାଉଅଛନ୍ତି ଓ
ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଅର୍ଥବସ୍ତୁ ଦେଇ ଶିତ ପାଉଅଛନ୍ତି ।
ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ନଗର ପରିଧାର ପଥରେ ବଡ଼
କାର୍ଯ୍ୟକର ଅଟେ ଓ ବାସୁବରେ ସୁଦ୍ଧାପେଷା

ବର୍ତ୍ତମାନ ନଗର ବହୁ ଅଧିକ ପରିଷ୍କାର ଦେଖା-
ଯାଏ କିନ୍ତୁ ଏ ନିୟମନ ବହୁ କଠିନରୂପେ
ପ୍ରଚଳ କରା ଯାଉଅଛି ଓ ସୁଖ ବନ୍ଦୁ ଦେଉ
ନାହିଁ । ଯଥା;— ଚରୁ ମଇଳାପାଣି ସତକ
ବା ନାଲକୁ ବୋହୁ ଆସିଲେ ଗୃହସ୍ତ୍ରୀକୁ
ସନ ୧୮୭୭ ସାଲ * ଅଭିନର ଥା ୨୩୭ ଗ-
ନୁସାରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ କରା ଯାଉଅଛି ଅଥଚ ସେ
ପାଣି ବାହାର ଯିବାର ସୁଧା କର ଦିଅ ଦେଉ
ନାହିଁ । ଆଗେ ଏଥିର ସୁଧା ଓ ସୁଯୋଗ କର
ଦିଅ ଯାଉ ପଲ୍ଲେ ଭଣ୍ଡର ବସନ୍ତରେ କେହି
ମଇଳାପାଣି ସତକ ଉପରକୁ ଉଠିଲେ ତାକୁ
ଧର ସଥୋଚିତ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଯାଉ ଏହା ଦେଲେ
ବାହାର ବହୁ ଅପତ୍ତି ବା ମନୋହୁଣ୍ଡର କାରଣ
ନ ଉତ୍ପନ୍ନ ! ନିକଟରେ ଏଠାର ଉଚ୍ଚକଣ ବଳ
ଓଜ୍ଞଳ ସତକକୁ ମଇଳାପାଣି ଉଠିବାର ଅଭ-
ସକ୍ତି ଦେବାକୁ ଉପସ୍ଥଳ ଦେଉ ବାଦରେ
ସେମାନେ ପ୍ରତିବାଦ କରବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ
ମାତ୍ର ଅଭିଯୋଗକାରୀ ମିତ୍ରନିସିଦ୍ଧ ଓ ବରସି-
ୟର ନିରୂପଣ ଦିବସରେ ଫଉଜଦାସ୍ ଅଦା-
ଲତରେ ଅନୁପସ୍ତୁତ ଦେବାକୁ ଚୁକ୍ତି ପ୍ରସକ୍ତ ସେ
ମୋକଦ୍ଦମାନ ଉପସିଧ ହୋଇ ଗଲ । ଏଣୁ
କର ଦୋଷାଦୋଷର ମାମାଂସା ହୋଇ ନ
ପାରିଲ । ମୋକଦ୍ଦମା ତଳ ପାରିତ ନାହିଁ
ହୋଇ ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଲୁଚି ରହିଲେ କ ?
ତେବେ ସେ କ ସକାଶେ ଅକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଭୁବୁ ବ୍ୟକ୍ତି
ମାନଙ୍କ ଦରବର କଲେ । ସେ ଯାହା ଦେଉ
ବାଟକୁ ମଇଳାପାଣି ଆସିବାର ଦୁଷ୍ଟାୟ ଓ
ଭାଙ୍ଗା ବୋହୁ ସିବା ସକାଶେ ସତକ ଦୁଷ୍ଟା-
ୟରେ ପଞ୍ଜାନାନ କରବାର ମିତ୍ରନିସିଦ୍ଧ ଲଃ-
କର ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଅଧିକ ଅନୁମାନେ ଅନ-
ସେଧ ହରୁଁ ସେ କିଏକ ନେକଞ୍ଚୁର ଓ ନିଉ-
ନିସିଦ୍ଧ କମିଶନରମାନେ ଏଥିର ବ୍ୟବସ୍ଥା
କରନ୍ତୁ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାନ ଗିର୍ଜାର ବ୍ୟୟ ।

ବିଲ୍ଲଭର ପାଇଁ ମେଘା ସରୁର କରେ ସନ୍ଧ୍ୟ
ମଦାମାନ ଚିବନ୍ଧ୍ୟ, ଲ, ବରଷୁର ସାବେବ
ଲଭବବର୍ଷର ନାନା ସ୍ତାନ ଉପଗ କର ସମ୍ପଦ
ବନେଇଅଡ଼େ ଅପ୍ରକ୍ତି । ଏହି ମାସରେ ସେ
ବିଲ୍ଲଭକୁ ଯାତ୍ରା କରବେ ଗତ ମାସ ଗେଷ ଲ-
ଗରେ କରବବା ନଗରବାସୀ କେତେ କଣ
ପାନ୍ତ ଏବ ଅପର ବହୁଲେକ ଭାବାକ ସମୀପରୁ
ଯାଇ ଗୁରବବର୍ଷାୟ ଗିର୍ଜାର ବ୍ୟୟ ବସୟରେ

ଆବେଦନ କରୁଥିଲେ । ସାବେବ ମହୋଦୟ
ସେମାନଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ଭଲଲଗ୍ନିର ପ୍ରସ୍ତମାନ
କଲେ ଯଥା;— ୧ ମ ହୁନ୍ ଓ ମୁସଲମାନଙ୍କ-
ଠାରୁ ଟାକ୍‌ରୂପେ ଯେଉଁ ଟଙ୍କା ଗୁସ୍ତାବ ଦେଉଅ-
ଛି ତହିଁରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ସରକାର ପ୍ରସ୍ତମାନଙ୍କ
ବେତନ ଦେଉଅଛନ୍ତି କି ନା ? ୨ୟ ଏହି
ଟଙ୍କାରୁ ଗିର୍ଜାଘର ମରମତି ଏବ ସବୁ କରବା
ବ୍ୟୟ ଦୟାଯାଏ କି ନା ? ଏବ ୩ୟ ଦେଖା-
ୟ ବିଲ୍ଲଭଲେକମାନେ ଏ ବସୟରେ ଅପତ୍ତି
କରୁଅଛନ୍ତି କି ନା ? ଏହି ଭିନ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନର ଶୀଘ୍ର
ଉତ୍ତର ପାଇ ଏବ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେ କଥା
ଶୁଣି ସେ କହିଲେ ଯେ ହୁନ୍ ଓ ମୁସଲମାନଙ୍କ-
ଠାରୁ କର ଅଦାୟ କର ତହିଁରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାନ
ଧର୍ମ ଯୋଗଣ କରବା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ୟାୟ ଅଟଇ
ସେ ଏଥି ପୁର୍ବେ ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପାଲିମେଘ ସର-
ରେ ଉତ୍ତାପନ କରୁଥିଲେ ଏବ ଉଦନସାରେ
ଏକ ଭାଲକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ତହିଁରୁ
ପ୍ରକୃତ କଥା ସ୍ପଷ୍ଟରୂପେ ଜଣାପାଉ ନାହିଁ ।
ଯାହା ଦେଉ କଲବର ରଖଣକାଳ ଏବ ତୁନ-
ତ ଉତ୍ତର ଦନ ଏ ବ୍ୟାପାରର ବସୋଧା ଅଟନ୍ତି
ଅଫଗାନ ଯୁଦ୍ଧ ଦେଉରୁ ବିଲ୍ଲଭ ଲେକକର
ଲଭବବର୍ଷ ପ୍ରକ ଅଧିକ ଦୁଷ୍ଟି ପଡ଼ିଅଛି ଏବ
ଏଠାରେ କୌଣସି ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବା
ସେମାନଙ୍କର ଲଜା ନୁହଇ । ଯଦାପି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାନ
ଧର୍ମ ସମ୍ପର୍କରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କର ବ୍ୟୟ ସାମାନ୍ୟ
ଅଟଇ ମାତ୍ର ଏହା ବୋଲି ତୁଚ୍ଛ କରବାର ବିଷ-
ୟ ନୁହଇ । କାରଣ ସାମାନ୍ୟ ବସୟରେ ସୁକା
ଲେକକଠାରେ ସରକାରୀ ଦେଖାଦିବାର ଉ-
ଚିତ । ସେ ବିଲ୍ଲଭକୁ ଯାଇ ଲଭବବର୍ଷାୟ ସେ-
ବେଟରକ୍ ଏ ସମସ୍ତ କଥା ଜଣାଇବେ ଏବ
ତହିଁରେ ଯେବେ ଫଳ ନ ଦେବ ତେବେ ପୁ-
ନବାର ପାଲିମେଘରେ ଏଥିର ଅନୋଚନ
କରବେ । ଅନୁମାନେ ଅଥା କରୁଁ କ ଏହି
ମହୋଦୟଙ୍କ ସୋଗେ ଗୋଟିଏ କଲକ ବଦ୍ଧ-
ରତ ଦେବ । ସାଧାରଣ ବର୍ଣ୍ଣାରୁ ଧର୍ମ ଚିତ୍ତେ-
ପର ବ୍ୟୟ ନିବୀଡ଼ କରବା ଲଭବବର୍ଷାୟ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କର ଉଦାର ମତର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବେ-
ଧୀ ଅଟଇ ଏବ ଏହା ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ଉତ୍ତର ହୁ-
ଏ ତେବେ ସୁଖର ବସୟ ଦେବ ।

ସାର୍ଥ ସାବେବକ ମୋକଦ୍ଦମା ।

ବସୁଜାର କିଏକମାଜଞ୍ଚେଟ ସାର୍ଥ ସାବେବ-
କର ଗୋଟିଏ ଅଭ୍ୟାଗର ବହୁତ ଦିନରୁ ସବାବ

ପଞ୍ଚମାନଙ୍କର ଅଲେକନାର ବସୟ ହୋଇ
ଅଛି । ଅଭ୍ୟାଗରର ବୁଝାନ୍ତି ଏହିକ ବସୁଜା-
ନିବୀଡ଼ା କେତେକ ଦେଖାୟ ବହୁଲେକ କ
ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ କେହି ଡେସୁଟୀ ମାଜଞ୍ଚେଟ
ଓ ମୁସଲମାନ ପ୍ରକୃତ ପଦସୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ
ବିଧିମତ ପୁଲସରୁ ପାସ ନେଇ ଗତ ନବେସ-
ମାସ ତା ୧୧ ରଖରେ ସମସେବ ପୁକ୍ତ
ନଗର କାର୍ତ୍ତକ କର ହୁନ୍ ଥିଲେ । ସାର୍ଥ
ସାବେବକର କୋଠି ନିକଟରେ ଏମାନେ
ପହୁଞ୍ଚନ୍ତେ ସାର୍ଥ ସାବେବକ ତସେ ବଜ ସାବେବ-
କ ଅନପସ୍ଥିତିରେ ମାଜଞ୍ଚେଟକ ଲୁଚ ବଦଳ
କରୁ ଥିଲେ । ବୋଧ ହୁଅଇ ଗାଠ ବାଦ୍ୟରେ
କରୁ ହୋଇ ସୁଧି ସବୁନିଶ୍ଚେଟରୁ
ଜବାଇଅଣି ସଙ୍ଗରୁକ ବନକର ଓ ତଦରକ
କରବାକୁ ଅଜ୍ଞା ଦେଲେ ପୁଲସବର୍ମରୁ
ଅଜ୍ଞ ଅନୁସାରେ ସମସ୍ତ ସଙ୍ଗରୁମୟାଙ୍କୁ ଗିରପ୍ତା-
ର କର ସାର୍ଥ ସାବେବକ ବର୍ଣ୍ଣରୁ ଦେଖ ଗଲା ।
ତଦାକରେ ଜଣା ଗଲା କ ଏ ସମାଗେବଟ
ଧର୍ମ ସଙ୍ଗାନ୍ତ ଅଟଇ ଏବ ଏଥି ନିତର ପୁଲସପାସ
ଗୁସ୍ତାବ ହୋଇ ଅଛି । ଉଦଲେକମାନେ ଅଭ-
ନାନସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କର ଏପ୍ରକାର ଅପମାନ
କରବାକୁ ସେମାନଙ୍କ ବଚପତି ବାବୁ ସମନ୍ତ-
ଗୁଣ୍ଡର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କର ନେତୃତ୍ୱ ନବର୍ଣ୍ଣରକ ନି-
ଟରେ ଦରଶାସୁ କଲେ ଏବ ଗୁରୁ ଏବ ବ୍ୟକ୍ତି
ସାର୍ଥ ସାବେବକ ନାମରେ ଟ ୧୦୦୦ ଟା ସଦ
ପରଣ ମୋକଦ୍ଦମା କରବାକୁ ଅନୁମତ ପ୍ରାଥମା
କଲେ । ତହିଁ ମନାକର ପ୍ରକ ଲଟ ସାବେବ
କମିଶ୍ନରୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କର ଉପୋର୍ଟ କରବାକୁ
ଅଜ୍ଞା ଦେଲେ । ଉକ୍ତ ଉପୋର୍ଟ ପାର ମାନବ-
ର ଲକ୍ଷଣ ସାବେବକରୁ କଲେ କି ସଙ୍ଗର୍ତ୍ତ-
ମାୟାମାନେ ଦେବନ ଅନ୍ତ କାଳ ଅଟକରେ
ରହିବା ଭର ଅନ୍ତ କୌଣସି କଷ୍ଟ ବା ଅପମାନ
ସଦ୍ୟ କର ନାହାନ୍ତି ଅତଏବ ସେ ସାର୍ଥ ସାବେ-
ବକ ନାମରେ ଫଉଦାସା ମୋକଦ୍ଦମା ଉପସ୍ଥିତ
କରବା ମନ୍ତର କଲେ ନାହିଁ ଏବ ଅତର
ଅଜ୍ଞା ଦେଲେ କ ଯେବେ ଉକ୍ତ ସାବେ-
ବକ ନାମରେ ସଦ ପରଣ ମୋକଦ୍ଦମା
ଦେବ ତେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କ କର୍ତ୍ତରେ ତହିଁର
ପ୍ରତିବାଦ କରବାକୁ ଦେବ । ଅନୁମାନେ
ସରୁ ଅସଲ ଲକ୍ଷଣକର ଏ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଦୁରାଣ
ହୋଇ ଅଛି । ଉଦଲେକମାନେ ଅଭନାନୁସା-
ରେ କାର୍ଯ୍ୟ କର ସୁକା ବଜାର ଲେକକ
ସମୁ ଖରେ ଅପସ୍ତକ ପର ଅନାରୁଣ ପୁଲସର

ନିଜର ବନ୍ଦୀରେ ରହି କିଏ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ
 ଲୋକା ଏକ ପୁଲିସ୍ ଲାଇନ ମଧ୍ୟରେ ଟଣାଟଣି
 ଦେଲେ ଏକ ଅନ୍ୟତ୍ର ଉତ୍ସାହ ସହକ
 ଯେଉଁ ଧର୍ମ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମଜି ଥିଲେ ତାହା
 ନିକିନ୍ତୁରେ ନିର୍ବାଦ୍ୟ ଭାବେ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏହା
 ଯେତେ ଅନ୍ୟତ୍ର ମନୋପାତା ଓ ଅପମାନର
 ବିଷୟ ନୁହେଁ ତେବେ ଅତି କେଉଁ ସ୍ତରରେ
 ସେ ଅପମାନର ଚିନ୍ତା ଦେବ ଅମ୍ଭେମାନେ
 ବୁଝି ପାରୁ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ମାନ୍ୟବର
 ଶେଷ ଲକ୍ଷ୍ୟାଦେବ ଦେବଳ ଜଣେ ଇଂରାଜୀ-
 ଦାସମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବା କାରଣ ଏପରି ଅଧି-
 କୁଳ କଥା କହି ଅଛନ୍ତି ଏପରି ମଜ ନ ଦେଇ
 ଯେତେ କହି ଆନ୍ତେ କି ନାକମ ଯାହା କରେ
 ତାହା ହଲ ଚାହିଁ କରୁଥିଲେ ପ୍ରତିକାର କରିବା
 କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅଧିକାର ନାହିଁ ଅଥଚ
 ଅଦେବନକାରମାନେ ଅପମାନକୁ ଅପମାନର
 ମନେ କରିବା ଅନ୍ୟାୟ ତେବେ ତାହାଙ୍କର
 ମତ ଅନୁକୂଳ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷ ଆଣି ।
 ଉଚ୍ଚପଦକୁ ନିର୍ମୂଳକର ଏହି ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ
 ଦେଉଥିବା ଇଂରାଜୀ ଶାସନ ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରତି
 ପ୍ରକାଶର ଅପମାନକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ
 କର୍ତ୍ତୃମାନେ ଚିନ୍ତା ପ୍ରଣାଳୀ କରିବା ଦୂର
 ଆଉ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋକଦ୍ଦମାପରି ବିଚାର
 ଦ୍ୱାରା ସେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉତ୍ସାହଦାନ ଦେଲୁ ।
 ମାନ୍ୟବର ଉଚ୍ଚନ ସାଦେବ ଅପମାନର ଉଚ୍ଚ
 ସେଗ କାଳରେ ଏପ୍ରକାର କରକ ରଖି ଯାଇ
 ଅଛନ୍ତି ବା ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ । ସାର୍ଯ
 ସାଦେବ ଉଚ୍ଚନ ଦଣ୍ଡ ଦେବା ତାହାଙ୍କର
 ନିୟମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା ଏହା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
 ଦୂର ବ୍ୟାପ ଅଟଇ ।

ସମାଲୋଚନା ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଉତ୍କଳ ହରିଶିଖିଣୀ ଯଦ୍ୱାରା
 ମୁକ୍ତ ହେବା ଚଳଇତ୍ତର ପୁସ୍ତକମାନ ଉପହା-
 ର ପାଇଥିବାର କୃତଜ୍ଞତା ସହକ ଶ୍ରୀକାର
 କରୁଅଛୁ ।
 ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା, ବାବୁ ଉପାପ୍ରସାଦ ଦେ କୁ-
 ଶ—ଏ ପୁସ୍ତକ ଖଣ୍ଡିକ ବହୁକାଳରୁ ଓଡ଼ିଶାର
 ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
 ଭାବେ ଅଧିକ ପରଚୟର ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ
 ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ବରଣରେ ଏହା ଅନେକ
 ପରମାଣରେ ପରବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ପା-
 କସହ ଓ ରକ୍ତସଞ୍ଚାଳନ କିମ୍ପା ଇତ୍ୟାଦି ବୁଝିବା

କାରଣ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଉତ୍ତମ ଉଚ୍ଚ ଏଥିରେ
 ସମ୍ବେଦିତ ହୋଇ ଥିବାରୁ ବାଳକଙ୍କର ଅଧି-
 କ ସୁଖ୍ୟା ହୋଇଅଛି । ଉଚ୍ଚ ଗୁଡ଼ିକ ଏହିଠା-
 ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ।
 ଏ ଦେଶରେ ସରକାରର ଉତ୍ସୁକା କେତେ
 ଗୁଡ଼ିଏ ରୋଗର ଅତି ସରଳ ଔଷଧମାନ ପ୍ରସ୍ତୁ-
 କରେ ପ୍ରକାଶ କରି ପ୍ରଚ୍ଛଦକର୍ତ୍ତା ମୋକ୍ଷସଲବା-
 ଯାଙ୍କର ବଡ଼ ଉପକାର କରିଅଛନ୍ତି ।

ବୈଷୟିକ ଦୀପିକା—ଏ ଖଣ୍ଡିଏ ବିଚିତ୍ର
 ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଟଇ । ଏଥିରେ ଭୃଗୋଳ, ଇତିହାସ,
 ଅର୍ଥବ୍ୟବହାର କୃତ୍ତିତ୍ୱ ଆଦିର ଭେଦନମ୍ବୁ
 ବୋର୍ଡର ବିଧି ଇତ୍ୟାଦି ସରଳ ବିଷୟର କିଛି
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଛି ଏକ ବହୁ ବ୍ୟବସାୟୀ ସେମନ୍ତ
 କୌଣସି ଏକ ବିଷୟରେ ନିପୁଣତା ଲାଭ କରି
 ପାଇଲ ନାହିଁ ତେମନ୍ତ ଏହାର ଦଶା ପଢ଼ିଅଛି
 ତାହା ପଢ଼ିଲା ମାତ୍ରକେ ପାଠକମାନେ ଜାଣି
 ପାରିବେ । ଗ୍ରନ୍ଥ କର୍ତ୍ତା ବାବୁ କାଳୀପଦ ବାନ-
 ଧର୍ଯ୍ୟା କି ସେ ଏ ପୁସ୍ତକ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶେଷରେ
 ଅପମାନକୁ ଜଣା ଶିକ୍ଷା କମିଟିର ଜଣେ ମେମ୍ବର
 ହୋଇ ପରଚୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି ପ୍ରକାଶରେ
 ଏହାକୁ ବିଦ୍ୟାଳୟର ବ୍ୟବହାର ନିମନ୍ତେ ରଚି-
 ତା କରି ନାହାନ୍ତି ଯେତେବେଳେ ଏହାର ନାମର
 ଅର୍ଥ ବିଷୟ ବା ମାମଲତକାର ବ୍ୟକ୍ତିର ଦସ୍ତ
 ପୁସ୍ତକ ହୋଇ ସ୍ୱୟଂ ଗ୍ରନ୍ଥକାର ହସ୍ତଅଛନ୍ତି
 ସୁତରାଂ ବିଚିତ୍ର ଦେବା ତେତେ ଶକ୍ତିର କଥା
 ନୁହଇ । ମାତ୍ର ବିଶ୍ୱାସକରେ ଗ୍ରନ୍ଥକାର ଲେଖି-
 ଅଛନ୍ତି କି “କମିଦାଣ ଏବଂ ମହାକମା ବିଷୟର
 ଅନେକ ପୁସ୍ତକ ବଙ୍ଗ ଓ ଉତ୍କଳ ଭାଷାରେ
 ପ୍ରଚଳିତ ଥିଲେ ବୈ ସେମାନଙ୍କରେ ସମସ୍ତ ଅ-
 ଶ୍ୱାସମାନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ନାହିଁ ପୁଣି ତାହା
 ଅଲଗା ଶିକ୍ଷାର କାର୍ଯ୍ୟ ନ୍ୟାୟ ସମ୍ପାଦକ
 ହୋଇଅଛି, ଏହି ଦେଉରୁ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର
 ଡେପୁଟି ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଉପାପ୍ରସାଦ ଦେ-
 କ ଅନୁରୋଧରେ ଅମ୍ଭେ ଏହି ବୈଷୟିକ ଦୀପି-
 କାର ପ୍ରଥମଭାଗ ପ୍ରଣୟନ କଲୁ” । ଅଥଚ
 ପ୍ରଚଳିତ କମିଦାଣ ସିରସା ପରବର୍ତ୍ତରେ ଏହି
 ପୁସ୍ତକକୁ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ତଳାଇବା
 ଗ୍ରନ୍ଥକାରଙ୍କର ମୋକ୍ଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟଇ ଏବଂ
 ଏଥିପାଇଁ କମିଟିର ମେମ୍ବର ଏବଂ ଡେପୁଟି ଇ-
 ନସ୍ପେକ୍ଟରର ଶ୍ରୀ ଦେବାକୁ ଶୁକ୍ଷ୍ମ କରି ନାହାନ୍ତି
 ଏବଂ ଏ ଜିଲ୍ଲାର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଣି ସା-
 ଦେବଙ୍କୁ ଏ ପୁସ୍ତକ ଉପହାର ଦେଇଅଛନ୍ତି
 ଏଥିକୁ ପ୍ରମୁ ଏହି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କମିଦାଣ ସିରସା-

ଠାରୁ ଏହା କି ଉତ୍କଳୁ ହୋଇଅଛି ? ଅମ୍ଭେମା-
 ନେ ବାବୁ ନିମାଲଚରଣ ବୋଷ ଏବଂ କୁମାର
 ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦେବ କମିଦାଣ ସିରସାମାନ
 ଦେଖିଅଛୁ ବୋଷଜୀଙ୍କ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଧିକ ବାହୁଲ୍ୟ
 ଏବଂ କୁମାରଙ୍କ ଗ୍ରନ୍ଥ ସମେତ ହେଲେକେ ଉ-
 ଚ୍ଚୟରେ କମିଦାଣ କାଗଜ ପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି-
 ବାର ନିୟମମାନ ଉତ୍ତମରୂପେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇ-
 ଅଛି । ସମାଲୋଚିତ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅସାର
 ବିଷୟରେ ପରପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଗ୍ରନ୍ଥର ପ୍ରକୃତ ଉ-
 ଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପରିଶିଷ୍ଟରୂପରେ ଏମନ୍ତ ସମେତରେ
 ଲେଖା ଅଛି ଯେ ଚାହିଁବୁ ବାଳକମାନଙ୍କର
 କୌଣସି ଉପକାର ଦେବା ଅନ୍ୟତ୍ର କଠିନ ।
 ପୁଣି ଏହାର ଶୁଣା ଶ୍ରୀମନ୍ତ ଏମନ୍ତ ମନ ଦୋ-
 ଲଅଛି ଯେ ବାଳକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ପଢ଼ିବା ସହଜ
 ନୁହଇ ।

ଏ ପୁସ୍ତକ ଖଣ୍ଡିକ ଟିକା ଏବଂ ମନୁଷ୍ୟରେ
 ପରପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତ ଅନେକ ସ୍ତରରେ
 ତୁମାୟକ ଓ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ଲକ୍ଷଣ ହୁଅଇ
 ପୁସ୍ତକର ଅରମ୍ଭରେ ‘ସ୍ୱାବର ବା ତୁସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ’ର
 ଏହି ଉଚ୍ଚ ଟିକା ହୋଇଅଛି କି ‘ଧନ ଧାନ୍ୟ ଧର୍ମ
 ଏହି ତିନି ପଦାର୍ଥ ଓ ଏଥିର ବିନିମୟରେ ସେ-
 ପଦାର୍ଥ ଲାଭ କରାଯାଏ ତାହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କହି’
 ଏ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କେତେବେଳେ ସଞ୍ଚିତ ହେଲା ପାଠ-
 କମାନେ ଅନାୟୁସରେ ବୁଝି ପାରିବେ । ଏଥି
 ଉତ୍ତରୁ ଗୁଜାର ଅର୍ଥ ଏହିପରି ହୋଇଅଛି କି
 ‘ଦେଶର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଗୁଜା କହି’ ଏକଥା
 ସମାଲୋଚିତ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଲେଖିବାର କୌଣସି
 ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ ପୁଣି ଏଥିରେ ଦୁ ଧାତର ଏକ
 ଟିକା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ତାହା ଅନୁର ଅ-
 ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ । ଏହିପରି ଅନେକ କୌତୁକ ଏ
 ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଅଛି ପ୍ରସ୍ତାବ ବାହୁଲ୍ୟ ଉପରେ ଚାହିଁ-
 ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ସନ୍ଦି ହେଲୁ । କୌତୁକପ୍ରିୟ
 ପାଠକମାନ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅରେ ପାଠ କଲେ ବିଦ-
 ଲ ଶ୍ରୀମ ଦେବ ନାହିଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଅପମାନର କେତେବେଳେ ନିକଟରେ କମିଦା ସାଇଥିଲେ
 ଯେଠାରେ କେତେକ କିଛି ସତ ମନୋବାର ଏଠାକୁ ଦେଇ
 ଅସିଲେ । କମିଦାର ମାତେକର ବାବୁ ଶ୍ରୀମାତ୍ର ତରବର୍ତ୍ତୀ
 ଅପମା ବ୍ୟୟରେ ସେଗର ବାବୁ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରକାରରେ
 ସାଦେବକର ସମ୍ପାଦକ ହେଲେ ତରବରପାକ ସମାପ୍ତ
 ତେଲ ସେଗର ହୋଇଅଛି । ସାଦେବ ଅପମାନ ମାତ୍ର
 ତାଙ୍କ ଉପରେ ବସନ୍ତର ସିକାର ଦଶା ଅଛି ।
 ଦେହ ଉଚ୍ଚନ ଅସିତ୍ତ ଏଠାକୁ ଅସିବାର ସତ ମତ୍ରା-

